

ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE a.d.
Nikšić

Finansijski iskazi za 2023. godinu
u skladu sa računovodstvenim propisima
Crne Gore

SADRŽAJ

	Strana
POJEDINAČNI FINANSIJSKI ISKAZI	
Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha)	3
Iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja)	5
Iskaz o promjenama na kapitalu	7
Iskaz o novčanim tokovima	8
Napomene uz finansijske iskaze	9-59
Izvještaj menadžmenta	60-92

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU (BILANS USPJEHA)
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine
U EUR

	Napomena	2023.	2022.
Prihodi od prodaje - neto prihod	7	453,000,710	516,561,108
Ostali prihodi iz poslovanja		41,607,998	5,860,619
a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	8	1,520,109	2,385,991
b) Ostali prihodi iz poslovanja	9	7,616,454	3,462,982
c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	21	32,471,435	11,646
Troškovi poslovanja		(382,999,532)	(507,165,060)
a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	10	(196,320,189)	(334,954,084)
b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	11	(160,583,247)	(146,228,215)
c) Amortizacija	12	(26,096,096)	(25,982,761)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi		(34,285,387)	(26,528,649)
a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	13	(24,462,279)	(19,048,005)
b) Troškovi poreza i doprinosa	14	(9,823,108)	(7,480,644)
1/ Troškovi poreza		(3,179,456)	(2,192,627)
2/ Troškovi doprinosa za penzije		(5,854,076)	(5,044,382)
3/ Troškovi doprinosa		(789,576)	(243,635)
Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske)		(209,467)	(104,421)
a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)		-	(11,484)
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)		(209,467)	(92,937)
Ostali rashodi iz poslovanja		(3,941,244)	(1,850,784)
POSLOVNI REZULTAT		73,173,078	(13,227,187)
Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite)		520,946	549,865
a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica		-	-
b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica		520,946	549,865
Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite		4,649,694	3,804,051
a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	15	4,649,694	3,804,051
12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	16	(10,008,124)	15,051,713
a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine		2,325,254	15,052,218
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine		(12,333,378)	(505)

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU (BILANS USPJEHA)
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine
U EUR

	<u>Napomena</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite		(2,463,632)	(1,160,940)
c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	17	(2,463,632)	(1,160,940)
FINANSIJSKI REZULTAT		(7,301,116)	18,244,689
III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja		65,871,962	5,017,502
PORESKI RASHOD PERIODA	18	(13,461,180)	(730,990)
Tekući porez na dobit		(17,180,031)	(2,660,604)
Odloženi poreski prihodi/(rashodi)		3,718,851	1,929,614
15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja		52,410,782	4,286,512
VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM		(171,133)	(302,296)
Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava		-	-
Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada		(171,133)	(302,296)
VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/		-	-
VIII. NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM		(171,133)	(302,296)
IX NETO SVEOBHVATNI REZULTAT		52,239,649	3,984,216
Osnovna zarada po akciji	19	0.4779	0.0363
ZARADA PO AKCIJI		0.4779	0.0363
Broj akcija		109,659,921	118,132,402

Napomene na stranama od 9 do 58
 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza

Priloženi finansijski iskazi su odobreni za izdavanje od strane Odbora direktora Društva dana 29. aprila 2024. godine i potpisani su u ime rukovodstva Društva od strane:

Lice odgovorno za sastavljanje
 Finansijskih iskaza

 Danilo Zarić

Izvršni rukovodilac
 Direkcije za finansije,
 računovodstvo i nabavke

 Branislav Pejović

Izvršni direktor

 Ivan Bulatović

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (BILANS STANJA)
Na dan 31. decembra 2023. godine
U EUR

	<u>Napomena</u>	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
AKTIVA			
Neplaćeni upisani kapital		3,287	3,287
Stalna imovina		1,075,280,217	1,003,346,916
Nematerijalna ulaganja	20	868,032	461,725
Ulaganja u razvoj		6,820	8,525
Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja		178,100	235,400
Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi		683,112	217,800
Nekretnine, postojenja i oprema	21	695,724,536	649,110,139
Zemljište i objekti		396,909,135	408,705,791
Postrojenja i oprema		144,062,587	160,242,057
Ostala ugrađena oprema, alati i oprema		53,134,877	477,293
Investicione nekretnine		52,713,584	-
Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva		421,293	477,293
Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi		101,617,937	79,684,998
Dugoročni finansijski plasmani i dugoročna potraživanja	22	378,687,649	353,775,052
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		356,733,350	331,400,096
Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima		1,126,018	1,811,951
Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)		4,816,112	4,816,112
Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)		6,391,021	6,491,266
Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja		9,621,148	9,255,627
Odložena poreska sredstva		407,613	204,965
Obrtna sredstva		196,472,853	337,673,437
Zalihe	23	14,037,761	22,756,660
Zalihe materijala		12,984,358	21,966,697
Dati avansi		1,053,403	789,963
Kratkoročna potraživanja	24	118,566,932	217,132,596
Potraživanja od kupaca		77,306,289	126,240,888
Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica		21,098,915	38,191,000
Potraživanja od ostalih povezanih lica		975,452	3,777,173
Ostala potraživanja		19,186,276	48,923,535
Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost		9,940,470	38,091,172
Ostala nepomenuta potraživanja		9,245,806	10,832,363
Kratkoročni finansijski plasmani		14,168,512	58,727,674
Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	25	923,092	55,219,395
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	26	13,245,420	3,508,279
Gotovina na računima i u blagajni	27	48,850,309	38,207,168
Stalna sredstva namjenjena prodaji i sredstva poslovanja koje je obustavljeno	28	849,339	849,339
Aktivna vremenska razgraničenja	29	494,213	158,373
UKUPNA AKTIVA		1,272,658,183	1,341,386,978

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (BILANS STANJA)
Na dan 31. decembra 2023. godine
U EUR

	Napomena	31.12.2023.	31.12.2022.
PASIVA			
Kapital	30	1,038,071,753	1,071,402,016
Osnovni kapital		714,708,535	769,927,930
Emisiona premija		50,859,589	50,859,589
Rezerve		177,295,188	181,986,139
Druge rezerve		6,410,492	6,367,627
Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata		170,884,696	175,618,512
Neraspoređeni dobitak ili gubitak		95,208,441	68,628,358
Neraspoređeni dobitak ranijih godina		42,797,659	64,341,846
Neraspoređeni dobitak tekuće godine		52,410,782	4,286,512
Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze		60,658,435	63,073,590
Dugoročna rezervisanja		12,297,627	13,472,288
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	31	5,594,047	5,129,605
Ostala dugoročna rezervisanja	32	6,703,580	8,342,683
Dugoročne obaveze		48,360,808	49,601,302
Dugoročni krediti	33	48,360,808	49,601,302
Odložene poreske obaveze	34	51,453,668	33,010,723
Kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveze		113,365,539	158,285,696
Kratkoročna rezervisanja	37	773,486	533,361
Kratkoročne obaveze		112,592,053	157,752,335
Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	33	10,915,378	41,311,536
Primljeni avansi, depoziti i kaucije		2,486,324	2,504,129
Obaveze prema dobavljačima	35	24,919,270	51,343,790
Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	36	53,194,114	35,688,416
Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze	37	21,076,967	26,904,464
Ostale obaveze iz poslovanja		219,362	232,763
Ostale kratkoročne obaveze		3,344,012	2,457,825
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda		333,562	21,848,696
Obaveze po osnovu poreza na dobit		17,180,031	2,365,180
Pasivna vremenska razgraničenja	38	9,108,788	15,614,953
UKUPNA PASIVA		1,272,658,183	1,341,386,978

Napomene na stranama od 9 do 58
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine

U EUR

Opis	Akcijski kapital	Emisiona premija	Rezerve	Revalorizacione rezerve	Neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan						
1. januara 2022. godine	769,927,930	57,632,973	1,622,776	179,742,546	65,264,960	1,074,191,185
Neto promjene u 2022. godini - aktuarski izvještaj	-	-	-	(302,297)	-	(302,297)
Neto promjene u 2022. godini - dobit tekuće godine	-	-	-	-	4,286,512	4,286,512
Neto promjene u 2022. godini - ukidanje revalorizacionih rezervi i odloženog poreza po osnovu razlike u amortizaciji	-	-	-	(3,778,317)	3,778,317	-
Prodaja akcija	-	(6,773,384)	-	-	-	(6,773,384)
Neto promjene u 2022. godini - po odluci o raspodjeli dobiti	-	-	4,744,851	-	(4,744,851)	-
Neto promjene u 2022. godini - otpis i ostalo	-	-	-	(43,420)	43,420	-
Stanje na dan						
31. decembra 2022. godine	769,927,930	50,859,589	6,367,627	175,618,512	68,628,358	1,071,402,016
Korekcije početnog stanja - ispravka obračuna odloženog poreza	-	-	-	-	(21,959,149)	(21,959,149)
Stanje 01.01.2023. - korigovano	769,927,930	50,859,589	6,367,627	175,618,512	46,669,209	1,049,442,867
Neto promjene u 2023. godini - aktuarski izvještaj	-	-	-	(171,133)	-	(171,133)
Neto promjene u 2023. godini - dobit tekuće godine	-	-	-	-	52,410,782	52,410,782
Neto promjene u 2023. godini - ukidanje revalorizacionih rezervi i odloženog poreza po osnovu razlike u amortizaciji	-	-	-	(3,693,880)	3,693,880	-
Poništenje akcija	(55,219,395)	-	-	-	-	(55,219,395)
Neto promjene u 2023. godini - po odluci o raspodjeli dobiti	-	-	42,865	-	(8,434,238)	(8,391,373)
Neto promjene u 2023. godini - otpis i ostalo	-	-	-	(868,803)	868,808	5
Stanje na dan						
31. decembra 2023. godine	714,708,535	50,859,589	6,410,492	170,884,696	95,208,441	1,038,071,753

Napomene na stranama od 9 do 58
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza

ISKAZ O NOVČANIM TOKOVIMA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine

U EUR

	2023.	2022.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Rezultat prije oporezivanja	65,871,962	5,017,502
Amortizacija	26,096,096	25,982,761
Promjena zaliha	8,718,899	(16,640,534)
Promjena potraživanja	70,414,962	(62,701,910)
Promjena obaveza prema dobavljačima	(8,950,028)	44,480,615
Promjena rezervisanja	(934,536)	(1,973,537)
Plaćene kamate	(1,983,178)	(904,802)
Porez na dobitak	(17,180,031)	(2,660,604)
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	-	-
Promjena odloženih poreza i drugih nepomenutih stavki koje imaju uticaj na tok gotovine iz poslovnih aktivnosti	22,003,534	(6,864,634)
Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti	164,057,680	(16,265,143)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prodaja akcija i udjela (neto prilivi)	-	14,999,999
Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	420,657	5,600,806
Primljene dividende	-	-
Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	(73,116,800)	(47,013,212)
Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	(35,070,394)	(2,602,502)
Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja	(107,766,537)	(29,014,909)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	-	56,397,229
Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	886,188	3,445,022
Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	(38,142,817)	-
Isplaćene dividende	(8,391,373)	-
Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja	(45,648,002)	59,842,251
NETO TOK GOTOVINE	10,643,141	14,562,199
Gotovina na početku izvještajnog perioda	38,207,168	23,644,969
GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (Napomena 27)	48,850,309	38,207,168

Napomene na stranama od 9 do 58
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Elektroprivreda Crne Gore a.d., Nikšić (u daljem tekstu „EPCG“ ili „Društvo“) je vertikalno integrisano društvo čija su osnovna djelatnost proizvodnja električne energije i snabdijevanje električnom energijom u Crnoj Gori. Osim pomenutog, Društvo se bavi izgradnjom i održavanjem elektroenergetskih objekata, projektovanjem i nadzorom, kao i drugim djelatnostima propisanim Statutom EPCG.

Organizacionu strukturu Društva čine organi Društva i organizacione cjeline (operativne i funkcionalne cjeline). EPCG raspolaže kapacitetima za proizvodnju električne energije ukupne bruto instalisane snage 877.38 MW, od čega se 652.38 MW (74%) odnosi na hidroelektrane “Perućica”, “Piva” i ostalih pet malih hidroelektrana (HE Podgor, Rijeka Mušovica, Rijeka Crnojevića, Lijeva Rijeka i Šavnik), a 225 MW (26%) na termoelektranu “Pljevlja”.

Društvo je osnovano 12. februara 1999. godine u skladu sa Odlukom Vlade Crne Gore, broj 1001-2772/1 od 16. oktobra 1998. godine, o programu svojinske transformacije i restrukturiranja javnog elektroprivrednog preduzeća u formu akcionarskog Društva. Shodno pomenutoj odluci, kapital Društva u iznosu od EUR 991,884,419 podijeljen je na 113,887,961 akcija sa pravom glasa. Vlada Crne Gore u čijem je vlasništvu bilo 70% Društva zadržala je kontrolu nad Društvom dok je preostalih 30% pripalo građanima Crne Gore i institucionalnim akcionarima.

Društvo je registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata u Podgorici kao akcionarsko društvo (Reg. br. 4-0000330) 30. juna 2002. godine.

U toku 2009. godine izvršena je dokapitalizacija Društva u iznosu od EUR 87,628,158 na osnovu Ugovora o prodaji dijela akcija zaključenog između Vlade Crne Gore i kompanije A2A S.p.A. - Italija dana 3. septembra 2009. godine, čime je Društvo promijenilo vlasničku strukturu kako slijedi: Vlada Crne Gore sa učešćem od 55%, kompanija A2A S.p.A. sa učešćem od 43,7% i manjinski akcionari sa učešćem od 1,3%. U skladu sa ugovorom pravo upravljanja Društvom je imala kompanija A2A.

Tokom 2014. godine izvršeno je povećanje akcijskog kapitala po osnovu Ugovora o uslovima konverzije duga Društva po osnovu poreza i doprinosa u akcijski kapital u iznosu od EUR 45 miliona, sa Ministarstvom Finansija i Ministarstvom Ekonomije Crne Gore potpisanog dana 21. februara 2014. godine. Ugovor je zaključen na osnovu člana 12 Zakona o budžetu Crne Gore za 2014. godinu (Sl. list CG br. 61/2014). Ovim ugovorom izdato je 5,883,737 akcija u korist Vlade Crne Gore čime je učešće Vlade Crne Gore u akcijskom kapitalu Društva povećano za 2,02% i iznosi 57,02%.

Ugovor između akcionara A2A i Vlade Crne Gore je istekao 30. juna 2017. godine. U skladu sa mogućnošću koja je data ugovorom, A2A je iskoristilo put opciju 1. jula 2017. godine, kako je komunicirano Vladi Crne Gore 3. jula 2017. godine. U skladu sa time, Društvo A2A je prenijelo svoje pravo upravljanja Društvom Vladi Crne Gore efektivno od 20. jula 2017. godine, kada je i ključno rukovodstvo imenovano od strane A2A razriješeno.

Na XIV vanrednoj Skupštini akcionara Društva, održanoj 23. juna 2016. godine, donijeta je Odluka o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Crnogorski elektrodistributivni sistem“ d.o.o., Podgorica (skraćeni naziv CEDIS d.o.o. Podgorica, u daljem tekstu „CEDIS“) radi obavljanja djelatnosti distribucije električne energije. U skladu sa pomenutom odlukom, CEDIS je u 100% vlasništvu Društva, na bazi monetarnog uloga u iznosu od EUR 8,500,000, odnosno nemonetarnog uloga u iznosu od EUR 269,601,754. Nemonetarni ulog uključivao je sva sredstva koja se odnose na obavljanje aktivnosti distribucije i koja su iskazana u finansijskim iskazima Društva za 2015. godinu po fer vrijednosti od EUR 269,601,754. U skladu sa gore navedenom Odlukom, CEDIS registrovan je kod Centralnog registra privrednih subjekata 30. juna 2016. godine pod registarskom oznakom br. 50766918 i počeo je sa radom 1. jula 2016. godine. Nakon početka rada CEDIS-a, Društvo više ne obavlja poslove distribucije električne energije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OSNOVNE INFORMACIJE (Nastavak)

Skupština akcionara EPCG donijela je dana 30. decembra 2017. godine Odluku o pokriću akumuliranog gubitka ovog Društva iz sredstava emisione premije u iznosu od EUR 8,613,641 i osnovnog kapitala u iznosu od EUR 148,373,499. Istog dana donešena je odluka o smanjenju osnovnog kapitala EPCG radi pokrića akumuliranog gubitka.

Na osnovu tačke 5 Odluke o odobravanju ugovora o prodaji uglja između Društva i Rudnika uglja a.d. Pljevlja, sa XVII vanredne sjednice skupštine akcionara održane 1. februara 2018. donešena je Odluka o otkupu akcija nesaglasnih akcionara po pitanju po cijeni od EUR 4.3899 po akciji, koliko je i iznosila prosječna cijena akcija Društva na dan 31. januara 2018. godine. Tom prilikom otkupljeno je 43,777 akcija u ukupnom iznosu od EUR 192,177.

Na XIX vanrednoj skupštini akcionara Društva održanoj 28. marta 2018. godine donijeta je Odluka o pokretanju postupka dobrovoljne javne ponude za preuzimanje akcionarskog društva Rudnik uglja a.d. Pljevlja. Po navedenoj odluci pokrenut je postupak dobrovoljne javne ponude za preuzimanje 5,064,443 akcija sa pravom glasa akcionarskog društva Rudnik uglja a.d. Pljevlja što čini 100% akcija emitentata sa pravom glasa. Cijena akcija po kojoj je sproveden postupak preuzimanja iznosi EUR 6.4 po akciji i utvrđena je u skladu sa članom 17. stav 4 Zakona o preuzimanju akcionarskih društava, elaboratom o procjeni fer vrijednosti akcija Rudnika uglja a.d. Pljevlja koju je sačinio ovlašćeni revizor Deloitte d.o.o. Podgorica. Dana 16. aprila 2018. godine Komisija za tržište kapitala je donijela Rješenje o odobrenju dobrovoljne javne ponude za preuzimanje. Dana 15. juna 2018. godine Komisija za tržište kapitala je donijela Rješenje o okončanju javne ponude za preuzimanje akcionarskog društva Rudnik uglja a.d. Pljevlja čime je Društvo postalo vlasnik 96.78% akcija Rudnika uglja a.d. Pljevlja, dok je 19. jula 2018. godine Društvo postalo vlasnik 100% akcija Rudnika uglja a.d. Pljevlja.

Na XVI redovnoj skupštini akcionara Društva održanoj 20. avgusta 2018. godine donijeta je Odluka o odobravanju kupovine sopstvenih akcija po kojoj je Društvu odobrena kupovina 13,052,876 sopstvenih akcija od akcionara A2A S.p.A Breša po cijeni od EUR 3.95754012 po akciji.

Na XVII redovnoj skupštini akcionara Društva održanoj 30. avgusta 2019. godine donijeta je Odluka o odobravanju kupovine 11,813,238 sopstvenih akcija od akcionara A2A S.p.A Breša po cijeni od EUR 4.4752828317 po akciji.

Na XVII redovnoj skupštini akcionara Društva održanoj 30. avgusta 2019. godine donijeta je Odluka o poništenju 13,052,876 sopstvenih akcija nominalne vrijednosti EUR 6.5175 po akciji. Na istoj sjednici donijeta je i Odluka o smanjenju osnovnog kapitala za EUR 85,357,436, po osnovu poništenja 13,096,653 sopstvene akcije nominalne vrijednosti EUR 6.5175 po akciji. 43,777 akcija koje su poništene ovom Odlukom stečeno je od nesaglasnih akcionara Odlukom XVIII vanredne Skupštine akcionara održane 23. avgusta 2018. godine.

Nakon smanjenja kapital Društva na 31. decembar 2019. godine iznosio je 769,927,930 i podijeljen je na 118,132,402 akcije sa pravom glasa nominalne vrijednosti EUR 6.5175 po akciji.

Na XLVII redovnoj sjednici Odbora direktora održanoj 15.08.2022 godine donešena je Odluka o prodaji 11,813,238 sopstvenih akcija, po cijeni ne manjoj od 4.4900€ po akciji. Na berzi je ostvarena prodaja 3,340,757 akcija po cijeni od 4.49€ po akciji, što iznosi EUR 14,999,999. Nominalna vrijednost akcije je 6.5175€ po akciji, te je vrijednost prodatih akcija EUR 21,773,384 koje je kupila Vlada Crne Gore.

Na LI vanrednoj sjednici Odbora direktora 28.09.2022. godine donešena je Odluka o poništenju 8,472,481 sopstvenih akcija po nominalnoj vrijednosti od 6.5175€ po akciji, u ukupnom iznosu od EUR 55,219,395. Navedene akcije stečene su na XVII redovnoj skupštini akcionara Društva održanoj 30. avgusta 2019. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OSNOVNE INFORMACIJE (Nastavak)

Na XXVI vanrednoj Skupštini akcionara održanoj 23.12.2022. godine donešena je Odluka o odobravanju Ugovora o zajmu u iznosu od EUR 82,000,000, između EPCG i EBRD za potrebe projekta VE Gvozd, sa kojom se određeni broj manjinskih akcionara nije saglasio. U skladu sa članom 127 Zakona o privrednim društvima, 30 akcionara je dostavilo do dana održavanja Skupštine pisano obavještenje o namjeri korišćenja prava nesaglasnih akcionara na otkup akcija od strane EPCG, a u zakonskom roku pomenuti akcionari su dostavili i zahtjeve za otkup akcija u ukupnom iznosu od 110.115 akcija. Na sjednici Odbora direktora održanoj 09.02.2023 donešena je Odluka o otkupu akcija nesaglasnih akcionara.

Obračun iznosa srazmjernog dijela neto vrijednosti imovine Društva na dan kada je Skupština akcionara donijela odluku, Društvo obračunalo na dan 30.11.2022 godine i cijena akcije iznosi 8,3906 € po akciji. Dana 14.03.2023 godine izvršena je uplata kompletnog iznosa obaveze prema nesaglasnim akcionarima u iznosu od EUR 923.092 za 110.015 akcija.

Dana 19. januara 2023 godine Odbor direktora EPCG u funkciji osnivača DOO EPCG Željezara Nikšić, donio je Odluku broj 10-00-2401 o osnivanju navedenog Društva sa osnivačkim ulogom u iznosu od EUR 10,000.00.

Dana 22. februara 2023 godine Odbor direktora EPCG u funkciji skupštine akcionara DOO EPCG Željezara Nikšić, donio je Odluku broj 10-00-7214 o povećanju osnovnog kapitala navedenog Društva za iznos od EUR 2,145,000.00 tako da nakon ove izmjene ukupan osnivački kapital navedenog Društva iznosi EUR 2,155,000.00.

Dana 17. novembra 2023 godine Odbor direktora EPCG u funkciji skupštine akcionara DOO EPCG Željezara Nikšić, donio je Odluku broj 10-00-54666 o povećanju osnovnog kapitala navedenog Društva za iznos od EUR 550,00.00 tako da nakon ove izmjene ukupan osnivački kapital navedenog Društva iznosi EUR 2,705,000.00.

Dana 09. oktobra 2023 godine Odbor direktora EPCG u funkciji skupštine akcionara DOO EPCG Solar Gradnja, donio je Odluku broj 10-00-46107 o povećanju osnovnog kapitala navedenog Društva za iznos od EUR 1,050,000.00 tako da nakon ove izmjene ukupan osnivački kapital navedenog Društva iznosi EUR 2,050,000.00

Na XXI redovnoj skupštini akcionara Društva održanoj 28. juna 2023. godine donijeta je Odluka o davanju saglasnosti na Odluku Odbora direktora Društva broj 10-00-27586 od 16.06.2023. godine o povećanju uloga u zavisno društvo CEDIS d.o.o. u iznosu od EUR 21,578,253.00 namijenjenih za finansijsku konsolidaciju CEDIS-a zbog poremećaja na tržištu električne energije.

Na osnovu navedene Odluke Odbora direktora, Skupština akcionara je na XXVI vanrednoj sjednici donijela Odluku o poništenju navedenih sopstvenih akcija. Promjene broja akcija i vrijednosti kapitala izvršene su nakon registracije navedenog poništenja u CRPS, početkom 2023. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OSNOVNE INFORMACIJE (Nastavak)

Organi Društva su:

- Skupština akcionara,
- Odbor direktora,
- Izvršni direktor i
- Sekretar Društva.

Na dan 31. decembar 2023. godine Društvo ima 1.161 zaposlenog radnika (31. decembar 2021. godine: 1.105 radnika).

Sjedište Društva je u Ul. Vuka Karadžića 2. Nikšić, Crna Gora.

Akcije Društva se kotiraju na Montenegroberzi a.d., Podgorica.

Finansijski iskazi Društva su odobreni za objavljivanje od strane Odbora Direktora Društva dana 29. aprila 2024. godine. Godišnja Skupština akcionara, koja je ovlaštena da odobri ove finansijske iskaze, ima pravo da zahtijeva promjene prije odobrenja. S obzirom da većinski akcionari imaju svoje predstavnike među članovima Odbora direktora Društva, koji predlaže finansijske iskaze Skupštini na odobrenje, vjerovatnoća potencijalnih izmjena zahtijevanih od strane Skupštine je mala i takvih izmjena nije bilo u prošlosti.

Članovi Odbora direktora Društva

Na dan 31. decembar 2023. godine, Odbor direktora Društva čine sledeći članovi:

Ime i prezime**Pozicija**

G-din Milutin Đukanović
G-din Goran Šućur
G-din Tahir Gjonbalaj
G-din Ivan Šaranović
G-din Martin Čalasan
G-din Mijuško Bajagić
G-din Emir Strujić

Predsjednik
Član
Član
Član
Član
Član
Član

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza**

Društvo ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu („Sl. list CG”, br. 52/2016), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS“) u Crnoj Gori („Sl. list CG”, br. 69/2002). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI“) primjenjuju se za finansijske iskaze koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Finansijski iskazi su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica (“Sl. list CG”, br. 11/2020) koji u pojedinim djelovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to zahtjeva u skladu sa MRS 1 - „Prikazivanje finansijskih iskaza“.

Pored toga, u skladu sa Zakonom o računovodstvu, MRS i MSFI objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti prevedeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji posjeduje pravo prevoda i objavljivanja istih, odobreno od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC). Dakle, samo MSFI i MRS zvanično prevedeni, odobreni i objavljeni od strane Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore mogu biti u primjeni.

Posljednji zvanični prevod Međunarodnih računovodstvenih standarda je objavljen 31. decembra 2009. godine i obuhvata samo osnovni tekst standarda i interpretacije i ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrativne primjere, uputstva za primjenu, komentare, mišljenja i ostali materijal objašnjenja. Takođe, navedeni prevod ne sadrži i prevod Osnova za pripremu i prezentaciju finansijskih iskaza. Poslednji prevod MSFI objavljen je 01.01.2013. godine.

MSFI 16. koji se odnosi na lizing, preveden je i u zvaničnoj je primjeni je u Crnoj Gori od 01.01.2021. godine.

Shodno navedenom, a imajući u vidu efekte koje navedena odstupanja računovodstvenih propisa Crne Gore od MSFI i MRS mogu imati na prezentaciju finansijskih iskaza Društva, priloženi finansijski iskazi se u tom dijelu razlikuju i odstupaju od MSFI i MRS.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

Dana 6-og marta 2020 godine u Službenom listu Crne Gore broj 11/2020 objavljen je „Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.“ U istom Službenom listu, objavljen je i „Pravilnik o sadržini i formi finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica“.

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa principom istorijskog troška, osim ukoliko je u računovodstvenim politikama drugačije navedeno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA (Nastavak)**2.2. Konsolidacija**

Na osnovu Zakona o računovodstvu („Sl. list CG”, br. 52/2016) privredna društva su dužna da sastavljaju, dostavljaju i objavljuju pojedinačne i konsolidovane finansijske iskaze kada imaju kontrolu (matična pravna lica) nad jednim ili više pravnih lica (zavisna pravna lica) u skladu sa MRS. Konsolidovani finansijski iskazi su iskazi ekonomske cjeline koju čine matično i sva zavisna pravna lica. Osim toga, u skladu sa Zakonom o računovodstvu, velika pravna lica su dužna da sastavljaju, dostavljaju i objavljuju godišnji izvještaj menadžmenta kao i konsolidovani godišnji izvještaj menadžmenta kad imaju kontrolu nad jednim ili više pravnih lica.

Priloženi finansijski iskazi predstavljaju pojedinačne finansijske iskaze Društva.

Društvo sastavlja i konsolidovane finansijske iskaze, a povezana lica su:

1. Crnogorski elektrodistributivni sistem d.o.o. Podgorica (100%),
2. Zeta energy d.o.o. Danilovgrad (51%),
3. EPCG d.o.o. Beograd (100%),
4. Rudnik Uglja a.d. Pljevlja (100%).
5. EPCG Solar Gradnja d.o.o. Nikšić (100%)
6. EPCG Željezara d.o.o. Nikšić (100%)

2.3. Zvanična valuta izvještavanja

Finansijski iskazi prezentovani su u eurima (EUR) - zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva, i sve iskazane numeričke vrijednosti predstavljene su u eurima (EUR), osim ukoliko je drugačije navedeno.

2.4. Uporedni podaci

Dana 6-og marta 2020 godine u Službenom listu Crne Gore broj 11/2020 objavljen je novi „Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.“ U istom Službenom listu, objavljen je i „Pravilnik o sadržini i formi finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica“. U skladu sa navedenim uporedni podaci su reklasifikovani i iskazani u propisanoj formi važećoj na dan sastavljanja ovih finansijskih iskaza.

2.5. Nastavak poslovanja

Društvo je u periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine ostvarilo neto dobit u iznosu od 52,410,782. Na dan 31. decembar 2023. godine obrtna imovina Društva je veća od njegovih kratkoročnih obaveza za EUR 83,880,800 (31. decembar 2022. godine je bila veća za: EUR 179,921,102). Rukovodstvo smatra da Društvo ima adekvatne resurse da nastavi sa poslovanjem u doglednoj budućnosti. Shodno tome, priloženi finansijski iskazi Društva su pripremljeni po načelu stalnosti poslovanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**3.1. Nematerijalna ulaganja**

MRS 38 se primjenjuje pri računovodstvenom obuhvatanju nematerijalne imovine. Osnovni uslovi za priznavanje nematerijalnih ulaganja su:

- Mogućnost identifikacije,
- Postojanje kontrole,
- Postojanje buduće ekonomske koristi.

Ukoliko stavka ne zadovoljava neki od uslova navedenih u definiciji nematerijalne imovine, izdaci njenog sticanja ili internog generisanja se priznaju kao rashod kada nastanu. Paragrafima 11 do 17 MRS 38 su bliže definisani uslovi priznavanja.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju pri početnom priznavanju po nabavnoj vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po fer vrijednosti, zasnovanoj na periodičnim, u skladu sa MRS najmanje trogodišnjim a najviše petogodišnjim, procjenama vrijednosti koje vrše nezavisni procijenitelji, umanjenoj za kasniju amortizaciju.

Nematerijalna ulaganja Društva čine najvećim dijelom softveri i licence. Prilikom nabavke softvera, nabavlja se sam softver, licence za određeni broj korisnika i implementacija softvera. Izdaci za nabavku softvera se priznaju kao nematerijalno ulaganje.

Korisničke inicijative za unaprijeđenje postojećih softvera, se kapitalizuju.

Izdaci koji se odnose na održavanje softvera tretiraju se kao trošak perioda, sa izuzetkom izdataka koji nastaju kao posljedica aktivnosti koje doprinose unapređenju softvera, te se stoga mogu kapitalizovati.

Društvo u svom vlasništvu posjeduje licence, koje su prava za korišćenje različitih vrsta softvera, te se stoga tretiraju kao nematerijalna imovina. U najvećem broju slučajeva se radi o trajnim licencama. Godišnje obnavljanje tehničke podrške za licence predstavlja trošak perioda.

Povećanje knjigovodstvene vrijednosti nematerijalnih ulaganja po osnovu revalorizacije iskazuje se u okviru kapitala na računu revalorizacione rezerve.

Smanjenja knjigovodstvene vrijednosti kojima se umanjuju prethodna povećanja vrijednosti istih sredstava terete direktno revalorizacione rezerve; sva ostala smanjenja terete bilans uspjeha. Povećanja knjigovodstvene vrijednosti nematerijalnih ulaganja kojima se ukidaju prethodna umanjivanja vrijednosti se priznaju u korist bilansa uspjeha.

Nematerijalna ulaganja se amortizuju u toku korisnog ekonomskog vijeka trajanja i procjenjuju radi obezvrjeđenja kada god postoje indikacije da su nematerijalna ulaganja obezvrjeđena. Period amortizacije kao i metode amortizacije nematerijalnih ulaganja sa ograničenim vijekom trajanja se preispituju najmanje na kraju svake finansijske godine.

Procijenjeni korisni vijek trajanja nematerijalnih ulaganja je od 3 do 5 godina.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja se obračunava primjenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna ili revalorizovana vrijednost tokom njihovog procijenjenog vijeka trajanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.2 Nekretnine, postrojenja i oprema

MRS 16 se primjenjuje u računovodstvenom obuhvatanju nekretnina, postrojenja i opreme, osim kada se nekim drugim standardom zahtjeva ili dopušta drugačiji računovodstveni postupak.

Nekretnine, postrojenja i oprema inicijalno se iskazuju po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za naknadno akumuliranu ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja, ako ih ima. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove i troškove dovođenja sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nekretnine, postrojenja i oprema se naknadno iskazuju po fer vrijednosti, zasnovanoj na periodičnim, u skladu sa MRS najmanje trogodišnjim a najviše petogodišnjim, procjenama vrijednosti koje vrše nezavisni procjenitelji, umanjenoj za kasniju amortizaciju.

Povećanje knjigovodstvene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme po osnovu revalorizacije iskazuje se u okviru kapitala na računu revalorizacione rezerve. Smanjenja knjigovodstvene vrijednosti kojima se umanjuju prethodna povećanja vrijednosti istih sredstava terete direktno revalorizacione rezerve; sva ostala smanjenja terete bilans uspjeha. Povećanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava kojima se ukidaju prethodna umanjenja vrijednosti se priznaju u korist bilansa uspjeha.

Revalorizacione rezerve se prenose u neraspoređenu dobit u dva slučaja:

- 1) dok su sredstva još uvijek u upotrebi, u iznosu razlike između amortizacije zasnovane na revalorizacionoj knjigovodstvenoj vrijednosti sredstava i amortizacije zasnovane na originalnom trošku imovine i
- 2) prilikom otuđenja sredstava, u ukupnom preostalom iznosu

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrijednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, u zavisnosti od toga šta je primjenljivo, samo kada postoji vjerovatnoća da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrijednost može pouzdano utvrditi. Knjigovodstvena vrijednost zamijenjenog sredstva se isknjižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspjeha perioda u kome su nastali.

Zemljište se ne amortizuje.

Amortizacija drugih sredstava se obračunava primjenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna ili revalorizovana vrijednost do njihove rezidualne vrijednosti tokom njihovog procijenjenog vijeka trajanja, kao što slijedi:

	Procijenjeni vijek trajanja	Stopa amortizacije (%)
Građevinski dio hidroelektrana	40-100	1,00-2,50
Građevinski dio termoelektrana	40-80	1,25-2,50
Poslovne zgrade	50-80	1,25-2,00
Oprema hidroelektrane	10-80	1,25-10,00
Oprema termoelektrana	10-50	2,00-10,00
Vozila	8-25	4,00-12,50
Kancelarijska i IT oprema	5-14	7,14-20,00
Ostala oprema	20-25	4,00-5,00

Učestalost revalorizovanja zavisi od promjena fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme koje se revalorizuju. Kada se fer vrijednost revalorizovanog sredstva bitno razlikuje od njegove knjigovodstvene vrijednosti, potrebna je dalja revalorizacija. Neke nekretnine, postrojenja i oprema mogu pokazivati znatna i promjenljiva kretanja fer vrijednosti, zbog čega je potrebno vršenje revalorizacije jednom u toku godine. Kod onih nekretnina, postrojenja i opreme kod kojih su kretanja fer vrijednosti neznatna, nije potrebno tako često revalorizovanje. Umjesto toga, može biti neophodno da se stavke revalorizuju samo jednom na svakih tri ili pet godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**3.2 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)**

Knjigovodstvena vrijednost sredstva svodi se odmah na njegovu nadoknadivu vrijednost ukoliko je knjigovodstvena vrijednost veća od njegove procijenjene nadoknadive vrijednosti.

Važniji rezervni djelovi se priznaju kao oprema kada se očekuje da će se koristiti u periodu dužem od godinu dana. Rezervni djelovi i servisna oprema, čija je upotreba neredovna i koji se mogu koristiti samo uz neko sredstvo koje je već priznato kao sredstvo, mogu se priznati kao sredstvo i amortizuju se u periodu koji nije duži od korisnog vijeka trajanja sredstva na koja se odnose. Takođe je moguće grupisanje materijalno beznačajnih stavki koje imaju sličnu prirodu i namjenu, za koje se očekuje da će biti u upotrebi duže od godinu dana, kao što su alati i kalupi, i njihovo priznavanje kao opreme.

Naknadna ulaganja koja se vrše u nekretnine, postrojenja i opremu mogu se, prema paragrafu 12-14. MRS 16 posmatrati kao:

- Izdaci koji se smatraju investicionim ulaganjem i povećavaju vrijednost sredstva i
- Izdaci koji se smatraju troškovima investicionog ili tekućeg održavanja i smatraju se rashodom perioda.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznato sredstvo uvećava njegovu vrijednost kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi biti veće od prvobitne procjene standardnog učinka tog sredstva. Svi ostali naknadni troškovi nastali na imovini, postrojenjima i opremi, smatraju se rashodom perioda u kome su nastali. Dakle, samo oni naknadni troškovi koji poboljšavaju stanje sredstva iznad njegovog prvobitno procijenjenog učinka mogu se smatrati investicijom ukoliko za posljedicu imaju:

- Produžavanje vijeka upotrebe sredstva,
- Povećavanje kapaciteta sredstva,
- Bitno smanjivanje troškova proizvodnje u odnosu na troškove prije ulaganja,
- Unaprijeđenje kvaliteta izlaznih komponentata.

Internim aktom, Formom zahtjeva za odobrenje aktivacije osnovnog sredstva nakon inicijative menadžera projekta, vrši se aktivacija, odnosno povećanje vrijednosti postojećeg sredstva ili unos novog u bazu. U slučaju da je riječ o povećanju vrijednosti postojećeg sredstva, ovim dokumentom se precizira o kojem je sredstvu riječ i njegova nabavna vrijednost. Istim dokumentom može se na sličan način izvršiti i deaktivacija osnovnog sredstva.

U okolnostima u kojima je radi redovnog funkcionisanja nekog sredstva potrebna redovna periodična kontrola (nezavisno od toga da li se mijenjaju rezervni djelovi), troškovi te kontrole (paragraf 14. MRS 16) mogu da budu uključeni u nabavnu vrijednost sredstva (a ne da se smatraju troškovima perioda).

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju se u bilansu uspjeha u okviru „Ostalih prihoda/(rashoda)“.

3.3. Investicione nekretnine

Ulaganje u nekretnine namijenjene sticanju prihoda (investicione nekretnine) predstavlja ulaganje u imovinu koja se drži u cilju sticanja prihoda putem izdavanja u zakup ili od povećanja tržišne vrijednosti, ili i jedno i drugo, a ne za korišćenje ili prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investicione nekretnine se priznaju kao sredstva, kada su ispunjeni sljedeći kriterijumi:

- investicione nekretnine moraju ostvarivati ekonomske koristi;
- investicione nekretnine se koriste za izdavanje u zakup i donose zakupninu ili se prodaju i ostvaruju dobit;
- investicione nekretnine nijesu namijenjene za prodaju u bliskoj budućnosti u redovnom poslovanju;
- nabavnu vrijednost je moguće pouzdano izmjeriti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**3.3. Investicione nekretnine (nastavak)**

Početno priznavanje investicionih nekretnina je po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost predstavlja nabavnu cijenu i neposredno pripadajuće troškove nabavke.

Investicione nekretnine se naknadno vrednuju po njihovoj fer vrijednosti procijenjenoj od strane nezavisnog procjenjivača, a dobit ili gubitak proistekao iz promjene fer vrijednosti priznaje se u korist ili na teret bilansa uspjeha.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom prodaje investicionih nekretnina, iskazuju se u iskazu o ukupnom rezultatu kao dio poslovnih prihoda ili kao dio poslovnih rashoda.

3.4 Stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja

MSFI 5 reguliše računovodstveni tretman stalnih sredstava koja se drže za prodaju.

Društvo klasifikuje stalna sredstva kao sredstva namijenjena prodaji kada se njihova knjigovodstvena vrijednost može nadoknaditi prevashodno kroz prodaju, a ne daljim korišćenjem. Stalna sredstva namijenjena prodaji moraju da budu dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaje takve vrste imovine i njihova prodaja mora biti vrlo vjerovatna. Stalna sredstva namijenjena prodaji se prikazuju u iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje.

Društvo ne amortizuje stalna sredstva dok su ona klasifikovana kao stalna sredstva namijenjena prodaji.

Na inicijativu lica odgovornog za sastavljanje finansijskih izvještaja, na datum sastavljanja finansijskih izvještaja, u skladu sa ovlašćenjima definisanim Statutom Društva vezano za raspolaganje imovinom, ovlašćeno lice preispituje da li postoji namjera o prodaji sredstava klasifikovanih kao sredstva namijenjena prodaji, i da li u sklopu osnovnih sredstava postoje sredstva koja se namjeravaju prodati i koja je potrebno, u skladu sa tim, klasifikovati kao sredstva namijenjena prodaji.

3.5 Umanjenje vrijednosti nefinansijskih sredstava

MRS 36 reguliše računovodstveni tretman umanjenja vrijednosti imovine.

Sredstva sa neograničenim korisnim vijekom upotrebe ne podliježu amortizaciji i testiraju se na obezvrjeđenje vrijednosti jednom godišnje. Za sredstva koja podliježu amortizaciji testiranje na obezvrjeđenja njihove vrijednosti vrši se kada događaji ili izmijenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrijednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog obezvrjeđenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrijednosti. Nadoknadiva vrijednost je vrijednost veća od fer vrijednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrijednosti u upotrebi. Za svrhu procjene obezvrjeđenja vrijednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu). Nefinansijska sredstva kod kojih je došlo do obezvrjeđenja vrijednosti se revidiraju na svaki izvještajni period zbog mogućeg ukidanja efekata obezvrjeđenja vrijednosti.

3.6 Lizing

MSFI 16 reguliše računovodstveni tretman lizinga.

Određivanje da li je neki aranžman lizing ili sadrži lizing zasniva se na sadržini aranžmana na dan njegovog nastanka: da li ispunjenje aranžmana zavisi od korišćenja posebnog sredstva ili sredstava ili aranžman sadrži pravo na korišćenje tog sredstva. Finansijski lizing po kome se Društvu suštinski prenose svi rizici i koristi povezani sa vlasništvom nad predmetom lizinga kapitalizuje se na početku lizinga po fer vrijednosti sredstava koja su predmet lizinga ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. Minimalna plaćanja lizinga se dijele na finansijski trošak i smanjenje neizmirene obaveze po osnovu lizinga u cilju ostvarenja konstantne periodične kamatne stope na preostali saldo obaveza. Finansijski trošak se iskazuje u bilansu uspjeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**3.6 Lizing (nastavak)**

Sredstva uzeta na lizing se amortizuju tokom korisnog vijeka upotrebe. Međutim, ukoliko nije sasvim izvjesno da će Društvo steći pravo vlasništva nad sredstvom do kraja trajanja lizinga, to sredstvo se u potpunosti amortizuje u periodu kraćem od trajanja lizinga ili procijenjenog vijeka trajanja sredstva.

Potraživanja i Obaveze po osnovu kratkoročnog lizinga ili lizinga male vrijednosti se priznaju kao prihodi i rashodi u bilansu uspjeha tokom perioda trajanja lizinga. Lizingom male vrijednosti smatra se lizing do 5.000 eura na godišnjem nivou

3.7 Zajmovi i ostali dugoročni finansijski plasmani**3.7.1 Klasifikacija****Zajmovi i potraživanja**

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospijeca duži od 12 mjeseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

U bilansu stanja Društva zajmovi i potraživanja obuhvataju potraživanja, gotovinu i gotovinske ekvivalente i kratkoročne finansijske plasmane.

3.7.2 Priznavanje i mjerenje

Zajmovi i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospijeca se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

3.7.3 “Netiranje” finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju i iskazuju u neto iznosu u bilansu stanja kada postoji zakonski osnov da se netiraju priznati iznosi i namjera izmirenja na neto osnovi, da se istovremeno realizuju sredstva i izmire obaveze. Zakonsko pravo na netiranje (poravnanje) ne smije biti uslovljeno budućim događajima te mora biti sprovodivo u toku redovnog poslovanja, u slučaju kašnjenja u ispunjenju obaveza i u slučaju stečaja društva ili ugovorne strane.

3.8 Učešća u kapitalu povezanih pravnih lica i hartije od vrijednosti**3.8.1. Klasifikacija****a) Ulaganja u zavisna društva**

Zavisna društva su sva društva nad kojima Društvo ima pravo da sprovodi finansijske i poslovne politike uglavnom na osnovu posjedovanja više od jedne polovine glasačkog prava.

b) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju predstavljaju nederivatna sredstva koja su svrstana u ovu kategoriju ili nijesu klasifikovana ni u jednu drugu kategoriju. Uključuju se u dugoročna sredstva, osim ukoliko rukovodstvo ima namjeru da ulaganja otuđi u roku od 12 mjeseci od datuma bilansa stanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**3.8 Učešća u kapitalu povezanih pravnih lica i hartije od vrijednosti (nastavak)****3.8.1. Klasifikacija (nastavak)****c) Finansijska sredstva koja se drže do dospijeća**

Finansijska sredstva koja se drže do dospijeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospijeća, koja rukovodstvo ima namjeru i mogućnost da drži do dospijeća. U slučaju da Društvo odluči da proda značajan dio finansijskih sredstava koja se drže do dospijeća, cijela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospijeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospijeća kraći od 12 mjeseci od datuma bilansa stanja; tada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

3.8.2. Priznavanje i mjerenje

Redovna kupovina i prodaja finansijskih sredstava se priznaje na datum trgovanja - datum kada se Društvo obavezalo da će kupiti ili prodati finansijsko sredstvo. Finansijska sredstva se inicijalno priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcione troškove. Finansijska sredstva prestaju da se priznaju po isteku prava na novčani priliv od finansijskog sredstva ili ako je to pravo prenijeto i Društvo je u suštini prenijelo sve rizike i koristi od vlasništva nad sredstvima.

Ulaganja u zavisna i pridružena društva se računovodstveno obuhvataju po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za troškove obezvrjeđenja.

Kada su hartije od vrijednosti klasifikovane kao hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju ili kada su obezvrjeđene, akumulirane korekcije fer vrijednosti priznate u kapitalu uključuju se u bilans uspjeha kao „dobici ili gubici od ulaganja u hartije od vrijednosti“.

Fer vrijednost hartija od vrijednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cijenama ponude. Ukoliko tržište nekog finansijskog sredstva nije aktivno (i za hartije od vrijednosti koje se ne kotiraju), društvo utvrđuje fer vrijednost tehnikama procjene. To uključuje primjenu nedavnih transakcija između nezavisnih stranaka, pozivanje na druge instrumente koji su suštinski isti, analizu diskontovanih novčanih tokova i opciju modela formiranja cijena maksimalnim korišćenjem informacija sa tržišta, a uz što je manje moguće oslanjanje na informacije karakteristične za samo društvo.

3.8.3 Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava**a) Sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti**

Na svaki datum bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoji objektivni dokaz da je obezvrjeđena vrijednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvrjeđeno i gubici po osnovu obezvrjeđenja nastaju samo ako postoji objektivni dokaz o obezvrjeđenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstava (“nastanak gubitka”) i kada taj nastanak gubitka (odnosno nastanci gubitaka) utiče na procijenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procijenjeni.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**3.8 Učešća u kapitalu povezanih pravnih lica i hartije od vrijednosti (nastavak)****3.8.3 Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava (nastavak)****a) Sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti (nastavak)**

Kriterijumi koje Društvo koristi da odredi da li postoji objektivan dokaz o gubitku usljed obezvrjeđenja vrijednosti uključuju:

- Značajne finansijske teškoće emitenta ili dužnika;
- Kršenje ugovora, kao što je kašnjenje u plaćanju ili neplaćanje kamate ili glavnice;
- Društvo, iz ekonomskih ili pravnih razloga koji se odnose na finansijske teškoće zajmoprimca, odobri zajmoprimcu garancije/povlastice koje inače ne bi odobrilo;
- Vjerovatnoća stečaja ili druge finansijske reorganizacije dužnika;
- Nestanak aktivnog finansijskog tržišta za to finansijsko sredstvo zbog finansijskih poteškoća; ili dostupni podaci koji ukazuju da postoji mjerljivo smanjenje u predviđenim budućim tokovima gotovine iz portfelja finansijskih sredstava nakon njihovog inicijalnog priznavanja, iako se pomenuto smanjenje još uvijek ne može povezati sa pojedinačnim finansijskim sredstvima iz portfelja, uključujući:
  - I. Nepovoljna promjena kreditne sposobnosti dužnika; i
  - II. Nacionalne ili lokalne ekonomske prilike koje su uzajamno povezane sa kašnjenjem u naplati potraživanja iz portfelja.

Društvo prvo procijenjuje da li postoji objektivan dokaz o obezvrijeđenju.

Iznos gubitka se odmjerava kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i sadašnje vrijednost procijenjenih budućih tokova gotovine (isključujući buduće kreditne gubitke koji nijesu nastali) diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Iznos knjigovodstvene vrijednosti sredstva se umanjuje i iznos gubitka se priznaje u bilansu uspjeha. Društvo može da odmjerava obezvrjeđenje vrijednosti na osnovu fer vrijednosti finansijskog instrumenta korišćenjem tržišnih cijena koje su dostupne javnosti.

Ako se u narednom periodu iznos gubitka zbog obezvrjeđenja vrijednosti smanji i to smanjenje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja obezvrijeđivanja (npr. poboljšanju kreditne sposobnosti dužnika), ukidanje prethodno priznatog gubitka po osnovu obezvrjeđenja vrijednosti priznaje se u bilansu uspjeha.

b) Sredstva klasifikovana kao raspoloživa za prodaju

Društvo procjenjuje da li postoji objektivan dokaz da je umanjena vrijednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Za procjenu umanjenja vrijednosti dužničkih hartija od vrijednosti Društvo koristi kriterijume navedene u tački (a) gore. U slučaju vlasničkih hartija od vrijednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju, značajan ili prolongiran pad fer vrijednosti ispod njihove nabavne vrijednosti smatra se indikatorom da je došlo do umanjenja njihove vrijednosti. Ukoliko postoji bilo koji od tih dokaza za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, akumulirani gubitak - utvrđen kao razlika između troškova sticanja i tekuće fer vrijednosti, umanjene za bilo kakav gubitak zbog umanjenja vrijednosti finansijskog sredstva koji je prethodno priznat u bilansu uspjeha - prenosi se sa kapitala i priznaje u bilansu uspjeha. Gubici zbog umanjenja vrijednosti vlasničkih instrumenata priznati u bilansu uspjeha ne mogu se ukinuti kroz bilans uspjeha.

Ako se u narednom periodu fer vrijednosti dužničkih hartija od vrijednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju poveća i to povećanje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti u bilansu uspjeha, gubitak po osnovu umanjenja vrijednosti se ukida u bilansu uspjeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**3.9 Prestanak priznavanja finansijskih sredstava**

Finansijsko sredstvo (ili, dio finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava) prestaje da se priznaje ukoliko je:

- došlo do isteka prava na priliv novca po osnovu tog sredstva;
- društvo je zadržalo pravo na priliv novca po osnovu sredstva ali je preuzelo obavezu da izvrši isplatu po osnovu tog sredstva u punom iznosu bez materijalno značajnog odlaganja trećem licu po osnovu ugovora o prenosu; ili
- društvo je izvršilo prenos prava na priliv novca po osnovu sredstva i (a) prenos svih rizika i koristi u vezi sa sredstvom, ili (b) nije niti prenijelo, niti zadržalo sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom ali je prenijelo kontrolu nad njim.

3.10 Zalihe

MRS 2 reguliše računovodstveno obuhvatanje kategorije zaliha.

Prema MRS 2 paragraf 6, zalihe su sredstva:

- a) Koja se drže radi prodaje tokom redovnog poslovanja,
- b) U procesu proizvodnje namijenjeni prodaji,
- c) U obliku materijala ili djelova koji se troše u procesu proizvodnje ili tokom pružanja usluga.

Zalihe Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić sastoje se od sljedećih kategorija materijala:

- Ambalaža i otpad,
- Auto djelovi
- Kancelarijski materijal
- Elektro materijal
- Goriva, maziva i ulja,
- Građevinski i gvoždarski materijal,
- HTZ, alat i sitan inventar,
- Mašinska oprema,
- Prehrana i hemikalije.

Zalihe se inicijalno vrednuju po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost materijala obuhvata troškove fakturane vrijednosti i zavisne troškove nabavke.

Izlaz zaliha se vrednuje po metodu prosječne cijene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrijednosti zaliha u slučajevima kada se ocijeni da je potrebno svesti vrijednost zaliha na njihovu neto ostvarivu prodajnu vrijednost. Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se otpisuju. Iznos koji se formira na računu 109 provjerava se krajem godišnjeg obračuna, tako što se utvrđuje da li postoji potreba za dodatnom ispravkom vrijednosti zaliha sa usporenim obrtom. Postupak utvrđivanja vrijednosti sporoobrtnih zaliha definisan je procedurom ispravke vrijednosti ovih zaliha koja vrednuje zalihe po FIFO metodi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**3.11 Potraživanja od kupaca**

Potraživanja od kupaca su iznosi koje duguju kupci za prodatu robu ili izvršene usluge u okviru redovnog ciklusa poslovanja. Ukoliko se očekuje da potraživanja budu naplaćena u roku od godinu dana ili kraćem (ili u okviru redovnog ciklusa poslovanja ako je duži), potraživanja od kupaca se klasifikuju kao kratkoročna. U suprotnom, potraživanja od kupaca se iskazuju kao dugoročna. Potraživanja od kupaca se inicijalno priznaju po fer vrijednosti, a naknadno se odmjeravaju po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjene za rezervisanja po osnovu umanjenja vrijednosti.

Rezervisanje za umanjenje vrijednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Društvo neće biti u mogućnosti da naplati sve iznose koje potražuje u skladu sa prvobitnim uslovima. Značajne finansijske poteškoće kupca, vjerovatnoća da će kupac biti nelikvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (više od 180 dana od datuma dospeljeća) se smatraju indikatorima da je vrijednost potraživanja umanjena, koji se dalje razmatraju od strane menadžmenta za individualna potraživanja. Shodno paragrafu 62. MRS 39, kada su objektivni dokazi ograničeni ili nijesu u potpunosti relevantni, preduzeće koristi svoje iskustvo i rasuđivanje za procjenu naplativosti potraživanja. Korišćenje razumnih procjena je ključni dio procesa sastavljanja finansijskih iskaza i ne umanjuje njihovu pouzdanost, shodno paragrafu 62. MRS 33, 39 i MRS 8. Iznos rezervisanja predstavlja razliku između knjigovodstvene vrijednosti potraživanja i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontovanih prvobitnom efektivnom kamatnom stopom.

Prilikom mjesečnog zatvaranja računa, utvrđivanje rezervisanja za nenaplaćena potraživanja vrše se na sledeći način:

Rezervisanja za nenaplaćena potraživanja utvrđuju se za potraživanja starija od 6 ili 12 mjeseci, u zavisnosti od stepena naplate, sa sledećim izuzecima:

- potraživanja od institucija, koje se finansiraju iz državnog budžeta -neće biti rezervisana;
- što se tiče klijenata iz kategorije Domaćinstava i Ostalih potrošača, ne moraju biti rezervisana potraživanja klijenata koji su potpisali sporazum (protokol) o vraćanju duga i koji ga poštuju;
- što se tiče potraživanja od ostalih potrošača za koje imamo informacije o stečaju, moraju biti rezervisana 100%;
- pravila ovdje opisana važe i za potraživanja od Direktnih potrošača osim ukoliko menadžment kompanije ne procijeni drugačije, na osnovu raspoloživih informacija;

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrijednosti, a iznos obezvrjeđenja se priznaje u bilansu uspjeha u okviru pozicije „ostali rashodi“. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrijednosti potraživanja. Naknadna naplata iznosa koji je prethodno bio otpisan, iskazuje se u bilansu uspjeha u okviru „ostalih prihoda“.

Direktan otpis potraživanja vrši se samo u slučaju kada su iscrpljene sve mogućnosti za naplatu tj. kada postoji rješenje suda o stečaju ili likvidiranom preduzeću.

3.12 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac u blagajni, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeljeća do tri mjeseca ili kraće, kratkoročni finansijski plasmani sa rokom dospeljeća do tri mjeseca i otvoreni akreditivi za plaćanje prema inostranstvu.

U iskazu o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka i novčana sredstva oročena kod poslovnih banaka na period do tri mjeseca, koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**3.13 Finansijske obaveze**

Finansijske obaveze se početno priznaju po fer vrijednosti, uvećanoj u slučaju kredita i pozajmica za direktne troškove transakcije.

Finansijske obaveze Društva uključuju obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja, kredite i pozajmice.

Svi krediti i pozajmice inicijalno se priznaju po nabavnoj vrijednosti koja predstavlja fer vrijednost primljenog iznosa umanjenog za iznos troškova povezanih sa pozajmicom. Nakon inicijalnog priznavanja, kamatonosni krediti i pozajmice naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti primjenom efektivne kamatne stope. Amortizovana vrijednost se izračunava uzimajući u obzir troškove, kao i popuste i premije pri izmirenju obaveza. Dobici i gubici se priznaju u bilansu uspjeha (kao prihod ili rashod) pri isknjiženju ili obezvredivanju obaveze, kao i tokom amortizacionog procesa.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje ukoliko je ispunjenje te obaveze izvršeno, ukoliko je obaveza ukinuta ili ukoliko je istekao rok važenja obaveze. U slučaju gdje je postojeća finansijska obaveza zamijenjena drugom obavezom prema istom povjeriocu ali pod značajno promijenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmijenjeni, takva zamjena ili promjena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrijednosti obaveze priznaje u bilansu uspjeha.

3.14 Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Društvo ima postojeću zakonsku ili ugovornu obavezu koja je rezultat prošlih događaja; kada je u većoj mjeri vjerovatnije nego što to nije da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava; kada se može pouzdano procijeniti iznos obaveze. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, vjerovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao cjeline. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta vjerovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji, mala.

Rezervisanje se odmjerava po sadašnjoj vrijednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze, primjenom diskontne stope prije poreza koja odražava tekuću tržišnu procjenu vrijednosti za novac i rizike povezane sa obavezom. Povećanje rezervisanja zbog isteka vremena se iskazuje kao trošak kamate.

3.15 Tekući i odloženi porez na dobit

MRS 12 reguliše računovodstveni postupak za utvrđivanje poreza na dobit, kao i priznavanje privremenih razlika, odnosno odloženih poreskih obaveza i odloženih poreskih sredstava.

Troškovi poreza za period uključuju tekući i odloženi porez. Poreska obaveza se priznaje u bilansu uspjeha, izuzev iznosa koji se odnosi na stavke direktno priznate u kapitalu, u kom slučaju se i poreska obaveza priznaje u kapitalu.

a) Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa važećim Zakonom o porezu na dobit pravnih lica, po stopi poreza na dobit koja se računa se u skladu sa navedenom Zakonom.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**3.15 Tekući i odloženi porez na dobit (nastavak)****b) Odloženi porez**

Odloženi porez na dobit se priznaje korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim iskazima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata.

Odloženi porez na dobit se odmjerava po stopama koje su u skladu sa važećim Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Crne Gore do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primjenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati, ili obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje samo do iznosa za koji je vjerovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze se netiraju kada postoji zakonski osnov da se netiraju tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na porez na dobit koji propisuje isti poreski organ jednom ili većem broju poreskih obveznika i kada postoji namjera da se računi izmire na neto osnovi.

3.16 Primanja zaposlenih**a) Obaveze za penzije**

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto zarada zaposlenih obustavio doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati navedenim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca, kao i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

b) Ostala primanja zaposlenih - otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade

U skladu sa Kolektivnim ugovorom Društvo je obavezno da zaposlenima, pri odlasku u penziju isplati otpremnine u visini šest mjesečnih plata koju bi ostvario za mjesec koji prethodi mjesecu u kojem se isplaćuje otpremnina, s tim što tako isplaćena otpremnina ne može biti niža od šest prosječnih zarada po zaposlenom isplaćenih u Društvu, za mjesec koji prethodi mjesecu u kome se vrši isplata otpremnine.

Pored toga, Društvo isplaćuje i jubilarne nagrade. Broj mjesečnih zarada za jubilarne nagrade određuju se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Društvu.

Definisana obaveza za ostala primanja zaposlenih se procjenjuje na godišnjem nivou od strane nezavisnih, kvalifikovanih aktuara, primjenom metode projektovane kreditne jedinice. Sadašnja vrijednost obaveze po osnovu definisanih primanja utvrđuje se diskontovanjem očekivanih budućih gotovinskih isplata primjenom kamatnih stopa visokokvalitetnih obveznica koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze biti plaćene i koje imaju rok dospijanja koji približno odgovara rokovima dospijanja navedenih obaveze. Aktuarski dobiti i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promjena u aktuarskim pretpostavkama obračunavaju se na teret ili u korist prihoda i/ili ostalog rezultata tokom očekivanog prosječnog preostalog radnog vijeka zaposlenih.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**3.16 Primanja zaposlenih (nastavak)****c) Otpremnine za raskid radnog odnosa**

Otpremnine se isplaćuju pri raskidu radnog odnosa prije datuma redovnog penzionisanja, ili kada zaposleni prihvati sporazumni raskid radnog odnosa u zamjenu za otpremninu. Društvo priznaje otpremninu pri raskidu radnog odnosa kada je evidentno obavezno da: ili raskine radni odnos sa zaposlenim, u skladu sa usvojenim planom, bez mogućnosti odustajanja; ili da obezbijedi otpremninu za prestanak radnog odnosa kao rezultat ponude u namjeri da se podstakne dobrovoljni raskid radnog odnosa u cilju smanjenja broja zaposlenih. Otpremnine koje dospijevaju u razdoblju dužem od 12 mjeseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrijednost.

d) Stambeni krediti

Na osnovu Pravilnika o rješavanju stambenih potreba zaposlenih EPCG, vrši se raspodjela sredstava za stambenu izgradnju i to:

- po osnovu kupovine, odnosno izgradnje stana ili porodične stambene zgrade,
- po osnovu dodjele stana pod povoljnim uslovima.

Po pravilniku koji važi na dan donošenja ovog dokumenta pravo na rješavanje stambene potrebe ima zaposleni:

- koji nije na odgovarajući način riješio stambenu potrebu po osnovu radnog odnosa ili ako njegov bračni drug nije riješio stambenu potrebu po istom osnovu
- koji ima najmanje 10 godina radnog staža u Društvu

Zaposleni koji obavljaju poslove od posebnog značaja za Društvo (Izvršni direktor, članovi Odbora direktora, Sekretar Društva i članovi menadžmenta Društva), ostvaruju pravo na rješavanje stambene potrebe na osnovu odluke Odbora direktora i prije navršanih 10 godina radnog staža u Društvu, uz obavezu da ostanu u radnom odnosu u Društvu do kraja perioda na koji su birani (Izvršni direktor, Sekretar Društva i članovi Odbora direktora), odnosno 10 godina od dana rješavanja stambene potrebe za članove menadžmenta Društva.

Kreditna obaveza zaposlenih (po osnovu sredstava koja se dodjeljuju po osnovu kupovine, odnosno izgradnje stana ili porodične stambene zgrade) utvrđuje se tako što se za svaku godinu radnog staža obaveza umanjuje u skladu sa Pravilnikom, s tim da kreditna obaveza ne može biti manja od 25% ukupnog iznosa sredstava dobijenih po osnovu kredita. Kredit se dodjeljuje sa rokom otplate i kamatnom stopom koji su definisani Pravilnikom.

Na pisani zahtjev zaposlenog, rok otplate kreditne obaveze može biti kraći od definisanog, sa istom kamatnom stopom.

Zaposleni koji ponudi isplatu ukupnog, odnosno neotplaćenog iznosa kreditne obaveze po osnovu dodijeljenog kredita, ima pravo na dodatni popust od 20% i oslobađa se od obaveza plaćanja kamata, odnosno preostalog dijela iste.

Ukoliko dođe do izmjene pravilnika o rješavanju stambenih potreba zaposlenih, u smislu promjene navedenog, za obračun se koriste elementi iz važećeg pravilnika.

3.17 Priznavanje prihoda

Prihod uključuje fer vrijednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku normalnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a, povraćaja robe, rabata i popusta, osim prihoda od distributivnih potrošača, koji se prikazuju sa popustom. Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmjeriti, kada je vjerovatno da će u budućnosti Društvo imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Društva kao što je u daljem tekstu opisano.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**3.17 Priznavanje prihoda (nastavak)****a) Prihod od prodaje električne energije**

Prihod od prodaje električne energije se priznaje kada Društvo isporuči električnu energiju kupcu, čak i onda kada isporučena energija još uvijek nije fakturisana. Prihod od prodaje električne energije distributivnim kupcima u Crnoj Gori zavisi od cijena električne energije utvrđenih od strane Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore, u skladu sa zakonskim ograničenjima, dok se prihod od prodaje električne energije direktnim kupcima i kupcima u inostranstvu zasniva na posebnim ugovorima zaključenim sa kupcima.

b) Prihod od prodaje usluga

Prihod od prodaje usluga priznaje se u periodu kada je usluga izvršena.

c) Prihod od kamata

MRS 18, između ostalog, reguliše računovodstveni tretman prihoda od kamata.

Prihod od kamata se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primjenom metode efektivne kamatne stope. U slučaju umanjenja vrijednosti potraživanja, Društvo umanjuje knjigovodstvenu vrijednost potraživanja do nadoknadivog iznosa, koji predstavlja procijenjeni budući novčani tok diskontovan po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog instrumenta, i nastavlja da prikazuje promjene diskonta kao prihod od kamate. Prihod od kamate na zajmove čija je vrijednost umanjena utvrđuje se primjenom metode prvobitne efektivne kamatne stope.

3.18 Državna davanja

Državna davanja se priznaju po fer vrijednosti kada postoji razumno uvjerenje da će se Društvo pridržavati uslova povezanih sa njim i da će državna davanja biti primljena.

Državna davanja koje se odnose na troškove se razgraničavaju i priznaju u bilansu uspjeha tokom perioda koji je potreban da se upare sa troškovima koje kompenzuju.

Državna davanja koje se odnose na kupovinu nekretnina, postrojenja i opreme se uključuju u ostale dugoročne obaveze i priznaju se u bilansu uspjeha primjenom proporcionalne metode tokom očekivanog vijeka upotrebe odnosnih sredstava, u skladu sa MRS 20.

3.19 Troškovi pozajmljivanja

MRS 23 reguliše računovodstveni tretman troškova pozajmljivanja.

Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili proizvodnji sredstva kojem je obavezno potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju (sredstvo koje se kvalifikuje) kapitalizuju se kao dio nabavne cijene tog sredstva. Kapitalizacija troškova pozajmljivanja nastavlja se do dana kada su sredstva spremna za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju. Društvo kapitalizuje troškove pozajmljivanja koji bi bili izbjegnuti da nije bio učinjen izdatak za sredstvo koje se kvalifikuje. Kapitalizovani troškovi pozajmljivanja izračunavaju se na osnovu prosječnog troška Društva koji se odnosi na finansiranje (ponderisani prosjek troškova pozajmljivanja se primjenjuje na troškove po osnovu nabavke sredstva koje se kvalifikuje), osim u mjeri u kojoj su sredstva pozajmljena isključivo za potrebe sticanja sredstva koje se kvalifikuje. Kada do toga dođe, stvarni troškovi pozajmljivanja, umanjeni za svaki prihod od investiranja po osnovu privremenog investiranja tih pozajmljivanja, kapitalizuju se.

Samo troškovi pozajmljivanja nastali u periodu od početka ulaganja u sredstvo koje se kvalifikuje, do završetka svih aktivnosti potrebnih za njegovu upotrebu ili prodaju, mogu da se uključe u nabavnu vrijednost tog sredstva. Troškovi pozajmljivanja nastali prije ili poslije perioda kapitalizacije, bez obzira na to da li su nastali po osnovu namjenskih ili nenamjenskih pozajmica za sticanje konkretnog sredstva, priznaju se kao rashod perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**3.19 Troškovi pozajmljivanja (nastavak)**

Pod periodom kapitalizacije podrazumijeva se period od početka ulaganja u sredstvo koje se kvalifikuje, do momenta kada su suštinski završene sve aktivnosti neophodne da bi se sredstvo pripremio za planiranu upotrebu ili prodaju.

Datum početka kapitalizacije je datum kada Društvo prvi put ispuni svaki od sledećih uslova:

- napravi izdatke za sredstvo
- napravi troškove pozajmljivanja
- preduzme aktivnosti neophodne da bi se sredstvo pripremio za planiranu upotrebu ili prodaju.

Neophodne aktivnosti pripreme sredstva za planiranu upotrebu ili prodaju obuhvataju i tehnički i administrativni rad koji prethodi započinjanju fizičke gradnje.

3.20 Preračunavanje stranih valuta**(a) Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja**

Stavke uključene u finansijske iskaze Društva odmjeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Društvo posluje ("funkcionalna valuta"). Finansijski iskazi Društva pripremljeni su u valuti Euro koja predstavlja funkcionalnu valutu i valutu prikazivanja Društva.

(b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primjenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspjeha.

Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastaju po osnovu kredita, gotovine i gotovinskih ekvivalenata prikazuju se u bilansu uspjeha u okviru pozicije „Finansijski prihodi / rashodi“.

3.21. Izvještavanje o segmentima

O poslovnim segmentima izvještava se na način koji je konzistentan sa internim izvještavanjem za potrebe glavnog donosioca poslovnih odluka. Glavni donosilac poslovnih odluka koji je odgovoran za raspodjelu resursa i procjenu rezultata poslovanja poslovnih segmenata je identifikovan kao Odbor direktora koji donosi strateške odluke.

3.22. Transferne cijene

Društvo na godišnjem nivou izrađuje Elaborat o transfernim cijenama u skladu sa Uputstvom i efekte istog evidentira u Zakonom predviđenom roku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procjena, objelodanjanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Računovodstvene procjene i prosuđivanja se kontinuirano preispituju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se vjeruje da će u datim okolnostima biti razumna. Osnovne pretpostavke koje se odnose na buduće događaje i ostale značajne izvore neizvjesnosti pri davanju procjene na dan bilansa stanja, a koje snose rizik sa mogućim ishodom u materijalno značajnim korekcijama sadašnje vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini, predstavljene su u daljem tekstu:

a) Korisni vijek upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima kao i na širokom broju ekonomskih i industrijskih faktora. Adekvatnost procijenjenog korisnog vijeka trajanja se preispituje godišnje ili kada postoje indikacije značajnih promjena u pretpostavkama.

b) Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme

Obezvredjenje postoji kada sadašnja vrijednost sredstava ili jedinice koja generiše novac prevazilazi nadoknadivu vrijednost, koja je viša između fer vrijednosti umanjenja za troškove prodaje i upotrebne vrijednosti. Fer vrijednost se zasniva na nezavisnim prodajnim transakcijama sličnih sredstava ili posmatranim tržišnim cijenama umanjenim za dodatne troškove otuđenja sredstava. Obračun upotrebne vrijednosti se zasniva na modelu diskontovanih novčanih tokova. Nadoknadivi iznos je najosjetljiviji na promjene diskontne stope koja se koristi za diskontovanje novčanih tokova, kao i na buduće novčane tokove koji se očekuju i njihovu stopu rasta koja se koristi za svrhe ekstrapolacije.

c) Obezvredjenje učešća u kapitalu

Obezvredjenje učešća u kapitalu zavisnih društava se zasniva na najboljoj procjeni nadoknadivog iznosa od strane rukovodstva. Nadoknadivi iznos je veća vrijednost između fer vrijednosti i upotrebne vrijednosti.

d) Porez na dobit

Društvo podliježe obavezi plaćanja poreza na dobit u skladu sa poreskim propisima Crne Gore. Poreske prijave su predmet odobrenja od strane poreskih organa koji imaju pravo da izvrše naknadne kontrole evidencija poreskog obveznika. Društvo priznaje rezervisanje na osnovu razumnih procjena za moguće efekte pitanja proizašlih iz kontrola poreskih organa. Iznos takvih rezervacija se zasniva na raznim faktorima kao što su iskustvo prethodnih revizija od strane poreskih organa i različitih tumačenja poreske regulative od strane poreskog obveznika i poreskih organa. Takve razlike u tumačenjima mogu na nastanu po osnovu raznih pitanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)***e) Obaveze za otpremnine za odlazak u penziju***

Sadašnja vrijednost obaveza za otpremnine za odlazak u penziju nakon ispunjenja uslova zavisi od brojnih faktora koji se određuju na aktuarskoj osnovi korišćenjem brojnih pretpostavki. Pretpostavke korišćene prilikom određivanja neto troškova (prihoda) za penzije uključuju diskontnu stopu, kretanje zarada, fluktuacija zaposlenih, tablice smrtnosti. Bilo koje promjene u ovim pretpostavkama uticaće na knjigovodstvenu vrijednost obaveza za penzije.

Društvo određuje odgovarajuću diskontnu stopu na kraju svake godine. To je kamatna stopa koja treba da bude primijenjena prilikom određivanja sadašnje vrijednosti očekivanih budućih gotovinskih isplata za koje se očekuje da će biti potrebne u cilju izmirenja obaveza za otpremnine za odlazak u penziju. Prilikom određivanja odgovarajuće diskontne stope, Društvo uzima u razmatranje kamatne stope visokokvalitetnih obveznica koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za otpremnine za odlazak u penziju biti plaćene i koje imaju rok dospijeca koji približno odgovara rokovima dospijeca obaveze za penzije.

f) Obaveze za oprošteni dio duga po osnovu stambenih kredita

Sadašnja vrijednost obaveza Društva po osnovu budućih umanjenja kreditnih obaveza zaposlenih (odobrenih u postupcima rješavanja njihovih stambenih potreba) zavisi od brojnih faktora koji se određuju na aktuarskoj osnovi korišćenjem raznih pretpostavki. Pretpostavke korišćene prilikom određivanja neto sadašnje vrijednosti navedenih obaveza uključuju diskontnu stopu, kretanje zarada, fluktuacija zaposlenih, tablice smrtnosti. Bilo koje promjene u ovim pretpostavkama uticaće na knjigovodstvenu vrijednost navedenih obaveza.

Društvo određuje odgovarajuću diskontnu stopu na kraju svake godine. To je kamatna stopa koja treba da bude primijenjena prilikom određivanja sadašnje vrijednosti očekivanih budućih gotovinskih isplata za rješavanje stambenih potreba zaposlenih i pripadajućeg dijela odobrenog umanjenja kredita. Pored standardnih aktuarskih pretpostavki koje se koriste i za određivanje obaveza za otpremnine za odlazak u penziju nakon ispunjenja uslova, prilikom određivanja sadašnje vrijednosti navedenih obaveza koriste se i pretpostavke o vjerovatnoći uzimanja kredita u odnosu na godine radnog staža.

g) Sudski sporovi

Društvo vrši rezervisanje za odlive sredstava koji mogu nastati po osnovu aktivnih sudskih sporova koji se vode protiv Društva na dan sastavljanje finansijskih iskaza a prema očekivanom ishodu pojedinačnih sudskih sporova. Ako postoji vjerovatnoća veća od 50% da se sudski spor sa negativnim ishodom dogodi, Društvo vrši rezervisanje do iznosa koji je potreban da se izmiri obaveza u cjelosti. Iako Društvo poštuje načelo opreznosti prilikom procjene, s obzirom da postoji velika doza neizvjesnosti, u određenim slučajevima stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena

h) Rezervisanja za troškove rekultivacije deponije pepela i šljake

Društvo je procijenilo troškove za rekultivacije deponije pepela i šljake. Prilikom utvrđivanja iznosa rezervisanja pretpostavke i procjene koje su izvršene se odnose na troškove uklanjanja, očekivanje i vrijeme nastanka troškova.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)***i) Obezvređenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja***

Društvo obračunava obezvređenje sumnjivih potraživanja na osnovu procijenjenih gubitaka koji nastaju, jer dužnici nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U procjeni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređenja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranijem iskustvu sa otpisom, bonitetu kupaca i promjenama u uslovima plaćanja. Ovo zahtijeva procjene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Po mišljenju rukovodstva, nema dodatnih rezervisanja za obezvređenje, koja treba da budu uključena u finansijske iskaze Društva.

j) Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju

Društvo se rukovodi smjernicama MRS 39 da odredi kada je vrijednost finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju umanjena. Ovo određivanje zahtijeva značajno prosuđivanje. Prilikom prosuđivanja Društvo, među ostalim faktorima, procjenjuje: trajanje i obim do kojeg je fer vrijednost ulaganja manja od nabavne vrijednosti ulaganja; finansijsko stanje primaoca ulaganja i izgleda za okončanje posla u skoroj budućnosti, uključujući faktore kao što su učinak industrije i sektora, promjene u tehnologiji i tokove gotovine iz poslovanja i finansiranja.

5. POSLOVNI SEGMENTI

Odbor direktora Društva analizira segmente poslovanja. Na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine, poslovne aktivnosti Društva su organizovane u okviru jednog poslovnog segmenta - proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti, kako bi akcionarima obezbijedilo povraćaj (profit), a ostalim interesnim stranama povoljnosti i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da izvrši korekciju budućih isplata dividendi akcionarima, vrati kapital akcionarima, izda nove akcije, ili, pak, može da proda sredstva kako bi smanjilo dugovanje.

Društvo, kao i ostala Društva koja posluju unutar iste djelatnosti, prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti. Ovaj koeficijent se izračunava iz odnosa neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala. Neto dugovanje se dobija kada se ukupni krediti (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u bilansu stanja) umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupni kapital se dobija kada se na kapital, iskazan u bilansu stanja, doda neto dugovanje.

Na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine koeficijent zaduženosti Društva bio je kao što slijedi:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Obaveze po osnovu dugoročnih i kratkoročnih kredita - ukupno (Napomena 33)	59,276,186	90,912,838
Minus: Gotovina na računima i u blagajni (Napomena 27)	<u>(48,850,309)</u>	<u>(38,207,168)</u>
Neto dugovanje	10,425,877	52,705,670
Sopstveni kapital	<u>1,038,071,753</u>	<u>1,071,402,016</u>
Kapital - ukupno	<u>1,048,497,630</u>	<u>1,124,107,686</u>
<i>Koeficijent zaduženosti</i>	<u>0.99%</u>	<u>4.69%</u>

7. PRIHODI OD PRODAJE- NETO PRIHOD

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Prihodi od prodaje električne energije - Domaćinstva i ostali potrošači	225,470,706	217,182,175
Prihodi od prodaje električne energije - Izvoz	186,282,988	210,469,132
Prihodi od proizvoda matičnim i zavisnim pravnim licima u zemlji (Napomena 41)	17,768,726	45,420,062
Prihodi za pokriće gubitaka u prenosnoj mreži (Napomena 41)	9,648,108	19,295,965
Prihodi od prodaje usluga matičnim i zavisnim pravnim licima	-	9,409,623
Prihodi od prodaje po osnovu pružanja pomoćnih usluga (sekundarna, tercijarna regulacija,...)	4,538,511	8,741,653
Prihodi od prodaje električne energije u zemlji i direktni potrošači	6,631,845	5,227,622
Prihodi od prodaje kupcima potrošačima	1,854,392	-
Prihodi od prodaje usluga ostalim licima	2,083	530,926
Ostali prihodi iz poslovanja	<u>803,351</u>	<u>283,950</u>
Ukupno	<u>453,000,710</u>	<u>516,561,108</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

8. OSTALI PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Drugi poslovni prihodi	1,067,040	1,834,196
Prihodi od usluga pruženih povezanim licima	453,069	551,795
Ukupno	<u>1,520,109</u>	<u>2,385,991</u>

9. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Prihodi od ukidanja ostalih dugorocnih rezervisanja	1,224,897	2,825,254
Drugi nepomenuti prihodi	4,399,132	289,149
Prihodi ranijih godina	1,963,292	176,122
Dobici od prodaje zaliha	10,000	172,173
Prihodi po osnovu povraćaja poreza i doprinosa	-	284
Ukidanje rezervisanja za sporove	19,133	-
Ukupno	<u>7,616,454</u>	<u>3,462,982</u>

10. NABAVNA VRIJEDNOST PRODATE ROBE I TROŠKOVI MATERIJALA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Nabavna vrijednost uvezene električne energije	41,158,320	187,380,427
Nabavna vrijednost električne energije kupljene u zemlji	68,620,629	68,858,796
Nabavna vrijednost električne energije kupljene od povezanih lica (Napomena 41)	13,554,486	15,442,970
Nabavna vrijednost prodate robe - ostalo	6,348,357	15,006,850
Nabavna vrijednost prodate robe kupcima potrošačima	1,895,379	-
Troškovi uglja za TE „Pljevlja”	61,565,028	45,335,093
Troškovi rezervnih djelova	1,293,725	1,125,697
Troškovi goriva i maziva	372,323	593,039
Troškovi sirovina i osnovnog materijala	489,382	478,508
Troškovi mazuta za TE „Pljevlja”	218,107	456,484
Troškovi hemikalija za TE „Pljevlja”	804,453	276,219
Ukupno	<u>196,320,189</u>	<u>334,954,084</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

11. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Troškovi rezervisanja		
Troškovi rezervisanja za stambene kredita	2,776,222	1,028,295
Troškovi rezervisanja sudskih sporova	143,462	583,657
	<u>2,919,684</u>	<u>1,611,952</u>
Ostali poslovni rashodi		
Troškovi nadoknada za korišćenje distributivne mreže (Napomena 41)	87,049,937	82,715,563
Troškovi nadoknada za korišćenje prenosne mreže (Napomena 41)	11,737,865	16,783,018
Troškovi nadoknada za gubitke u distributivnoj mreži (Napomena 41)	15,948,654	15,173,299
Troškovi naknada za oslobođenu energiju	2,058,705	-
Troškovi po osnovu emisije CO2	9,255,776	-
Troškovi poreza	7,638,872	6,319,005
Rashodi po osnovu ugovora o pružanju pomoćnih usluga	2,958,951	5,197,779
Troškovi održavanja	4,647,997	4,316,628
Naknade za korišćenje voda	2,793,896	2,595,345
Sponzorstva	2,303,894	1,634,739
Troškovi naknada i taksi	1,510,224	1,538,748
Premije osiguranja	1,643,021	1,178,549
Drugi poslovni rashodi	810,121	1,061,165
Poštanske usluge - dostavljanje faktura	848,757	867,924
Troškovi prekomjerno preuzete reaktivne energije	792,669	842,748
Troškovi usluga savjetovanja i pravnih usluga	832,025	695,650
Troškovi reklame i propaganda	564,529	630,545
Obezbjedenje objekata	1,014,695	550,307
Troškovi bankarskih provizija	519,861	527,382
Sudski troškovi i naknade sudskim izvršiteljima	505,639	494,382
Troškovi voda i komunalnih usluga	477,380	351,887
Ostale poštanske usluge	349,854	283,330
Zakup	499,397	236,752
Troškovi licenci	209,594	219,410
Štampanje računa za el.energiju	199,165	165,092
Naknade operateru tržišta	379,464	146,680
Troškovi nadoknada za gubitke u prenosnoj mreži	112,621	90,336
	<u>160,583,247</u>	<u>146,228,215</u>

12. AMORTIZACIJA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Troškovi amortizacije nekretnine, postrojenja i oprema (Napomena 21)	26,037,090	25,799,980
Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja	59,006	182,781
	<u>26,096,096</u>	<u>25,982,761</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

13. NETO TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I LIČNI RASHODI

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Zarade i naknade zarada	20,190,504	16,789,153
Ostali lični rashodi	3,106,300	1,169,012
Troškovi otkupa radnog mjesta	575,000	505,000
Troškovi pomoći zaposlenima i članovima porodica	335,050	395,739
Troškovi dnevnica na službenom putu	102,987	104,014
Naknada za prevoz zaposlenih	55,459	51,910
Otpremnine za penziju i jubilarne nagrade	96,979	33,177
Ukupno	<u>24,462,279</u>	<u>19,048,005</u>

14. TROŠKOVI POREZA I DOPRINOSA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Doprinosi za penzije	5,854,076	5,044,382
Porezi	2,810,112	1,936,614
Troškovi prireza	369,344	256,013
Ostali doprinosi	789,576	243,635
Ukupno	<u>9,823,108</u>	<u>7,480,644</u>

15. FINANSIJSKI PRIHODI PO OSNOVU TEKUĆIH POTRAŽIVANJA OD NEPOVEZANIH PRAVNIH LICA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Prihodi od kamata - domaćinstva	2,727,634	2,150,437
Prihodi od kamata - ostala potrošnja	1,552,684	1,348,232
Prihodi od zateznih kamata	369,376	305,382
	<u>4,649,694</u>	<u>3,804,051</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

16. VRIJEDNOSNO USKLAĐIVANJE KRATKOROČNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA I FINANSIJSKIH ULAGANJA KOJI SU DIO OBRTNE IMOVINE

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Prihodi/(rashodi) po osnovu usklađivanja potraživanja od domaćih kupaca-domaćinstva	1,957,981	10,665,251
Prihodi/(rashodi) po osnovu usklađivanja potraživanja od domaćih kupaca-ostala potrošnja	13,357	2,010,530
Prihodi/(rashodi) po osnovu usklađivanja potraživanja od domaćih kupaca-direktni potrošači	334,902	1,701,105
Prihodi/(rashodi) od ostalih usklađivanja vrijednosti	19,015	675,332
Rashodi po osnovu usklađivanja potraživanja od matičnih zavisnih te ostalih povezanih pravnih lica	(11,385,644)	-
Rashodi po osnovu usklađivanja potraživanja od domaćih kupaca-ostala potrošnja	(871,930)	-
Ostali rashodi po osnovu usklađivanja	(75,805)	(505)
Ukupno	<u>(10,008,124)</u>	<u>15,051,713</u>

Tokom 2023. godine zaključen je veliki broj novih sporazuma o izmirenju starog duga, povećan je broj redovnih platiša kao i stepen naplate potraživanja. Shodno usvojenim računovodstvenim politikama, za sva potraživanja koja nijesu naplaćena u roku dužem od godinu dana, mora se izvršiti ispravka vrijednosti. Najznačajniji iznosi koji su ispravljani zbog nenaplativosti u 2023 godini odnose se na nenaplaćeno potraživanje od zavisnog društva CEDIS u iznosu od EUR 11,385,644, kao i na nenaplaćeno potraživanje od društva Network for Trading u iznosu od EUR 871,930.

17. RASHODI PO OSNOVU KAMATA, KURSNIH RAZLIKA I DRUGIH EFEKATA UGOVORENE ZAŠTITE PO OSNOVU ODNOSA SA NEPOVEZANIM LICIMA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Rashodi po osnovu kamata na kredite	1,707,100	962,536
Ostali rashodi po osnovu kamata	259,615	142,574
Negativne kursne razlike	17,491	35,410
Zatezne kamate	479,426	20,420
Ukupno	<u>2,463,632</u>	<u>1,160,940</u>

18. PORESKI RASHOD PERIODA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Obračunati tekući porez u toku godine	17,180,031	2,660,604
Odloženi poreski (prihod)/rashod	(3,718,851)	(1,929,614)
Ukupno poreski prihod perioda	<u>(13,461,180)</u>	<u>730,990</u>

19. ZARADA PO AKCIJI

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Dobit za godinu	52,410,782	4,286,512
Ponderisani prosječni broj akcija	109,659,921	118,132,402
Zarada po akciji u EUR	<u>0.4779</u>	<u>0.0363</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

20. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Koncesije i licence	NU u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost			
1. januar 2022. godine	3,810,914	89,430	3,900,344
Nabavke			
Prenos sa investicija u toku	138,453	(18,603)	119,850
Nabavke/povećanje avansa	-	146,972	146,972
Rashod i otuđenja/smanjenje avansa	(17,104)	-	(17,104)
Stanje na dan			
31. decembra 2022. godine	3,932,263	217,799	4,150,062
Nabavke	-	-	-
Prenos sa investicija u toku	-	-	-
Nabavke/povećanje avansa	-	539,436	539,436
Rashod i otuđenja/smanjenje avansa	-	(74,124)	(74,124)
Stanje na dan			
31. decembar 2023. godine	3,932,263	683,111	4,615,374
Ispravka vrijednosti			
1. januar 2022. godine	3,507,889	-	3,507,889
Amortizacija	182,781	-	182,781
Rashod i otuđenja	(2,333)	-	(2,333)
Stanje na dan			
31. decembra 2022. godine	3,688,337	-	3,688,337
Amortizacija	59,005	-	59,005
Rashod i otuđenja	-	-	-
Stanje na dan			
31. decembar 2023. godine	3,747,342	-	3,747,342
Neto sadašnja vrijednost:			
- 31. decembra 2023. godine	184,921	683,111	868,032
- 31. decembar 2022. godine	243,926	217,799	461,725

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2023. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

21. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište	Građevinski objekti	Mašine i oprema	NPO u pripremi i avansi	Investicione nekretnine	Ukupno
Nabavna vrijednost						
1. januar 2022. godine	157,319,594	657,189,649	505,708,263	36,096,611	-	1,356,314,117
Nabavke/povećanje avansa	-	-	-	42,099,807	-	42,099,807
Rashod i otuđenja/smanjenja avansa	(126,192)	-	(1,047,699)	(2,395,909)	-	(3,569,800)
Ulaganja u tuđa OS	-	-	-	16,566	-	16,566
Nabavke (Projekti Solari)	-	-	-	7,338,159	-	7,338,159
Prenos sa investicija u toku	271,539	352,651	2,846,044	(3,590,084)	-	(119,850)
Promjena klasifikacije	-	-	-	119,850	-	119,850
31. decembar 2022. godine	157,464,941	657,542,300	507,506,608	79,685,000	-	1,402,198,849
Nabavke/povećanje avansa	-	-	-	75,625,789	252,114	75,877,903
Rashod i otuđenja/smanjenja avansa	(92,925)	(666,600)	(7,750,893)	(16,914,364)	-	(25,424,782)
Ulaganja u tuđa OS	-	-	-	1,514	-	1,514
Nabavke (Projekti Solari)	-	-	-	16,133,502	-	16,133,502
Prenos sa investicija u toku	-	49,562	402,471	(52,913,503)	52,461,470	-
31. decembar 2023. godine	157,372,016	656,925,262	500,158,186	101,617,938	52,713,584	1,468,786,986
Ispravka vrijednosti						
1. januar 2022. godine	-	395,127,710	333,037,449	-	-	728,165,159
Rashod i otuđenja	-	-	(876,429)	-	-	(876,429)
Amortizacija (Napomena 12)	-	11,173,740	14,626,240	-	-	25,799,980
31. decembar 2022. godine	-	406,301,450	346,787,260	-	-	753,088,710
Rashod i otuđenja	-	(568,824)	(5,494,526)	-	-	(6,063,350)
Amortizacija (Napomena 12)	-	11,655,517	14,381,573	-	-	26,037,090
31. decembar 2023. godine	-	417,388,143	355,674,307	-	-	773,062,450
Neto sadašnja vrijednost:						
- 31. decembar 2023. godine	157,372,016	239,537,119	144,483,879	101,617,938	52,713,584	695,724,536
- 31. decembar 2022. godine	157,464,941	251,240,850	160,719,348	79,685,000	-	649,110,139

21. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Tokom 2023. godine, kao i tokom prethodnih godina, Društvo je usaglašavalo vlasničke listove sa podacima iz Registra osnovnih sredstava. Shodno pomenutom, rukovodstvo je utvrdilo da pojedina dokumenta o vlasništvu i dalje nedostaju. Međutim, Društvo je oduvijek koristilo relevantna sredstva evidentirana u okviru Nekretnina, postrojenja i opreme koja su evidentirana u registru osnovnih sredstava i kontrolisalo prilive Društva po osnovu njihovog korišćenja.

Shodno pomenutom, rukovodstvo ulaže značajne napore u cilju pribavljanja potrebne dokumentacije o vlasništvu za sredstva čija je sadašnja vrijednost na dan 31. decembra 2023. godine EUR 26.203.715 (31. decembra 2022. godine: EUR 27.094.096) od čega zemljište i objekti koji su upisani na treća lica imaju vrijednost EUR 19.686.706, objekti koji nijesu upisani u katastarske evidencije imaju vrijednost EUR 2.414.529, zatim imovina koja nije upisana u katastar usled nepostojanja katastra nepokretnosti ima vrijednost EUR 4.102.480.

U januaru mjesecu 2023. godine Društvo je kupilo imovinu bivšeg industrijskog kompleksa Željezare Nikšić za ukupnu kupoprodajni cijenu od EUR 20.000.000. Nakon toga, 31.03.2023. godine izvršena je procjena cjelokupne stečene imovine i njena procjenjena vrijednost na taj dan iznosi EUR 52,461,470 i ista je na dan 31.12.2023. godine. Kako je računovodstvenim politikama Društva definisano da se investicione nekretnine naknadno evidentiraju po fer vrijednosti, razlika između kupoprodajne i procijenjene vrijednosti evidentirana je u bilansu uspjeha kao prihod.

22. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	356,733,349	331,400,096
Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	1,126,018	1,811,951
Učešća u kapitalu drugih pravnih lica	4,816,113	4,816,113
Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	6,391,021	6,491,266
Zajmovi kupcima proizvođačima	1,683,507	-
Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	7,937,641	9,255,626
Stanje na dan	<u>378,687,649</u>	<u>353,775,052</u>

22.1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica

Dugoročna finansijska ulaganja u zavisna društva odnose se na sljedeća ulaganja:

Naziv društva	<u>Učešće %</u>	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Zeta Energy doo, Danilovgrad	51%	8,239,759	8,239,759
EPCG d.o.o., Beograd - Srbija	100%	1,035,000	1,035,000
Crnogorski elektrodistributivni sistem d.o.o., Podgorica	100%	310,291,155	288,712,902
EPCG Solar Gradnja d.o.o Nikšić	100%	2,050,000	1,000,000
EPCG Željezara Nikšić d.o.o. Nikšić	100%	2,705,000	-
Rudnik Uglja a.d. Pljevlja	100%	32,412,435	32,412,435
Stanje na dan		<u>356,733,349</u>	<u>331,400,096</u>

22. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (Nastavak)

22.1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica (Nastavak)

Na XXIII sjednici Odbora direktora održanoj 15. februara 2019. godine donijeta je Odluka o povećanju uloga u Društvo sa ograničenom odgovornošću „Crnogorski elektrodistributivni sistem“ Podgorica, unosom nepokretnosti u vrijednosti od EUR 2,238,278 koje su već prenijete kao državina društvu „Crnogorski elektrodistributivni sistem“, prilikom osnivanja i unosom nepokretnosti u vrijednosti od EUR 18,799, što u ukupnom iznosu predstavlja povećanje uloga u društvu „Crnogorski elektrodistributivni sistem“ Podgorica za EUR 2,257,077.

Na sjednici Odbora direktora održanoj 18. maja 2020. godine donešena je odluka o povećanju uloga u zavisno društvo CEDIS, u ukupnom iznosu od EUR 4,535,192, od čega se iznos od EUR 4,142,411 odnosi na nepokretnosti koje su već prenijete kao državina društvu „Crnogorski elektrodistributivni sistem“, prilikom osnivanja i unosom nepokretnosti u vrijednosti od EUR 13,148, kao i novčanih sredstava u iznosu od EUR 379,632. Nakon registracije navedene odluke u CRPS, u 2021. godini, ukupan ulog u ovo zavisno lice na dan 31. decembra 2021. godine iznosi EUR 288,712,902.

Na sjednici Odbora direktora održanoj 20. septembra 2021. godine osnovano je zavisno društvo EPCG Solar Gradnja doo Nikšić. Osnivački ulog EPCG u iznosu od EUR 100,000 uplaćen je 24. septembra 2021. godine. 27.01.2022 godine uplaćen je osnivački ulog od EUR 400,000, dok je 10.05.2022. uplaćeno još EUR 500,000 takođe u korist osnivačkog uloga. Osnivački ulog u zavisno društvo EPCG Solar Gradnja d.o.o. na dan 31.12.2022 godine iznosi EUR 1,000,000. Pretežna djelatnost Društva je postavljanje električnih instalacija.

Dana 09. oktobra 2023 godine Odbor direktora EPCG u funkciji skupštine akcionara DOO EPCG Solar Gradnja, donio je Odluku broj 10-00-46107 o povećanju osnovnog kapitala navedenog Društva za iznos od EUR 1,050,000.00 tako da nakon ove izmjene ukupan osnivački kapital navedenog Društva iznosi EUR 2,050,000.00.

Odlukom Skupštine akcionara društva EPCG doo Beograd donešenoj 28.06.2022 godine izvršena je dokapitalizacija ovog zavisnog lica od strane EPCG ad Nikšić u iznosu od EUR 1,000,000.

Na XXI redovnoj skupštini akcionara Društva održanoj 28. juna 2023. godine donijeta je Odluka o davanju saglasnosti na Odluku Odbora direktora Društva broj 10-00-27586 od 16.06.2023. godine o povećanju uloga u zavisno društvo CEDIS d.o.o. u iznosu od EUR 21,578,253.00 namijenjenih za finansijsku konsolidaciju CEDIS-a zbog poremećaja na tržištu električne energije. Nakon povećanja učešća u kapitalu za navedeni iznos, ukupna vrijednost uloga EPCG AD Nikšić u zavisno lice CEDIS d.o.o Podgorica na dan 31.12.2023 iznosi EUR 310,291,155.92.

Dana 19. januara 2023. godine Odbor direktora EPCG u funkciji osnivača DOO EPCG Željezara Nikšić, donio je Odluku broj 10-00-2401 o osnivanju navedenog Društva sa osnivačkim ulogom u iznosu od EUR 10,000.00.

Dana 22. februara 2023. godine Odbor direktora EPCG u funkciji skupštine akcionara DOO EPCG Željezara Nikšić, donio je Odluku broj 10-00-7214 o povećanju osnovnog kapitala navedenog Društva za iznos od EUR 2,145,000.00 tako da nakon ove izmjene ukupan osnivački kapital navedenog Društva iznosi EUR 2,155,000.00.

Dana 17. novembra 2023. godine Odbor direktora EPCG u funkciji skupštine akcionara DOO EPCG Željezara Nikšić, donio je Odluku broj 10-00-54666 o povećanju osnovnog kapitala navedenog Društva za iznos od EUR 550,00.00 tako da nakon ove izmjene ukupan osnivački kapital navedenog Društva iznosi EUR 2,705,000.00.

22. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (Nastavak)

22.2. Dugoročni krediti odobreni povezanim pravnim licima

Dugoročni krediti odobreni povezanim pravnim licima na dan 31. decembra 2023. i 31. decembra 2022. godine prikazana su u sljedećem pregledu:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Krediti proslijeđeni društvu CEDIS	1,126,018	1,811,951
Stanje na dan	<u>1,126,018</u>	<u>1,811,951</u>

22.3. Učešća u kapitalu drugih pravnih lica

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine prikazana su u sljedećem pregledu:

Naziv društva	31. decembar 2023.		31. decembar 2022.		Učešće %	Zemlja osnivanja
	Bruto	Neto	Bruto	Neto		
Prva Banka Crne Gore a.d., - obične akcije	10,357,894	3,527,039	10,357,894	3,527,039	19.76%	Crna Gora
Prva Banka Crne Gore a.d., - preferencijalne akcije	3,000,063	775,486	3,000,063	775,486	100.00%	Crna Gora
Rekreators Beograd	870,520	-	870,520	-	2.00%	Srbija
Invest banka Montenegro a.d., Podgorica	112,484	-	112,484	-	1.53%	Crna Gora
Castelo Montenegro a.d., Pljevlja	29,018	-	29,018	-	1.50%	Crna Gora
Novi Prvoborac a.d., Herceg Novi	1,008	-	1,008	-	1.80%	Crna Gora
Beogradska banka	558	-	558	-	-	Srbija
Hotel Montel Glava Zete d.o.o., Nikšić	175,679	-	175,679	-	25.00%	Crna Gora
Green Gvozd doo	123,593	123,593	123,593	123,593		Crna Gora
Berza električne energije doo Podgorica	389,995	389,995	389,995	389,995	33.33%	Crna Gora
Crnogoracoop u stečaju, Danilovgrad	2,207	-	2,207	-	1.54%	Crna Gora
Ukupno	15,063,019	4,816,113	15,063,019	4,816,113		
<i>Minus: Ispravka vrijednosti</i>	<i>(10,246,906)</i>		<i>(10,246,906)</i>			
	<u>4,816,113</u>		<u>4,816,113</u>			

22. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (Nastavak)

22.3. Učešća u kapitalu drugih pravnih lica (nastavak)

Dana 7. avgusta 2019. godine Odbor direktora Društva donio je Odluku o povećanju uloga u Berzu električne energije d.o.o. Podgorica za EUR 30,000 tako da ukupan ulog u ovo društvo na 31.12.2019. godine iznosi EUR 149,995.

Dana 19. februara 2020. godine Odbor direktora Društva donio je Odluku o povećanju uloga u Berzu električne energije d.o.o. Podgorica za EUR 15,000. Takođe, dana 14. maja 2020 godine Odbor direktora Društva donio je Odluku o povećanju uloga u Berzu električne energije d.o.o. Podgorica za EUR 15,000 tako da ukupan ulog u ovo društvo na 31.12.2020. godine iznosi EUR 179,995.

Dana 21. juna 2021. godine Odbor direktora Društva donio je Odluku o povećanju uloga u Berzu električne energije d.o.o. Podgorica za EUR 210,000, tako da ukupan ulog u ovo društvo na 31. decembra 2021. godine iznosi EUR 389,995.

30.06.2021 godine, Skupština akcionara Društva je donijela Odluku o unosu nenovčanog uloga u povezano lica Green Gvozd doo Podgorica kojim se u osnovni kapital pomenutog društva unosi zemljište i prava službenosti u ukupnoj vrijednosti od EUR 61,499. Odbor direktora je 28.10.2021. godine donio Odluku o unosu nenovčanog uloga u povezano lice Green Gvozd doo Podgorica u iznosu od EUR 55,934. Navedeni iznos predstavlja procijenjenu vrijednost zemljišta. 01.11.2022 godine, Odbor direktora donio je Odluku o unosu nenovčanog uloga u povezano lice Green Gvozd d.o.o. Podgorica u iznosu od EUR 6,160. Navedeni iznos predstavlja procijenjenu vrijednost zemljišta i prava službenosti.

22.4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)

Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica) na dan 31. decembra 2023 i 31. decembra 2022. godine prikazani su u sledećem pregledu:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Subordinirani dug Prvoj banci	6,000,000	6,000,000
	6,000,000	6,000,000
Kreditni prosljeđeni društvu CGES a.d	1,397,730	1,113,612
Dio kredita koji dospjeva u roku od godinu dana	(1,006,709)	(622,346)
	391,021	491,266
Stanje na dan	<u>6,391,021</u>	<u>6,491,266</u>

Aneksom IV od 29. februara 2016. za iznos duga od EUR 6,000,000 definisani su sljedeći uslovi:

- kamatna stopa od 7,50% počev od 01. marta 2016. do 28. februara 2018;
- kamatna stopa 7,25% počev od 01. marta 2018. do 29. februara 2020;
- kamatna stopa 6,28% počev od 01. marta 2020. do 01. aprila 2024.

Aneksom V od 27.11.2019. godine produžen je rok dospjeća na 01.04.2026. godine uz kamatnu stopu od 6.28%, dok je Aneksom VI od 15.03.2021. godine produžen je rok dospjeća na 01.04.2028. godine uz istu kamatnu stopu.

22. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (Nastavak)

22.5. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja

Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja na dan 31. decembra 2023 i 31. decembra 2022. godine prikazani su u sledećem pregledu:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Uneseni neregistrovani ulog u drustvo Cedis	5,616,852	5,427,183
Dugoročni depoziti	3,000	1,603,000
Kreditni zaposlenima	<u>2,317,789</u>	<u>2,225,443</u>
Stanje na dan	<u>7,937,641</u>	<u>9,255,626</u>

Iskazani iznos ostalih dugoročnih potraživanja od EUR 5,616,852 (2022: 5,427,183) na dan 31. decembar 2023. godine se odnosi na potraživanja iz obligacionih odnosa između Društva i CEDIS-a, u vezi imovine od EUR 5,178,867 (zemljište i građevinski objekti i novčani ulog) za koju je proces razrješavanja dokumentacije o vlasništvu u toku. U skladu sa članom 7 Odluke o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću Crnogorski elektrodistributivni sistem d.o.o. Podgorica, Društvo prenosi CEDIS-u u državinu i imovinu koja nije dio osnivačkog uloga, a koja će biti prenijeta u vlasništvo CEDIS-a kad se Društvo upiše kao vlasnik iste.

Pored toga, Društvo je zaključilo Aneks „Sporazuma o regulisanju međusobnih prava, obaveza i odgovornosti po pitanju stambenih sredstava“ u skladu sa kojim će ovaj iznos novčanog plasmana CEDIS-u biti konvertovan u kapital. U skladu sa navedenim u toku 2022. godine uplaćeno je EUR 82,021, a u toku 2023. godine EUR 189,668.

Dugoročni depoziti

Dugoročni depoziti kod banaka na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine prikazani su u sljedećem pregledu:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Prva banka Crne Gore a.d., Podgorica	<u>3,000</u>	<u>1,603,000</u>
Stanje na dan	<u>3,000</u>	<u>1,603,000</u>

Kreditni zaposlenima

Kreditni odobreni zaposlenima za rješavanje stambenih potreba na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine prikazana su u sljedećem pregledu:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Dio kredita koji dostiže u roku dužem od godinu dana	2,880,090	2,735,542
Minus: Ispravka vrijednosti	<u>(562,301)</u>	<u>(510,099)</u>
Stanje na dan	<u>2,317,789</u>	<u>2,225,443</u>

Na osnovu Pravilnika o rješavanju stambenih potreba zaposlenih, vrši se raspodjela sredstava za stambenu izgradnju i to:

- po osnovu kupovine, odnosno izgradnje stana ili porodične stambene zgrade,
- po osnovu poboljšanja uslova stanovanja.

22. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (Nastavak)

22.5. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja (nastavak)

Dugoročni depoziti (nastavak)

Kreditna obaveza zaposlenih (po osnovu sredstava koja se dodjeljuju po osnovu kupovine, odnosno izgradnje stana ili porodične stambene zgrade) utvrđuje se tako što se za svaku godinu ukupnog radnog staža kreditna obaveza umanjuje za 3,4%, s tim da kreditna obaveza ne može biti manja od 25% ukupnog iznosa sredstava dobijenih po osnovu kredita. Kredit se dodjeljuje sa rokom otplate od 20 godina i kamatnom stopom od 1,5% godišnje na preostali iznos kredita. Zaposleni koji ponudi isplatu ukupnog iznosa dodijeljenog kredita u roku od 1 godine, ima pravo na dodatni popust od 20% i oslobađa se od obaveza plaćanja kamata.

Obračun fer vrijednosti stambenih kredita vrši se na kraju svakog obračunskog perioda, tako što se novčani tokovi po osnovu preostalog iznosa glavnice kredita na kraju godine (31. decembar) diskontuju tržišnom kamatnom stopom u godinama kada su krediti odobeni. Efekti po osnovu promjene fer vrijednosti stambenih kredita evidentiraju se u bilansu uspjeha na poziciji finansijskih prihoda i rashoda.

23. ZALIHE

Zalihe na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine prikazane su u sljedećem pregledu:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Rezervni djelovi	6,871,191	6,561,485
Materijal	9,760,197	18,857,501
Ostale zalihe	289,520	274,793
Avansi za zalihe i usluge	1,053,403	789,963
Minus: Ispravka vrijednosti	<u>(3,936,550)</u>	<u>(3,727,082)</u>
Stanje na dan	<u>14,037,761</u>	<u>22,756,660</u>

Promjene na ispravci vrijednosti zaliha za 2023. i 2022. godinu prikazane su u sljedećoj tabeli:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Stanje na dan 1. januar	3,727,082	3,645,791
Obezvrijeđeno u toku godine	209,468	92,937
Ukidanje obezvrijeđenja	<u>-</u>	<u>(11,646)</u>
Stanje na dan	<u>3,936,550</u>	<u>3,727,082</u>

24. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

Potraživanja na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine prikazana su u sljedećem pregledu:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Potraživanja po osnovu prodaje električne energije:		
- potraživanja od domaćinstava	115,384,140	117,168,238
<i>Minus: Ispravka vrijednosti</i>	<i>(84,954,725)</i>	<i>(86,921,455)</i>
	<u>30,429,415</u>	<u>30,246,783</u>
- potraživanja od ostalih potrošača (pravna lica)	68,500,343	60,055,072
<i>Minus: Ispravka vrijednosti</i>	<i>(37,057,106)</i>	<i>(37,071,708)</i>
	<u>31,443,237</u>	<u>22,983,364</u>
- potraživanja od direktnih potrošača	17,366,688	18,093,653
<i>Minus: Ispravka vrijednosti</i>	<i>(1,465,563)</i>	<i>(1,800,465)</i>
	<u>15,901,125</u>	<u>16,293,188</u>
- potraživanja za izvoz električne energije	9,413,351	54,566,792
Neto potraživanja po osnovu prodaje električne energije	<u>87,187,128</u>	<u>124,090,127</u>
Potraživanja za energiju i pružene usluge	762,791	749,946
Potraživanja od države po osnovu subvencionisanja potrošača	344,389	282,286
Ostala potraživanja od kupaca	1,340,694	1,190,576
<i>Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja od kupaca</i>	<i>(12,328,713)</i>	<i>(72,047)</i>
	<u>(9,880,839)</u>	<u>2,150,761</u>
UKUPNO:	<u>77,306,289</u>	<u>126,240,888</u>
Potraživanja od matičnih i zavisnih pravnih lica	21,098,915	38,191,000
Potraživanja od ostalih povezanih lica	975,452	3,777,173
	<u>22,074,367</u>	<u>41,968,173</u>
Potraživanja po osnovu kamata	3,173,718	3,165,559
Potraživanja od zaposlenih i za zaposlene	127,373	73,168
Potraživanja od države po osnovu preplaćenih taksi, poreza i doprinosa	7,213,122	12,898,401
Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	9,940,470	38,091,172
Ostala nepomenta potraživanja	5,161,792	1,820,680
Bruto ostala potraživanja	<u>25,616,475</u>	<u>56,048,980</u>
<i>Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja</i>	<i>(6,430,199)</i>	<i>(7,125,445)</i>
Neto ostala potraživanja	<u>19,186,276</u>	<u>48,923,535</u>
Stanje potraživanja na dan	<u>118,566,932</u>	<u>217,132,596</u>

24. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (Nastavak)

Promjene na ispravci vrijednosti potraživanja za 2023. i 2022. godinu prikazane su u sljedećoj tabeli:

2023	Domaćinstva	Ostala potrošnja	Direktni Potrošači	Total
Stanje na početku godine	86,921,455	37,071,708	1,800,465	125,793,628
Ispravka vrijednosti u toku godine	971,462	2,747,471	320,523	4,039,456
Ukidanje ispravke tokom godine	(2,929,442)	(2,760,830)	(655,425)	(6,345,697)
Direktan otpis	(8,750)	(1,243)	-	(9,993)
Stanje na kraju godine	84,954,725	37,057,106	1,465,563	123,477,394
2022	Domaćinstva	Ostala potrošnja	Direktni Potrošači	Total
Stanje na početku godine	97,601,648	39,086,349	3,501,571	140,189,568
Ispravka vrijednosti u toku godine	2,207,848	4,856,446	11,404	7,075,698
Ukidanje ispravke tokom godine	(12,873,099)	(6,866,883)	(1,712,510)	(21,452,492)
Direktan otpis	(14,942)	(4,204)	-	(19,146)
Stanje na kraju godine	86,921,455	37,071,708	1,800,465	125,793,628

Starosna struktura potraživanja od kupaca po osnovu prodaje električne energije bila je kao što slijedi:

	31.12.2023.	31.12.2022.
Do 3 mjeseca	38,761,436	84,415,572
3 do 6 mjeseci	5,569,057	6,251,802
Preko 6 mjeseci	42,856,635	33,422,753
Stanje na dan	87,187,128	124,090,127

Društvo je na dan 31. decembra 2023. godine iskazalo bruto potraživanja od Montenegrobonus-a u iznosu EUR 11,385,254 po osnovu glavnog duga, EUR 2,026,864 po osnovu kamate, što ukupno iznosi EUR 13,412,118. Na osnovu javno raspoloživih podataka, rukovodstvo Društva je smatralo da postoje indikatori koji upućuju da je potrebno zadržati obezvređenje dijela ovog potraživanja u iznosu od EUR 2,812,326. U 2021. godini ukinuto je rezervisanje u iznosu od EUR 515,851, u 2022. godini ukinuto rezervisanje u iznosu od EUR 496,010, dok je u 2023. godini ukinuto rezervisanje u iznosu od EUR 476,933, te ispravka vrijednosti ovog potraživanja na dan 31. decembra 2023. godine iznosi EUR 1,323,532. Neto vrijednost potraživanja od Montenegrobonus-a na dan 31. decembra 2023 godine iznosi EUR 12,088,586.

Formiranje i ukidanje rezervisanja za gubitke zbog umanjenja vrijednosti potraživanja iskazuje se u okviru ostalih rashoda/ostalih prihoda u Bilansu uspjeha. Iznosi knjiženi na teret ispravke vrijednosti otpisuju se kada se ne očekuje da će biti naplaćeni.

25. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE

Na XVII redovnoj skupštini akcionara Društva održanoj 30. avgusta 2019. godine donijeta je Odluka o odobravanju kupovine 11,813,238 sopstvenih akcija od akcionara A2A S.p.A Breša po cijeni od EUR 4.4752828317 po akciji. Nominalna vrijednost ovih akcija iznosi EUR 6.5175 što čini iznos od EUR 76,992,779.

Na XLVII redovnoj sjednici Odbora direktora održanoj 15.08.2022 godine donešena je Odluka o prodaji 11,813,238 sopstvenih akcija, po cijeni ne manjoj od 4.4900€ po akciji. Na berzi je ostvarena prodaja 3,340,757 akcija po cijeni od 4.49€ po akciji, što iznosi EUR 14,999,999. Nominalna vrijednost akcije je 6.5175€ po akciji, te je vrijednost prodatih akcija EUR 21,773,384 koje je kupila Vlada Crne Gore.

Na LI vanrednoj sjednici Odbora direktora 28.09.2022. godine donešena je Odluka o poništenju 8,472,481 sopstvenih akcija po nominalnoj vrijednosti od 6.5175€ po akciji, u ukupnom iznosu od EUR 55,219,395. Navedene akcije stečene su na XVII redovnoj skupštini akcionara Društva održanoj 30. avgusta 2019. godine.

Na osnovu navedene Odluke Odbora direktora, Skupština akcionara je na XXVI vanrednoj sjednici donijela Odluku o poništanju navedenih sopstvenih akcija. Promjene broja akcija i vrijednosti kapitala izvršene su nakon registracije navedenog poništenja u CRPS, početkom 2023. godine.

26. OSTALI KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Kratkoročni finansijski plasmani na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine prikazana su u sljedećem pregledu:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Kratkoročni plasmani	10,100,000	1,200,000
Tekući dio dugoročnih kredita datih društvu CGES	350,232	622,346
Kratkoročni krediti EPCG Solar Gradnja d.o.o.	2,105,206	1,000,000
Kratkoročni krediti CEDIS d.o.o.	685,933	685,933
Kratkoročni krediti ostali	1,028,548	1,024,499
<i>Minus: Ispravka vrijednosti</i>	<i>(1,024,499)</i>	<i>(1,024,499)</i>
Kratkoročni krediti i ostali plasmani nakon ispravke vrijednosti	<u>2,795,188</u>	<u>1,685,933</u>
Ukupno	<u>13,245,420</u>	<u>3,508,279</u>

Kratkoročni krediti EPCG Solar Gradnja d.o.o. u iznosu od EUR 1,955,206 odnose se na pozajmice navedenom Društvu u iznosima od EUR 1,000.000 u 2022 godini, EUR 550,000.00 po Odluci Odbora direktora broj 10-00-1765 od 19.01.2023 godine, kao i EUR 405,206.00 po Odluci Odbora direktora broj 10-00-13514 od 30.03.2023. godine. Navedene pozajmice su beskamratne.

Kratkoročni krediti EPCG Željezara Nikšić d.o.o. u iznosu od EUR 150,000.00 odnose se na pozajmicu navedenom Društvu u iznosu od EUR 150.000 po Odluci Odbora direktora broj 10-00-39676 od 05.09.2023. godine. Navedena pozajmica je beskamratna.

26. OSTALI KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (Nastavak)

Kratkoročni plasmani se odnose na oročene depozite plasirane kod komercijalnih banaka sa inicijalno ugovorenim rokom dospijeca od preko tri mjeseca. Oročeni depoziti su plasirani kod sljedećih banaka:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Universal Capital banka	3,000,000	-
Prva banka Crrne Gore a.d., Podgorica	1,600,000	-
Ziraat banka	5,500,000	1,200,000
Stanje na dan	<u>10,100,000</u>	<u>1,200,000</u>

Pregled uslova i ročnosti kratkoročnih finansijskih plasmana na dan 31. decembar 2023. godine i 31. decembar 2022. godine je dat u sljedećoj tabeli:

2023	Kamatna stopa %	36 Mjeseci	3 mjeseca	Ukupno
Universal Capital banka	1.5	-	3,000,000	3,000,000
Prva banka Crrne Gore	2.2	1,600,000	-	1,600,000
Ziraat banka	1.1-1.5	-	5,500,000	5,500,000
Ukupno		<u>1,600,000</u>	<u>8,500,00</u>	<u>10,100,000</u>

2022	Kamatna stopa %	12 Mjeseci	6 mjeseci	Ukupno
Ziraat banka	1.2	-	1,200,000	1,200,000
Ukupno			<u>1,200,000</u>	<u>1,200,000</u>

27. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI

Gotovina na računima i u blagajni na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine prikazana su u sljedećem pregledu:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Tekući računi	29,708,767	15,250,790
Devizni računi	18,292,058	22,950,395
Deponovana novčana sredstva	843,301	-
Blagajna	6,183	5,983
Stanje na dan	<u>48,850,309</u>	<u>38,207,168</u>

28. STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Stalna sredstva namijenjena prodaji	849,339	849,339
Stanje na dan	<u>849,339</u>	<u>849,339</u>

Na dan 31. decembra 2023 godine, Društvo je iskazalo stalna sredstva namijenjena prodaji u iznosu od EUR 849,339 (31. decembar 2022: EUR 849,339). Ova sredstva čine 5 stanova i dva poslovna prostora u Nikšiću i Igalu.

29. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Aktivna vremenska razgraničenja na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine prikazani su u sljedećem pregledu:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Aktivna vremenska razgraničenja	494,213	158,373
Stanje na dan	<u>494,213</u>	<u>158,373</u>

30. KAPITAL

Akcijski kapital

Struktura akcijskog kapitala Društva i akcionara na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine, je kao što slijedi:

	<u>Broj akcija</u>	<u>% vlasništva</u>	<u>31.12.2023.</u>
Država Crna Gora	108,060,759	98.54%	704,285,997
Fizička lica	1,333,382	1.22%	8,690,317
Pravna lica	265,780	0.24%	1,732,221
	<u>109,659,921</u>	<u>100%</u>	<u>714,708,535</u>

Ukupan odobreni broj običnih akcija na dan 31. decembra 2023. godine iznosio je 109,659,921 po nominalnoj vrijednosti od EUR 6.5175 po akciji. Sve emitovane akcije su u potpunosti plaćene.

	<u>Broj akcija</u>	<u>%vlasništva</u>	<u>31.12.2022.</u>
Država Crna Gora	108,062,123	91.48%	704,294,887
EPCG - sopstvene akcije	8,472,481	7.17%	55,219,395
Fizička lica	1,410,459	1.19%	9,192,666
Pravna lica	187,339	0.16%	1,220,982
	<u>118,132,402</u>	<u>100%</u>	<u>769,927,930</u>

Ukupan odobreni broj običnih akcija na dan 31. decembra 2023. godine iznosio je 109,659,921 po nominalnoj vrijednosti od EUR 6.5175 po akciji. Sve emitovane akcije su u potpunosti plaćene.

Na XXVII vanrednoj Skupštini akcionara održanoj 21. septembra 2023. godine donijeta je Odluka o isplati dividende u bruto iznosu od EUR 8,391,372.51. Bruto vrijednost dividende po akciji iznosila je EUR 0.0766.

31. REZERVISANJA ZA NAKNADE I DRUGE BENEFICIJE ZAPOSLENIH

Dugoročna rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine prikazana su u sljedećem pregledu:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Rezervisanja za stambene kredite	2,920,038	2,415,688
Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju - dugoročni dio	2,214,164	2,273,225
Rezervisanja za jubilarne nagrade - dugoročni dio	<u>459,845</u>	<u>440,692</u>
Stanje na dan	<u>5,594,047</u>	<u>5,129,605</u>

32. OSTALA DUGOROČNA REZERVISANJA

Ostala dugoročna rezervisanja na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine prikazana su u sljedećem pregledu:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Rezervisanja za sudske sporove	2,830,818	3,942,738
Rezervisanje za Deponiju pepela i šljake - Pljevlja	3,818,529	4,355,552
Rezervisanja za ostale vjerovatne troškove	<u>54,233</u>	<u>44,393</u>
Stanje na dan	<u>6,703,580</u>	<u>8,342,683</u>

Rezervisanje za Deponiju pepela i šljake

Društvo je izvršilo rezervaciju za rekultivaciju zemljišta na kome je locirana deponija pepela i šljake na osnovu procijene iznosa i dinamike troškova rekultivacije prema idejnom projektu.

Prikazani iznosi obuhvataju rezervisanja za određene sudske sporove koje su pokrenuti protiv Društva. Ishod tih sudskih sporova neće dovesti do značajnijih gubitaka preko iznosa za koje je izvršeno rezervisanje na dan 31. decembra 2023. godine.

33. DUGOROČNI I KRATKOROČNI KREDITI

Dugoročni i kratkoročni krediti na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine prikazani su u sljedećem pregledu:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Ukupno dugoročni krediti	59,276,186	55,912,838
Dio dugoročnih kredita koji dospijeva u periodu do godine	(10,915,378)	(6,311,536)
Stanje na dan dugoročni krediti	<u>48,360,808</u>	<u>49,601,302</u>
CKB Banka	-	8,500,000
NLB Montenegro Banka	-	26,500,000
Stanje na dan kratkoročni krediti	<u>-</u>	<u>35,000,000</u>
Pregled dugoročnih kredita prema povjericima je prikazan u nastavku:		
	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
IDA - World Bank		
Ukupno dugoročni krediti	292,556	387,074
Dio dugoročnih kredita koji dospijeva u periodu do 1 godine	(83,587)	(86,016)
Dio dugoročnih kredita	<u>208,969</u>	<u>301,058</u>
EIB - European Investment Bank		
Ukupno dugoročni krediti	625,605	1,160,478
Dio dugoročnih kredita koji dospijeva u periodu do 1 godine	(429,064)	(534,873)
Dio dugoročnih kredita	<u>196,541</u>	<u>625,605</u>
EBRD - European Bank for Reconstructrion and Development		
Ukupno dugoročni krediti	8,504,152	11,420,819
Dio dugoročnih kredita koji dospijeva u periodu do 1 godine	(2,916,667)	(2,916,667)
Dio dugoročnih kredita	<u>5,587,485</u>	<u>8,504,152</u>
KfW		
Ukupno dugoročni krediti	15,283,536	10,190,747
Dio dugoročnih kredita koji dospijeva u periodu do 1 godine	(4,400,000)	(2,061,280)
Dio dugoročnih kredita	<u>10,883,536</u>	<u>8,129,467</u>
KESH - Korporata elektroenergjitike Shqiptare SH.A		
Ukupno dugoročni krediti	628,642	658,097
Dio dugoročnih kredita koji dospijeva u periodu do 1 godine	(29,455)	(29,455)
Dio dugoročnih kredita	<u>599,187</u>	<u>628,642</u>
Natexis Banques Populaires		
Ukupno dugoročni krediti	21,316	480,539
Dio dugoročnih kredita koji dospijeva u periodu do 1 godine	(20,083)	(459,223)
Dio dugoročnih kredita	<u>1,233</u>	<u>21,316</u>
International Bank for Reconstructrion and Development (MORT)		
Ukupno dugoročni krediti	3,920,378	4,144,399
Dio dugoročnih kredita koji dospijeva u periodu do 1 godine	(224,022)	(224,022)
Dio dugoročnih kredita	<u>3,696,356</u>	<u>3,920,377</u>
IRF - Investiciono razvojni fond		
Ukupno dugoročni krediti	30,000,000	27,470,685
Dio dugoročnih kredita koji dospijeva u periodu do 1 godine	(2,812,500)	-
Dio dugoročnih kredita	<u>27,187,500</u>	<u>27,470,685</u>
Ukupno	<u>48,360,807</u>	<u>49,601,302</u>

33. DUGOROČNI KREDITI (Nastavak)

International Development Association - World Bank (IDA - World Bank)

Kredit od International Development Association - World bank koji je na dan 31. decembar 2023. godine iznosio EUR 292,556 (2022: EUR 387,074), korišćen je za realizaciju Projekta „Poboljšanje efikasnosti i pouzdanosti energetskog sistema CG kroz veću sigurnost isporuke i veću integraciju u regionalna tržišta“. Kredit se odnosi na HE Perućica. Ugovorom je odobren kredit u iznosu od SDR 760,000 sa rokom dospijeaća - 15. maj 2027. godine. Kredit je beskamatan, a kao sredstvo obezbjeđenja redovnog izmirenja obaveza data je garancija Vlade Crne Gore.

Evropska investiciona banka (EIB)

Kredit od Evropske investicione banke (EIB) koji je na dan 31. decembra 2023. godine iznosio EUR 625,605 (2022: EUR 1,160,478), korišćen je za rekonstrukciju energetskog sektora i raspoređen je na: FC Proizvodnju (HE „Piva” i HE „Perućica”) i FC Prenos (CGES). Kredit je odobren u avgustu 2002. godine u ukupnom iznosu od EUR 8,023,090 i isplaćen je u 3 tranše. Prva tranša je odobrena po fiksnoj kamatnoj stopi 4,62% i dospijeva 30. aprila 2024. godine. Druga tranša je odobrena po fiksnoj kamatnoj stopi 3,949% i dospijeva 30. aprila 2025. Treća tranša odobrena je po fiksnoj kamatoj stopi 4.603% i dospijeva za plaćanje 31. oktobra 2025. godine. Kao sredstvo obezbijedenja redovnog izmirenja obaveza data je garancija Vlade Crne Gore.

Kada se aprila 2009. godine FC Prenos izdvojio iz Društva kao društvo Crnogorski elektroprenosni sistem a.d. Podgorica (CGES) kredit je na osnovu Podkreditnog sporazuma podijeljen i iskazan u finansijskim izvještajima Društva i CGES prema namjeni. Međutim, Društvo ostaje i dalje jedini dužnik prema kreditoru u cjelokupnom iznosu kredita. Nakon što Društvo uplati kreditoru iznos dospjele obaveze, CGES refundira Društvu procentualan iznos navedene obaveze definisan Podkreditnim sporazumom. Neotplaćeni iznos kredita koji se odnosi na Društvo 31. decembra 2023. godine iznosio je 168,072 (2022: EUR 300,833), dok je neotplaćeni iznos CGES dijela kredita na dan 31. decembar 2023.godine iznosio EUR 457,533 (2022: EUR 859,645).

Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

Kredit od Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) je na dan 31. decembar 2023.godine iznosio EUR 8,504,152 (31. decembar 2022 - EUR 11,420,819). Ugovor o kreditu potpisan je sa EBRD 1. aprila 2014. godine (Tranša II). Kredit je inicijalno odobren u iznosu od EUR 30,000,000, pod istim ugovorenim uslovima koji su definisani osnovnim Ugovorom za Tranšu I. EBRD kredit se u cjelokupnom iznosu (Tranša I i Tranša II) odnosi na FC Distribuciju (CEDIS). Dana 30. decembra 2016. sa CEDIS je zaključen Podkreditni sporazum, za iznos neiskorišćenih sredstava Tranše II kredita. Međutim, EPCG ostaje i dalje jedini dužnik prema kreditoru u cjelokupnom iznosu kredita. Nakon što Društvo iznos dospjelih obaveza uplati kreditoru, CEDIS refundira Društvu procentualni iznos obaveze, definisan Podkreditnim sporazumom. Iznos duga koji se odnosi na CEDIS na dan 31. decembar 2023. je EUR 1,811,951.

33. DUGOROČNI KREDITI (Nastavak)

Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) (Nastavak)

Ugovorom sa EBRD su definisane sljedeće kovenante:

- odnos konsolidovanog duga prema EBITDA manji od 4:1;
- odnos obrtne imovine i kratkoročnih obaveza veći od 1.2:1;
- odnos EBITDA i rashoda po osnovu kamata veći od 4:1.

U 2023. godini su ispoštovane navedene kovenante iz Ugovora.

KfW

Kredit od KfW-a koji je na dan 31. decembra 2023. godine iznosio EUR 15,283,536 (2022: EUR 8,129,467) odnosi se na Ugovor o finansiranju zaključen između KfW-a i Društva u iznosu od EUR 33,000,000 sa varijabilnom kamatnom stopom swap rate+0,15%. Kredit je odobren 18. septembra 2019. godine, namijenjen je za modernizaciju HE Perućica (faza II) i kreditna sredstva još uvijek nisu u potpunosti povučena i iskorišćena. Tokom 2023.godine povučeno je EUR 7,154,069 kreditnih sredstava. Rok za povlačenje sredstava je 30. novembar 2024. Kao sredstvo obezbjeđenja redovnog izmirenja obaveze data je garancija Vlade Crne Gore, kao i 10 mjenica i 10 mjeničnih ovlašćenja.

Ugovorom sa KfW su definisane sljedeće kovenante:

- odnos konsolidovanog duga prema EBITDA manji od 3,5:1;
- odnos obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza veći od 1.2:1;
- odnos EBITDA i troškova po osnovu kamata veći od 4:1.

U 2023. godini su ispoštovane navedene kovenante iz Ugovora.

Korporata elektroenergjitike Shqiptare SH.A (KESH)

Kredit od Korporata Elektroenergjitike Shqiptare SH.A. (KESH) koji je na dan 31. decembar 2023. godine iznosio EUR 628,642 (2022: EUR 658,097) povučen je u dvije tranše. Prva tranša je povučena u iznosu od EUR 893,740, sa fiksnom kamatnom stopom od 0,75% i dospijeva 31. decembra 2044. godine. Druga tranša iznosila je EUR 8,900,500, sa varijabilnom kamatnom stopom: 6mj Euribor +0,65% i dospijela je 30. septembra 2018. godine. Kredit je iskorišćen za finansiranje faza 3 i 4 projekta izgradnje 400 kV prenosne mreže između Podgorice i Tirane.

Kada se aprila 2009. godine FC Prenos izdvojio iz Društva kao društvo Crnogorski elektroprenosni sistem a.d. Podgorica (CGES), zaključen je Podkreditni sporazum Društva sa CGES-om. Međutim, iako se cjelokupan iznos kredita odnosi na CGES, EPCG ostaje i dalje jedini dužnik prema kreditoru u cjelokupnom iznosu kredita. Nakon što Društvo iznos dospelih obaveza uplati kreditoru, CGES refundira Društvu cjelokupan iznos navedene dospjele obaveze.

Natexis Banques Populaires

Kredit od banke Natexis Banques Populaires iz Francuske koji je na dan 31. decembra 2023. godine iznosio EUR 21,316 (2022: 480,539 EUR) ima rok dospijeca 30. jun 2025. godine, a plaća se u kvartalnim anuitetima. Odobren je za potrebe obnove i proširenja elektrodistributivne mreže u ukupnom iznosu od EUR 8,471,132. Kredit ima fiksnu kamatnu stopu od 0,90%. Odnosi se u cjelosti na FC Distribuciju (CEDIS). Kao sredstvo obezbjeđenja redovnog izmirenja obaveze data je garancija Vlade Crne Gore, kao i 20 mjenica i 20 mjeničnih ovlašćenja.

33. DUGOROČNI KREDITI (Nastavak)

Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD)

Kredit kod Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) na dan 31. decembar 2023. godine iznosi EUR 3,920,378 (2022: EUR 4,144,399). Ugovor je zaključen između Ministarstva finansija, Ministarstva održivog razvoja i turizma i Društva i odnosi se na korišćenje IBRD kreditnih sredstava iz Ugovora koji je Vlada CG zaključila sa IBRD, za finansiranje poslova remedijacije lokacije Pljevlja u ukupnom iznosu od EUR 4,550,000. Kao sredstvo obezbjeđenja redovnog izmirenja obaveze dato je 20 mjenica i 20 mjeničnih ovlašćenja.

Investiciono-razvojni fond Crne Gore

Kredit kod Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore na dan 31. decembar 2023. godine iznosi EUR 30,000,000 (2022: EUR 27,470,685). Ugovor o kreditu je zaključen 14. marta 2022. godine i namijenjen je za realizaciju projekta „Solari 3000+, 500+“ u ukupnom iznosu od EUR 30,000,000. Kao sredstvo obezbjeđenja redovnog izmirenja obaveze prema kreditoru dato je 20 mjenica i 20 mjeničnih ovlašćenja.

Evropska banka za obnovu i razvoj

Društvo je 19.06.2023. godine sa EBRD zaključilo Ugovor o kreditu u iznosu od EUR 82.000.000 za realizaciju projekta „VE Gvozd“, sa varijabilnom kamatnom stopom 3,00% + Euribor (tokom perioda izgradnje), odnosno, 2,50% + Euribor (nakon komercijalnog početka rada, pa sve do kraja otplate kredita). Kredit će se otplaćivati u polugodišnjim ratama, počevši od 12. juna 2025. godine, pa do 12. decembra 2032. godine. Još uvijek nije počelo povlačenje navedenih kreditnih sredstava, tako da stanje duga na dan 31. decembar 2023. godine iznosi EUR 0.

Društvo ima sljedeće neiskorišćene kreditne linije prema vrsti kamatnih stopa:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Varijabilna kamatna stopa	99,733,085	24,887,154
Fiksna kamatna stopa	-	2,529,315
Stanje na dan	<u>99,733,085</u>	<u>27,416,469</u>

Pregled dugoročnih kredita prema vrsti kamatnih stopa je prikazan u sljedećem pregledu:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Varijabilna kamatna stopa	27,708,066	25,755,965
Fiksna kamatna stopa	31,568,119	30,156,873
Stanje na dan	<u>59,276,185</u>	<u>55,912,838</u>

Kratkoročni krediti

22. septembra 2022. godine Društvo je zaključilo Ugovore o revolving kreditima sa CKB bankom, i to: Ugovor o revolving kreditu na rok od 12 mjeseci i na iznos od EUR 8,500,000, kao i Ugovor o revolving kreditu na rok od 12 mjeseci i na iznos od EUR 11,500,000. Takođe, 15. septembra 2022. g. je zaključen Ugovor o revolving kreditu sa NLB bankom na iznos od EUR 6,500,000 i rok od 12 mjeseci, dok je 24. oktobra 2022. g. sa istom bankom zaključen Ugovor o revolving kreditu na rok od 6 mjeseci i iznos od EUR 20,000,000. Svi navedeni krediti su kratkoročni, revolving krediti, sa namjenom održavanja tekuće likvidnosti. Na dan 31. decembar 2022. godine je ukupno stanje duga po navedenim kratkoročnim kreditima iznosilo EUR 35,000,000 (kratkoročni kredit od EUR 11,500,000 nije korišćen). Cjelokupni kratkoročni krediti su otplaćeni u 2023. godini.

34. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

Odložene poreske obaveze na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine prikazana su u sljedećem pregledu:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Odložene poreske obaveze po osnovu razlike u obračunu amortizacije za računovodstvene i poreske svrhe	34,496,187	10,417,790
Odložena poreska obaveza povodom revalorizacije sredstava	<u>16,957,481</u>	<u>22,592,933</u>
Stanje na dan	<u>51,453,668</u>	<u>33,010,723</u>

35. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	21,506,774	31,587,682
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	<u>3,412,496</u>	<u>19,756,108</u>
Stanje na dan	<u>24,919,270</u>	<u>51,343,790</u>

36. OBAVEZE PREMA MATIČNOM I ZAVISNIM PRAVNIM LICIMA

Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine prikazana su u sljedećem pregledu:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Obaveze prema matičnim i zavisnim licima	<u>53,194,114</u>	<u>35,688,416</u>
Stanje na dan	<u>53,194,114</u>	<u>35,688,416</u>

37. OSTALE OBAVEZE IZ POSLOVANJA, OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I KRATKOROČNA REZERVISANJA

Ostale obaveze iz poslovanja, ostale kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine prikazana su u sljedećem pregledu:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Obaveze prema zaposlenima	2,978,729	2,221,620
Obaveze po osnovu poreza na dobit	17,180,031	2,365,180
Rezervisanja za otpemnine - kratkoročni dio	717,599	493,174
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	333,562	21,848,696
Ostale obaveze iz poslovanja	219,362	232,763
Obaveze po osnovu kamata	-	78,798
Ostale obaveze za poreze i doprinose	280,132	83,450
Rezervisanja za jubilarne nagrade - kratkoročni dio	55,887	40,187
Obaveze prema akcionarima	10,816	9,984
Ostale nepomenute kratkoročne obaveze	<u>74,335</u>	<u>63,973</u>
Stanje na dan	<u>21,850,453</u>	<u>27,437,825</u>

38. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Pasivna vremenska razgraničenja na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine prikazana su u sljedećem pregledu:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Odloženi prihodi po osnovu donacija	2,975,618	3,140,692
Ostale obračunate obaveze	5,768,992	12,114,780
Razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja za kamate	<u>364,178</u>	<u>359,481</u>
Stanje na dan	<u>9,108,788</u>	<u>15,614,953</u>

Iznos od EUR 2,975,618 na dan 31. decembra 2023. godine (EUR 3,140,692 na dan 31. decembra 2022. godine) odnosi se na odloženi prihod po osnovu primljenih donacija, FC Proizvodnja.

39. POTENCIJALNE OBAVEZE

Društvo je na dan bilansa izvršilo procjenu potencijalnih obaveza i po osnovu iste je izvršilo rezervisanje i ukalkulisanje u svojim finansijskim iskazima u iznosu od EUR 2,830,817.43. Ne predviđa se da će bilo kakve materijalno značajne obaveze proizaći iz potencijalnih obaveza osim onih za koje je izvršeno rezervisanje.

Društvo ima potencijalne obaveze za bankarske i druge garancije i ostala pitanja proizašla iz redovnog poslovanja. U redovnom toku poslovanja Društvo je izdalo garancije trećim licima u iznosu od EUR 4,259,472 (2022: EUR 2,856,472).

Po osnovu postojeće regulative u vezi sa zaštitom životne sredine, Društvo je iskazalo rezervisanje za troškove koji će nastati u vezi sa rekultivacijom deponije termoelektrane Pljevlja. Međutim, regulativa o zaštiti životne sredine u Crnoj Gori se konstantno unapređuje i u narednom periodu mogu nastati obaveze kao rezultat promjene zakonske regulative.

40. PORESKI RIZICI

U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Društva smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

41. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

Pri sastavljanju ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i operativne odluke drugog lica. Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmjerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Povezana pravna lica mogu ulaziti u transakcije, koje možda nepovezana lica ne bi vršila i transakcije sa povezanim pravnim licima mogu se obavljati pod drugačijim uslovima i u drugačijim iznosima u odnosu na iste transakcije sa nepovezanim pravnim licima.

Priroda odnosa između onih povezanih lica sa kojima je Društvo ušlo u transakcije većeg obima ili sa njima ima značajnija neizmirena salda na dan 31. decembra 2023. godine je prikazana u tabeli niže. Transakcije sa povezanim pravnim licima su izvršene tokom redovnog toka poslovanja ili pod normalnim tržišnim uslovima.

41. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (Nastavak)

Salda i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva na dan i za godinu završenu 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine su kao što slijedi:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Potraživanja, finansijski plasmani i učešća u kapitalu		
Prodaja električne energije		
- CEDIS d.o.o., Podgorica	475,468	18,383,975
- CGES a.d., Podgorica	979,459	3,785,442
- EPCG d.o.o., Beograd	1,555,388	8,837,671
- Rudnik uglja a.d., Pljevlja	178,401	174,847
- Prva Banka Crne Gore a.d., Podgorica	16,972	17,216
-EPCG Željezara	112,580	-
- Zeta energy d.o.o., Danilovgrad	1,846	1,394
	<u>3,320,114</u>	<u>31,200,545</u>
Kratkoročna ulaganja, dati krediti i gotovina		
- Prva Banka Crne Gore a.d., Podgorica	3,850,140	7,260,555
- EPCG Solar Gradnja d.o.o. Nikšić	2,105,206	1,000,000
- CGES a.d., Podgorica	1,006,709	622,346
- CEDIS d.o.o., Podgorica	685,933	685,933
	<u>7,647,988</u>	<u>9,568,834</u>
Učešća u kapitalu povezanih pravnih lica		
- CEDIS d.o.o., Podgorica	310,291,155	288,712,901
- Rudnik uglja a.d., Pljevlja	32,412,435	32,412,435
- Zeta energy d.o.o., Danilovgrad	8,239,759	8,239,759
- Prva Banka Crne Gore a.d., Podgorica	4,302,525	4,302,525
- EPCG Solar Gradnja d.o.o. Nikšić	2,050,000	1,000,000
- Berza električne energije d.o.o., Podgorica	389,995	389,995
- Green Gvozd d.o.o., Podgorica	123,593	123,593
- EPCG Željezara	2,705,000	-
- EPCG d.o.o., Beograd	1,035,000	1,035,000
	<u>361,549,462</u>	<u>336,216,208</u>
Ostali dugoročni finansijski plasmani		
- Prva Banka Crne Gore a.d., Podgorica	3,000	1,603,000
- CEDIS d.o.o., Podgorica	1,126,018	1,811,951
- CGES a.d., Podgorica	391,021	491,267
	<u>1,520,039</u>	<u>3,906,218</u>
Subordinirani kredit		
- Prva Banka Crne Gore a.d., Podgorica	6,000,000	6,000,000
Potraživanja za dividendu		
- Rudnik uglja a.d., Pljevlja	7,737,068	11,106,324
Ukupno stanje na dan	<u>387,774,671</u>	<u>397,998,129</u>
	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Obaveze i obračunate obaveze		
Nabavka robe i usluga		
- CEDIS d.o.o., Podgorica	36,880,188	18,920,635
- Rudnik uglja a.d., Pljevlja	15,217,667	16,064,848
-Zeta energy d.o.o., Danilovgrad	258,547	472,301
- CGES a.d., Podgorica	1,706,880	3,282,220
- EPCG Solar Gradnja d.o.o. Nikšić	686,685	180,089
- EPCG d.o.o., Beograd	675,270	49,052
Ukupno stanje na dan	<u>55,425,237</u>	<u>38,969,145</u>

41. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (Nastavak)

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Prihodi		
Prodaja električne energije		
- CEDIS d.o.o., Podgorica	18,018,132	55,257,815
- CGES a.d., Podgorica	13,245,550	28,343,643
- Zeta energy d.o.o., Danilovgrad	5,961	5,919
- EPCG Željezara	139,730	-
- EPCG d.o.o., Beograd	21,673,965	24,622,262
- Rudnik uglja a.d., Pljevlja	1,624,330	1,741,590
- Prva Banka Crne Gore a.d., Podgorica	113,284	113,478
	<u>54,820,952</u>	<u>110,084,707</u>
Prihod od kamata na depozite i ostale dugoročne plasmane		
- Prva Banka Crne Gore a.d., Podgorica	406,228	479,911
Ukupno	<u>55,227,180</u>	<u>110,564,618</u>
	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Rashodi		
Nabavka robe i usluga		
- CEDIS d.o.o., Podgorica	103,825,449	98,828,066
- Rudnik uglja a.d., Pljevlja	75,123,792	45,250,652
- CGES a.d., Podgorica	16,469,410	20,453,790
- EPCG d.o.o., Beograd	11,704,937	14,304,365
- EPCG Željezara	706,840	-
- EPCG Solar Gradnja d.o.o. Nikšić	6,194,910	2,824,051
- Zeta energy d.o.o., Danilovgrad	1,849,548	1,138,605
Ukupno	<u>215,874,886</u>	<u>182,799,529</u>

Na dan 31. decembra 2023. godine, Društvo je oročilo depozite kod Prve Banke u iznosu depozit u iznosu od EUR 3,000 na period duži od godinu dana. Pored toga, Društvo je kod Prve Banke imalo položenu gotovinu i gotovinske ekvivalente u iznosu od EUR 3,850,140 i dati subordinirani kredit u iznosu od EUR 6,000,000 na dan 31. decembra 2023. godine. Kamatna stopa varira od 1,45% - 6,28% u zavisnosti od roka dospeljeka depozita, odnosno subordiniranog kredita''. Oročeni iznos od 3.000 na period duži od godinu dana predstavlja depozit za tri biznis kartice i kamatna stopa na ovaj depozit iznosi 0%

Obaveze prema povezanim pravnim licima uglavnom potiču iz transakcija nabavke i dospijevaju na naplatu u roku od 30 dana od datuma kupovine.

Naknade ključnom rukovodstvu

Ključno rukovodstvo čine Izvršni direktor, direktori funkcionalnih i operativnih cjelina i članovi Odbora direktora, kao i Sekretar Društva. Naknade plaćene ili plative ključnom rukovodstvu po osnovu usluga zaposlenog lica prikazane su u tabeli koja slijedi:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Zarade i ostala kratkoročna primanja zaposlenih	675,503	485,274
Ukupno	<u>675,503</u>	<u>485,274</u>

42. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAJNOG PERIODA

Na XXVIII vanrednoj Skupštini akcionara EPCG održanoj 23.02.2024 godine imenovan je Odbor direktora u sledećem sastavu:

- Milutin Đukanović - predsjednik;
- Neven Gošović - član;
- Jovica Milanović - član;
- Vladimir Katić - član;
- Zoran Miljanić - član;
- Tahir Gjonbalaj - član;
- Simo Jokić- član

Dana 23.01.2024 godine data je beskamatna pozajmica zavisnom licu EPCG Solar Gradnja u iznosu od EUR 758.991, dok je dana 29.02.2024. godine data beskamatna pozajmica zavisnom licu EPCG Željezara Nikšić u iznosu od EUR 400,000 tako da ukupne pozajmice date zavisnim licima na dan pisanja ovog izvještaja iznose EUR 3,264,196.

Odlukom Odbora direktora 10-00-12685 od 19.03.2024. godine zavisnom licu CEDIS d.o.o. Podgorica odobreno je izdavanje knjižnih odobrenja za isporučenu električnu energiju za pokrivanje gubitaka u distributivnom sistemu za period mart-decembar 2023. godine. Navedena knjižna odobrenja u ukupnom iznosu od EUR 14,848,401.38 čine proizvod isporučenih količina električne energije za pokrivanje gubitaka od marta do decembra 2023 godine i cijene od 57.7999 €/MWh koja predstavlja razliku između prosječno fakturisane cijene i regulatorno odobrene cijene za prethodni regulatorni period. Knjižna odobrenja su knjigovodstveno obuhvaćena u 2023. godini.

**IZVJEŠTAJ
MENADŽMENTA ELEKTROPRIVREDE CRNE GORE AD NIKŠIĆ
ZA 2023. GODINU**

Sadržaj

1. O KOMPANIJI	63
Organizaciona struktura	64
Misija, vizija i opšti ciljevi	64
Korporativno upravljanje.....	64
Kapital i vlasnička struktura Društva	68
Bitni događaji u kompaniji.....	68
2. PROIZVODNI KAPACITETI I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM	68
Proizvodni kapaciteti	70
Snabdijevanje električnom energijom.....	70
Projekat „Zlatni tim”	70
3. OSTVARENJE BILANSA ELEKTRIČNE ENERGIJE.....	71
Proizvodnja električne energije.....	71
Akumulacije i dotoci	71
Pogonska spremnost elektrana.....	71
Potrošnja električne energije od strane kupaca EPCG	72
Nabavka i isporuka električne energije	73
Otkup iz obnovljivih izvora od COTEE-a.....	73
DPTS sa Elektroprivredom Republike Srpske	73
Kupovina.....	73
Prodaja	73
Ostalo	73
Tabelarni pregled ostvarenja bilansa električne energije EPCG.....	74
4. NAPLATA POTRAŽIVANJA ZA ISPORUČENU ELEKTRIČNU ENERGIJU	75
5. KADROVSKA POLITIKA	75
6. ZAŠTITA I ZDRAVLJE NA RADU I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE	76
Zaštita i zdravlje na radu	76
Zaštita životne sredine	78
Saradnja sa državnim institucijama.....	79

Ostale aktivnosti	79
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA	79
Tržišni rizici	80
Kreditni rizici	80
Rizik likvidnosti	81
Zaštita ljudi, imovine i drugih resursa	81
8. KORPORATIVNA FILANTROPIJA I SPONZORSTVA	81
Korporativna filantropija	81
Sponzorstva	82
9. KAPITALNA ULAGANJA	82
10. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA	83
Bilans uspjeha	83
Bilans stanja	88
Racio pokazatelji	90
11. DALJI RAZVOJ	92

1. O KOMPANIJI

Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić (u daljem tekstu „EPCG” ili „Društvo”) je vertikalno integrisano i funkcionalno razdvojeno društvo sa razgraničenjem nadležnosti, odgovornosti i rukovođenja na svim nivoima čija je osnovna djelatnost proizvodnja električne energije i snabdijevanje električnom energijom u Crnoj Gori. Osim pomenutog, Društvo se bavi izgradnjom i održavanjem elektroenergetskih objekata, kupoprodajom električne energije, projektovanjem i nadzorom, kao i drugim djelatnostima propisanim Statutom EPCG.

EPCG je registrovana kao:

- privredno društvo kod Poreske uprave - centralnog registra privrednih subjekata pod br. 4-0000330,
- emitent hartija od vrijednosti kod Komisije za tržište kapitala,
- nosilac dvije licence za obavljanje elektroenergetske djelatnosti kod Regulatorne agencije za energiku:
  - E-001 - za proizvodnju električne energije i
  - E-021 - za snabdijevanje električnom energijom.

Organi Društva su:

- Skupština akcionara,
- Odbor direktora i
- Izvršni direktor.

Društvo raspolaže kapacitetima za proizvodnju električne energije ukupne bruto instalisane snage 877,38 MW, od čega:

- 342 MW - HE Piva
- 307 MW - HE Perućica
- 225 MW - TE Pljevlja
- 3,38 MW - mHE (Rijeka Mušovića, Šavnik, Lijeva Rijeka, Podgor i Rijeka Crnojevića)

Djelatnosti EPCG se obavljaju na način koji obezbjeđuje efikasno upravljanje proizvodnjom električne energije, uredno i kvalitetno snabdijevanje električnom energijom i zadovoljavanje potreba crnogorskog konzuma, profitabilnost poslovanja, kvalitetno upravljanje i ostvarivanje dobrih poslovnih odnosa sa svim partnerima.

EPCG u većinskom vlasništvu ima sledeće kompanije: Crnogorski elektrodistributivni sistem d.o.o., Podgorica - 100%, Rudnik Uglja AD Pljevlja - 100%, EPCG d.o.o. Beograd - 100%, Zeta energy d.o.o. Danilovgrad - 51% , EPCG-Solar-Gradnja d.o.o. Nikšić - 100% i EPCG- Željezara - Nikšić d.o.o. - 100%.

Organizaciona struktura

Organizacionu strukturu Društva čine organi Društva i organizacione cjeline (operativne i funkcionalne cjeline i podružnice).

Organizacione cjeline (u daljem tekstu „OC”) društva su: OC Direkcija za finansije, računovodstvo i nabavke, OC Direkcija za ljudske resurse, OC Direkcija za IMS i opšte poslove, OC Direkcija za pravne poslove, OC Direkcija za razvoj i investicije, OC Direkcija za ICT i DTP, OC Direkcija za upravljanje energijom, OC Direkcija za obnovljive izvore energije i Funkcionalne cjeline - Proizvodnja i Snabdijevanje.

Podružnice su: HE Perućica, HE Piva, TE Pljevlja, Regionalni centar Podgorica, Regionalni centar Nikšić, Regionalni centar Bijelo Polje i Regionalni centar Bar.

Organizacione cjeline se konstituišu kao profitni centri i njih čine troškovni centri i niži organizacioni oblici..

Misija, vizija i opšti ciljevi

Vizija EPCG je lidrska uloga u privrednom razvoju Crne Gore, konkurentnost na evropskom tržištu i aktivno učešće u novim tržišnim izazovima kroz ulaganje u ljude, zelenu energiju, nove tehnologije i kapacitete, održavanje i optimalno korišćenje resursa.

Misija EPCG je pouzdana i kvalitetna proizvodnja, snabdijevanje i trgovina električnom energijom uz potpuno zadovoljavanje zahtjeva i potreba naših korisnika i drugih zainteresovanih strana, unaprijeđenje brige o životnoj sredini i visok stepen društvene odgovornosti. Unaprijeđenje poslovanja uz poštovanje i primjenu najvećih stručnih i etičkih standarda, odgovorno ponašanje u obavljanju djelatnosti u skladu sa važećim propisima, poštovanje i obezbjeđenje povjerenja kako unutar EPCG, tako i u širem poslovnom okruženju.

Opšti ciljevi EPCG su:

- Ostvarenje što veće proizvodnje električne energije uz optimalno korišćenje resursa,
- Sigurno i pouzdano snabdijevanje potrošača električnom energijom,
- Pouzdana i efikasna proizvodnja,
- Povećanje poslovne efikasnosti i efektivnosti,
- Zadovoljan kupac,
- Povećanje energetske efikasnosti u svim segmentima proizvodnje,
- Efikasan energetski menadžment - trgovina električnom energijom i upravljanje resursima,
- Atraktivan poslodavac za akumulaciju ljudskih potencijala,
- Zadovoljenje standarda ekologije,
- Zadovoljenje standarda bezbjednosti i zdravlja na radu,
- Izlazak na strana tržišta.

Korporativno upravljanje

Međunarodna finansijska grupacija u okviru Grupacije Svjetske banke definiše Korporativno upravljanje kao odnos između različitih nosilaca interesa u odnosu na kontrolu kompanija. Prije svega, korporativno upravljanje bavi se odnosima između vlasnika kompanije - akcionara i onih koji upravljaju poslovanjem kompanije - administracijom koju su akcionari angažovali da vodi kompaniju.

Pravila korporativnog upravljanja u Društvu baziraju se na relevantnim zakonskim okvirima, Statutu kompanije i internim procedurama.

Skupština akcionara

Skupština akcionara je najviši organ korporativnog upravljanja Društvom. Neka od isključivih prava Skupštine akcionara, shodno Statutu Društva, su da: donosi statut i izmjene i dopune statuta Društva, bira i razrješava članove Odbora direktora, bira i razrješava Revizora, bira i razrješava likvidatora, donosi odluku o raspolaganju imovinom Društva velike vrijednosti Društva, usvaja godišnje finansijske iskaze i izvještaje o poslovanju Društva, kao i sva ostala prava shodno Statutu EPCG.

Statutom EPCG su takođe definisane obaveze Skupštine akcionara, kao i sve relevantne radnje koje se nalaze pod njenom nadležnošću.

U 2023. godini su održane dvije sjednice Skupštine akcionara, prva 28.06.2023. godine (21. redovna), druga 21. 09. 2023. godine (27. vanredna).

Na XXI redovnoj Skupštini akcionara Društva, održanoj 28.06.2023. godine, donijete su sljedeće odluke:

- odluka o usvajanju Finansijskih iskaza EPCG za 2022. godinu sa Napomenama i nacrtom Mišljenja revizora BDO d.o.o. Podgorica.
- odluka o usvajanju Izvještaja o poslovanju Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić za 2022. godinu.
- odluka o raspodjeli dobiti Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić iskazane na dan 31.12.2022. godine.
- odluka o utvrđivanju Politike naknada Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić sa Metodologijom obračuna varijabilne naknade lica sa posebnim dužnostima prema EPCG AD.
- odluka o izboru revizora Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić za 2023. godinu.
- odluka o razrješenju članova Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić
- odluka o izboru članova Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić.
- odluka o usvajanju Konsolidovanih finansijskih iskaza Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić za 2022. godinu.
- odluka o davanju saglasnosti na Odluku Odbora direktora EPCG AD Nikšić o povećanju uloga u CEDIS DOO Podgorica.

Na XXVII vanrednoj Skupštini akcionara Društva, održanoj 21.09.2023, donijeta je:

- Odluka o isplati dividende Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić za 2021. godinu.

Odbor direktora

Odbor direktora je kolektivni organ upravljanja i nadzora nad tekućim radom i poslovanjem Društva. Odbor direktora ima sedam članova od kojih su najmanje tri nezavisna člana, što čini dvije petine od ukupnog broja članova, u skladu sa Zakonom. Članove bira Skupština akcionara, a poslovi i zadaci ovog organa su definisani Statutom EPCG.

U 2023. godini Odbor direktora je održao dvadeset sedam sjednica.

U trenutku sastavljanja Izvještaja menadžmenta, Odbor direktora radi u sljedećem sastavu:

Milutin Đukanović, rođen je 22.09.1963. godine u Nikšiću gdje je završio osnovnu i srednju školu. Diplomirao je na Elektrotehničkom fakultetu u Podgorici. Od 1992. do 2012. bio je zaposlen u Elektroprivredi AD Nikšić, i to na sledećim pozicijama: programer IS (1992-1995), projektant u službi za IS (1995-1996), projektant specijalista u službi za IS (1997-2006), šef službe za projektovanje i programiranje (2006-2010), rukovodilac Sektora za razvoj i implementaciju poslovnih rešenja (2010-2012) i koordinator za uvođenje novog sistema obračuna i naplate električne energije - Billing system (2011-2012). Bio je poslanik u Skupštini Crne Gore od 2012. do 2020. godine. Od 2012. do 2016. godine bio je član Odbora za ekonomiju, budžet i finansije i član komisije za kontrolu postupaka privatizacije, kao i član Administrativnog odbora od 2016. do 2020. godine. Bio je predsjednik Poslaničkog kluba Demokratskog fronta od 2015. do 2020.

godine. Od 2003. do 2011. godine bio je predsjednik OO Nikšić Nove srpske demokratije, a od 2009. je na funkciji predsjednika Izvršnog odbora Nove srpske demokratije, gdje je bio i član predsjedništva. Bio je odbornik u SO Nikšić u dva saziva. Od programskih jezika poznaje SQL Oracle navigator, Visual Fox Pro, Visual Basic, Clipper i Mat Lab.

Prof. dr Vladimir Katić, rođen 05.11. 1954. godine u Novom Sadu - Srbija. Diplomirao je na Fakultetu tehničkih nauka Univerziteta u Novom Sadu 1978. godine, a magistrirao i doktorirao na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta u Beogradu 1981. i 1991. godine respektivno. Radni odnos zasnovao 1978. godine na Institutu za energetiku i elektroniku Fakulteta tehničkih nauka, kao asistent pripravnik u naučnom radu, 1992. godine izabran za docenta na Univerzitetu u Novom Sadu, 1997. godine za vanrednog profesora, a 2002. godine za redovnog profesora.

Na FTN - u bio je prodekan za finansije i razvoj (1998- 2020), šef Katedre za Energetsku elektroniku i pretvarače (1992 - 2018) i direktor Instituta za energetiku i elektroniku (1993-1998) a na UNS - u član više odbora . Bio je nosilac ili saradnik na 15 međunarodnih i 50 domaćih naučnih projekata ili studija, između kojih su dva projekta u sklopu bilateralne saradnje Srbija - Crna Gora (2016- 2021). Najpoznatije stručne studije su mu vezane za istraživanje kvaliteta električne energije, odnosno viših harmonica u mreži Elektrovojdovine. Urednik je tri međunarodna časopisa. Predsjednik je i član više izvršnih odbora naučnih društava. Od 2020. godine je u penziji. Redovni profesor u penziji Univerziteta u Novom Sadu (UNS), Fakulteta tehničkih nauka (FTN) iz Novog Sada i počasni je profesor Politehničkog univerziteta iz Temišvara - Rumunija. Oblasti naučnog i stručnog istraživanja su mu energetska elektronika, kvalitet električne energije, obnovljivi izvori električne energije i priključenje na mrežu i električna vozila. (G2V i V2G).

Neven Gošović, rođen 02.11.1953. godine - Podgorica

Diplomirani pravnik

RADNO ISKUSTVO:

- Poslanik u Skupštini Crne Gore
- Zamjenik saveznog ministra pravosuđa
- Starješina organa uprave Glavnog grada Podgorice
- Sekretar javnog preduzeća Glavnog grada

DRUŠTVENE I POLITIČKE AKTIVNOSTI

- Član Sudskog savjeta Crne Gore

Dr Jovica Milanović, rođen 10. 12. 1962. godine Okruglica, Svrljig - Srbija. Dr.Sc. (Visi Doktorat), na Mančester Univerzitetu, Mančester, Velika Britanija sa tezom: Nesigurnosti u dinamici elektroenergetskog sistema i studija kvaliteta električne energije. Doktorirao na Njukasl Univerzitetu, Njukasl Australija sa tezom: Uticaj opterećenja elektroenergetskog sistema od strane elektromehaničkih oscilacija. Magistrirao na Beogradskom Univerzitetu, Beograd, Jugoslavija sa tezom: Torzione oscilacije vratila turbogeneratorskog sistema usled karakterističnih poremećaja. Diplomirao (elektro inženjer) na Beogradskom Univerzitetu, Beograd - Jugoslavija sa tezom: Asinhrono pokretanje sinhronog generatora.

Tahir Gjonbalaj rođen je 1962. godine u Plavu. Studirao na Građevinskom fakultetu u Prištini, gdje je stekao zvanje građevinskog inženjera. Sekretar za urbanizam, prostorno planiranje i imovinu Opštine Plav je od 1998. godine. Posjeduje bogato iskustvo u oblasti izvođenja te stručnog i tehničkog nadzora građevinskih radova. Od 2007. godine je i samostalni savjetnik za građevinarstvo i urbanizam u Opštini, gdje je po funkciji član opštinske Komisije za tehnički prijem objekata i zadužen za izradu planske dokumentacije, nadzor i realizaciju lokalnih projekata, kao i saradnju sa drugim organima uprave, organizacijama i preduzećima.

Zoran Miljanić, rođen 13. 02. 1980. godine

Diplomirao na Elektrotehničkom fakultetu - Univerzitet Crne Gore

Ostvareni stepen obrazovanja - Magistar tehničkih nauka

Institucija - Univerzitet Crne Gore - Elektrotehnički fakultet

Članstvo u profesionalnim udruženjima: IEEE član od 2006.godine MNE CIGRE član Studijskog Komiteta C1

TRENTNA POZICIJA: Vanredni profesor na Univerzitetu Crne Gore - Elektrotehnički fakultet

Radni staž 22 godine

Ključne kvalifikacije:

- Iskustvo iz oblasti projektovanja trafostanica prenosne i distributivne mreže
- Iskustvo iz oblasti priključenja alternativnih obnovljivih izvora energije
- Iskustvo iz oblasti eksploatacije elektrodistributivne mreže
- Iskustvo u modeliranju potrošnje energije i potencijalu korišćenja obnovljivih izvora energije u rezidencijalnom sektoru-učestvovao u više projekata
- Iskustvo u proračunu i analizi energetske uštede usled mjera ee u sektoru zgradarstva - dio projekta za GZ -ORF -EE

Radno iskustvo u više kompanija stranih država

Simo Jokić, rođen 06. 04. 1988. godine u Nikšiću

Specijalističke studije -Visoka škola elektrotehnike i računarstva Beograd - specijalista inženjer elektrotehnike i računarstva, prosjek ocjena 9,43 (240 ESPB bodova)

Visoka škola elektrotehnike i računarstva Beograd - inženjer elektrotehnike i računarstva, prosjek ocjena 9,4 (180 EPSB bodova)

Učestvovao u projektovanju i izradi računarske mreže za nove laboratorije (preko 500 mrežnih priključaka) na Visokoj školi elektrotehnike i računarstva Beograd, radio na:

- instalaciji aktivne mrežne opreme
- instalaciji pasivne mrežne opreme
- konfiguraciji aktivne mrežne opreme

Nakon 7 godina rada na održavanju pumpnih postrojenja, motor kontrol centra i SCADA sistema za automatsko upravljanje unaprijeđen na mjesto šefa održavanja elektro-mašinske opreme u D.O.O. Vodovod i kanalizacija Nikšić, gdje je ima trenutno zaposlenje

Učestvovao u proširivanju dometa bežične računarske mreže na Visokoj školi elektrotehnike i računarstva

Pripravnički staž odradio u tehničkoj službi d.o.o Vodovod i kanalizacija Nikšić

Na projektu izgradnje Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda Nikšić kao nadzor ispred investitora pratio elektro radove slabe struje i sistema automatskog upravljanja

Revizorski odbor i Tim za internu reviziju

Za obavljanje kontrolnih poslova u Društvu su formirani Revizorski odbor i Tim za internu reviziju.

Revizorski odbor, shodno ovlaštenjima utvrđenim Zakonom o računovodstvu i Zakonom o reviziji, nadzire proces finansijskog izvještavanja, interne kontrole i zakonskog i etičkog vođenja Društva. U trenutku sastavljanja Izvještaja menadžmenta članovi Revizorskog odbora EPCG su Milan Lakićević, predsjednik, Milijana Novović Burić, član i Borislav Ivanković, član.

Tim za internu reviziju, shodno zakonu, vrši nezavisne i objektivne aktivnosti u cilju poboljšanja poslovanja Društva kroz sistematičan pristup procijenjivanju i unaprijeđivanju efikasnosti procesa upravljanja rizicima i kontrolom korporativnog upravljanja. Strukturu i sastav Tima za internu reviziju utvrđuje Odbor direktora.

Kapital i vlasnička struktura Društva

Registrovani osnovni akcijski kapital EPCG iznosi **714.708.535,1175 €** i podijeljen je na **109.659.921** akciju. Nominalna vrijednost akcije iznosi **6,5175€**.

U sljedećem pregledu data je registrovana vlasnička struktura kapitala sa nominalnim i procentualnim podacima učešća u kapitalu EPCG:

Tabela br. 1: Struktura kapitala EPCG na dan 31.12.2023.

	<u>Broj akcija</u>	<u>% vlasništva</u>	<u>31.12.2023.</u>
Država Crna Gora	108.060.759	98,5417%	704.285.996,7825
EPCG - sopstvene akcije	110.015	0.1003%	717.022,7625
Fizička lica	1.333.382	1.2159%	8.690.317,185
Pravna lica	155.765	0.1421%	1.015.198,3875
	<u>109.659.921</u>	<u>100%</u>	<u>714.708.535,1175</u>

Bitni događaji u kompaniji

Odbor direktora Elektroprivrede Crne Gore (EPCG), u svojstvu osnivača, donio je odluku o osnivanju kćerke firme, DOO „EPCG-Željezara Nikšić“. EPCG je svojoj novoformiranoj kćerki firmi „EPCG-Željezara Nikšić“ ustupila na korišćenje imovinu stečenu kupoprodajnim ugovorom, u cilju pružanja dodatne podrške razvoju solarne i ostalih vidova obnovljivih izvora energije, koji predstavljaju budućnost crnogorskog energetskog sektora.

Zbog velikog interesovanja javnosti, produžen je rok za prijavu za projekat SOLARI 5000+ (70MW).

Potpisan Sporazum o saradnji EPCG, CEDIS-a i Ministarstva prosvjete koji podrazumijeva strateško opredjeljenje sistema stručnog obrazovanja. Cilj je izgradnja sistema koji pojedincu daje mogućnost za sticanje znanja i vještina za zaposlenje, za lični i profesionalni razvoj, za brži i efikasniji odgovor obrazovanja na promjenljive zahtjeve tržišta rada.

Predstavnici Elektroprivrede Crne Gore (EPCG) i konzorcijuma „Planetsoft“ potpisali su Ugovor o nabavci i implementaciji softvera DMS za upravljanje dokumentacijom i projektnim aktivnostima, kao i softvera za praćenje i upravljanje terenskim ekipama. Ugovor je vrijedan oko 1,8 miliona eura sa uračunatim PDV-om.

Predsjednik Odbora direktora, Izvršni direktor i predstavnici menadžment EPCG tokom 2023. učestvovali su na mnogobrojnim stručnim skupovima i konferencijama:

- Regionalna radionica povodom uključivanja regionalnih elektroprivreda u sistem ETS i korišćenja namjenskih fondova za finansiranje izgradnje zamjenskih kapaciteta. Cilj radionice je bio preporuka za omogućavanje integracije Zapadnog Balkana u tržište električne energije i ugljenika EU, poboljšanje energetske bezbjednosti i podstrek brzom dekarbonizaciji cjelokupnog energetskog sektora planiranim uključivanjem ugovornih strana iz Ugovora o Energetskoj zajednici sa zapadnog Balkana u EU ETS sistem

- Beogradski ekonomski forum u organizaciji Balkan Green energy

- ESG Samit Zapadnog Balkana u Porto Montenegro

- VI Jahorina Ekonomski forum pod nazivom „Regionalne integracije i Bosna i Hercegovina: Berlinski proces i/ili Otvoreni Balkan“

- Sarajevski energetski forum - SEF (Sarajevo Energy Forum) u organizaciji Fondacije Solarna akademija, pod pokroviteljstvom Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine

EPCG je u 2023. godini po drugi put organizovala Simpozijum EPCG NET 2023, Novi energetske trendovi u Budvi. Simpozijum je okupio najeminentnije stručnjake iz oblasti energetike, iz zemlje, regiona i Evrope, a na četiri panela diskutovalo se o sljedećim temama: ODGOVOR NA ENERGETSKU KRIZU U REGIONU I EU, OPTIMALNI ENERGETSKI MIKS ZA BUDUĆNOST I IZAZOVI INTEGRACIJE OIE, TRENDOVI I PERSPEKTIVE PRIMJENE BATERIJA U ELEKTROENERGETSKIM SISTEMIMA, PROJEKAT SOLARI 5000+, OPTIMALNA LOKACIJA DISTRIBUIRANIH IZVORA ENERGIJE - NAUKA I PRAKSA, IMPLEMENTACIJA I FINANSIRANJE PROJEKATA U SEKTORU OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE, REGIONI UGLJA U TRANZICIJI - DA LI TRANZICIJA MOŽE BITI PRAVEDNA ZA SVE?.

Elektroprivreda Crne Gore (EPCG) potpisala je sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) Ugovor o kreditnom aranžmanu za potrebe finansiranja projekta izgradnje vjetroelektrane „Gvozd“ vrijedan 82 miliona eura.

Elektroprivreda Crne Gore je, nakon što su završene ugovorne obaveze po osnovu sporazuma o zajedničkoj izgradnji, predala opštini Nikšić na upotrebu park šumu Krupac. Sporazum o zajedničkoj realizaciji projekta izgradnje park šume Krupac podrazumijevao je rekonstrukciju zelenih površina sa izgradnjom rekreativnih sadržaja i igrališta. Ukupna vrijednost projekta je oko 235 hiljada eura.

Obilježena 114. godišnjica Društva.

Pokrenuta jedanaesta akcija PODIJELIMO TERET sa namjerom da se kupcima iz kategorije „domaćinstva“, omogući da zaostali dug za električnu energiju izmire po izuzetno povoljnim uslovima.

Odbor direktora Elektroprivrede Crne Gore odlučio je da se popust na račune za električnu energiju distributivnih kupaca, koji je prethodnom odlukom važio do 31. jula ove godine, produži do kraja 2023. godine. Pravo na popust imali krajnji kupci priključeni na elektrodistributivni sistem koje snabdijeva EPCG, a koji na kraju obračunskog perioda nemaju neizmirena dugovanja za utrošenu električnu energiju.

Predsjednik Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore Milutin Đukanović i predsjednik Opštine Nikšić Marko Kovačević potpisali su Memorandum o razumijevanju za projekat „Sunčani grad“, koji predstavlja izraz zajedničkog interesa Elektroprivrede Crne Gore i Opštine Nikšić u pravcu daljeg urbanog razvoja grada, ali i sveukupno unapređenje društveno-ekonomskog ambijenta.

Delegacija EPCG bila u radnoj posjeti Sjedinjenim Američkim Državama. Prigodnom svečanošću u TE Pljevlja obilježena 41. godišnjica postojanja i uspješnog rada tog elektroenergetskog objekta Elektroprivrede Crne Gore.

EPCG i DEC potpisali Ugovor o izvođenju radova na adaptaciji unutrašnje obloge dimnjaka u TE „Pljevlja“. Ugovor je vrijedan 6.980 000 eura, a izvođač je dužan da za 165 dana završi posao unutrašnje obloge dimnjaka.

Elektroprivreda Crne Gore (EPCG), Crnogorski elektroprenosni sistem (CGES) i Crnogorski elektrodistributivni sistem (CEDIS) potpisali su Sporazum o saradnji sa Crnogorskom akademijom nauka i umjetnosti (CANU), u cilju unaprjeđenja efikasnosti elektroenergetskog sistema i primjene vještačke inteligencije u elektroenergetici.

EPCG i poljska kompanija Respect energy Holding potpisali Memorandum o razumijevanju o budućim projektima razvoja i eksploatacije obnovljivih izvora u Crnoj Gori.

Raspisan konkurs za izradu idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja stambeno poslovnog kompleksa „Sunčani grad“.

Fondacija „DOBRILO GAČEVIĆ“ raspisala javni poziv za dodjelu stipendija studentima državnih elektrotehničkih fakulteta.

Elektroprivreda Crne Gore našla se, i u 2023. godini, među dobitnicima priznanja u projektu TOP BIZNIS MONTENEGRO. U kategoriji velikih preduzeća, EPCG je dobila priznanje kao prvorangirana po poslovnim prihodima.

2. PROIZVODNI KAPACITETI I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

Snaga svakog elektroenergetskog sistema se bazira na izgrađenosti i kapacitetima proizvodnih postrojenja, od kojih se prije svega očekuje da daju dovoljne količine električne energije, što postaje sve teži zadatak. Danas, kada je potreba za energentima sve veća, nije potrebno dokazivati da je proizvodnja električne energije od suštinskog značaja ne samo za stabilnost elektroenergetskog sistema, već predstavlja neophodan preduslov privrednog i ekonomskog razvoja.

Proizvodni kapaciteti

Snaga našeg elektroenergetskog sistema se bazira na kapacitetima proizvodnih postrojenja HE Perućica, HE Piva i TE Pljevlja.

HE Perućica je najstarija velika hidroelektrana u Crnoj Gori, puštena u pogon 1960. godine. Nazvana je po vreli Perućica, koje izvire u blizini hidroelektrane. Nalazi se na teritoriji opštine Nikšić, u sjevernom dijelu Bjelopavličke ravnice, dok su male hidroelektrane smještene na teritorijama opština Kolašin, Podgorica, Cetinje i Šavnik. Njena bruto instalisana snaga iznosi **307 MW**.

HE Piva, akumulaciono pribransko postrojenje sa jednom od najvećih betonskih lučnih brana u svijetu, je u pogonu od 1976. godine. Njena osnovna djelatnost je proizvodnja električne energije u vršnom režimu rada, jer ima mogućnost brzog startovanja i sinhronizacije na dalekovodnu mrežu 220 kV. Smještena je u planinskom masivu na sjeverozapadu Crne Gore. Zbog specifičnih topografskih karakteristika terena kompletno postrojenje urađeno je ispod površine zemlje. Njena bruto instalisana snaga iznosi **342 MW**.

TE Pljevlja je prva crnogorska kondenzaciona termoelektrana, koja je počela sa radom 1982. godine. Lokacija termoelektrane je na četvrtom kilometru puta Pljevlja - Đurđevića Tara - Žabljak. Snabdijevanje termoelektrane vodom za hlađenje i druge potrebe vrši se iz akumulacije „Otilovići” koja se nalazi na rijeci Čehotini i udaljena je oko 8 km od termoelektrane sa kojom je povezana asfaltnim putem. Bruto instalisana snaga TE Pljevlja iznosi **225 MW**.

Snabdijevanje električnom energijom

Broj kupaca u Crnoj Gori na dan 31.12.2023. godine iznosi 435.608 od čega 391.502 kupca u kategoriji "domaćinstva" i 44.106 u kategoriji ostala potrošnja (na 35 kV - 37; na 10 kV - 591, na 0,4 kV - 43.478). Na 31.12.2023. godine broj direktnih kupaca iznosio je 9, dok je broj kupaca u okviru ZDS iznosio 6.

Projekat „Zlatni tim”

Projekat "Zlatni tim" počeo je u avgustu 2012. godine, sa ciljem povećanja broja kupaca koji redovno izmiruju svoje obaveze za utrošenu električnu energiju. Kao rezultat projekta, broj redovnih kupaca iz kategorije "Domaćinstva" je u konstantnom porastu, da bi na kraju 2023. godine iznosio 242.808, što je 8.476 više u odnosu na isti period prethodne godine.

U toku 2023. godine, prosječan broj redovnih kupaca iznosio je 230.118, što je 10.862 više u odnosu na prosječan broj redovnih kupaca tokom 2022. godine (uvećanje 5%).

U julu 2022. godine, Odbor direktora je usvojio novu politiku popusta, koja se primjenjivala i tokom 2023. godine. Odlukom o utvrđivanju popusta za električnu energiju distributivnih kupaca odobren je popust za domaćinstva, priključena na elektrodistributivni sistem, koje snabdijeva EPCG, a koja su bez duga za utrošenu električnu energiju na kraju obračunskog perioda. Odlukom su obuhvaćena:

- Domaćinstva - članovi Zlatnog tima - sa mjesečnom potrošnjom ispod 500 kWh u visini od 13% na vrijednost obračunate aktivne električne energije i mrežnih usluga;
- Domaćinstva - ostali redovni kupci - sa mjesečnom potrošnjom ispod 500 kWh u visini od 5% na vrijednost obračunate aktivne električne energije i mrežnih usluga.

Svrha ovakve politike popusta jeste podsticanje štednje.

Također, Odbor je, uzevši u obzir ogroman doprinos Pljevalja u obezbjeđivanju energetske stabilnosti sistema, a u cilju smanjenja nivoa aero zagađenja u tom gradu, građanima Pljevalja, odnosno kupcima iz kategorije "Domaćinstva", odobrio i dodatni popust u januaru, februaru i martu na aktivnu energiju. Uz taj dodatan popust građani Pljevalja su u januaru imali ukupni popust od 50%, a u februaru i martu 30%.

Ukupan trošak popusta za 2023. godinu, iznosi 4.298.674,33€.

3. OSTVARENJE BILANSA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Proizvodnja električne energije

U toku 2023.godine od 3.062.000 MWh planiranih Bilansom električne energije proizvedeno je ukupno **3.499.076,39 MWh**, što predstavlja realizaciju 114,27%. Od toga je TE Pljevlja proizvela 43,52%, velike hidroelektrane ukupno 56,34%, a male HE EPCG 0,14%.

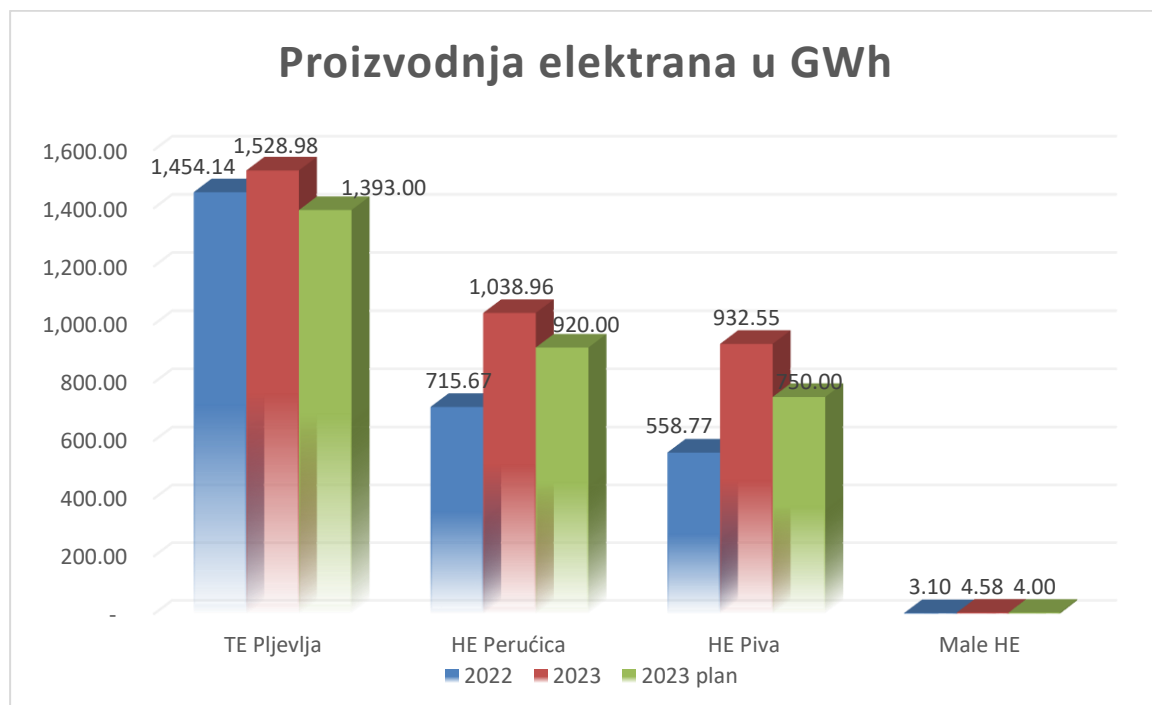
HE „Perućica” je ostvarila proizvodnju od **1.038,96 GWh**, što je za 118,96 GWh ili 12,93% više od plana, i 45,17% više od proizvodnje u 2022. godini.

HE „Piva” je ostvarila proizvodnju od **932,55 GWh**, odnosno 182,55 GWh ili 24,34% više od plana, a 66,89% više od proizvodnje u 2022. godini.

Male hidroelektrane EPCG su ukupno proizvele **4,58GWh**, odnosno 114,55% od plana.

TE „Pljevlja” je ostvarila proizvodnju od **1.522,98 GWh**, što je u odnosu na plan više za 135,98 GWh ili za 9,8%, a u odnosu na prošlu godinu više za 4,73%.

Ukupno, najveća mjesečna proizvodnja je ostvarenu u januaru 429,14 GWh, a najmanja u aprilu 200,39 GWh.

Akumulacije i dotoci

U akumulacijama HE „Perućica”, na početku godine je bilo **153,7 GWh** tj. 2,5% više od plana. U akumulacijama HE „Perućica” na kraju godine je bilo 134,1 GWh ili 10,6% manje od plana.

U HE "Piva" je stanje akumulacije na početku godine bilo **236,3 GWh**, što je bilo za oko 81,7% više od plana, a na kraju godine **209,3 GWh**, odnosno 61% više od planirane količine.

Pogonska spremnost elektrana

HE „Perućica” je u 2023. godini zbog remonta i totalne obustave rada elektrane bila van pogona od 30. jula do 18. septembra.

HE „Piva” je u 2023. godini zbog godišnjeg remonta bila u totalnoj obustavi u trajanju od 22 dana - od 02. oktobra do 23. oktobra.

TE „Pljevlja” je bila van pogona zbog godišnjeg remonta od 18.aprila do 05.juna.

Pojedinačno, elektrane su ostvarile sledeće koeficijente raspoloživosti i pouzdanosti:

<i>Elektrana</i>	<i>Koeficijent pouzdanosti</i>	<i>Koeficijent raspoloživosti</i>
HE Perućica	99,89%	85,06%
HE Piva	54,95%	60,57%
TE Pljevlja	98,77%	85,61%

- *Koeficijent pouzdanosti, izražen u %, je: (vrijeme rada)*100/(vrijeme rada + vrijeme kvara)*

- *Koeficijent raspoloživosti, izražen u %, je: (vrijeme rada + vrijeme u rezervi)*100/fond sati*

Mali koeficijenti pouzdanosti i raspoloživosti u HE Piva su posledica zastoja agregata A2 zbog kvara blok transformatora 2T1. Kvar se desio sredinom maja 2023.godine, a otklonjen je i transformator je pušten u rad 09.11.2023. godine.

Potrošnja električne energije od strane kupaca EPCG

Ukupna isporuka električne energije kupcima FC Snabdijevanja EPCG u 2023. godini je iznosila **2.697,8GWh**. Od toga, kupci na naponu 110 kV preuzeli su oko **88,06 GWh** od čega je ZDS Unipromu isporučeno oko **38,07 GWh**. Kupcima FC Snabdijevanje na 35, 10 i 0,4 kV ukupno je predato **2.609,8 GWh**.

Najveća mjesečna isporuka EPCG potrošačima FC Snabdijevanje ostvarena je u **decembru** i to **258,03 GWh**, a najmanja u **maju 184,2 GWh**.

Struktura ostvarene isporuke električne energije kupcima FC Snabdijevanje u 2023. godini:

- za Željezaru -Toščelik + EPCG-Željezara Nikšić isporučeno je **2,46 GWh** ili 41,4% od plana,
- za Željezničku infrastrukturu Crne Gore isporučeno je **12,18 GWh** ili 85,68% od plana,
- za Monteput D.O.O. isporučeno je oko **8,18 GWh**, odnosno 2% više od plana,
- za sopstvene potrebe TE „Pljevlja” isporučeno je **24,55 GWh** ili 212,73% više od plana,
- i za ostale kupce koji se snabdijevaju na mreži 110 kV isporučeno je **2,6 GWh**, odnosno 0,4% više od plana,
- za ZDS Uniprom je isporučeno **38,07 GWh** ili 49,35% od plana,
- za kupce FC Snabdijevanje na distributivnoj mreži je isporučeno **2609,77GWh**, što je za 3,03% više od plana i 5,16% više nego u 2022.

Struktura ostvarene isporuke električne energije kupcima u zemlji Direkcije za upravljanje energijom u 2023. godini:

- CEDIS-u za pokrivanje gubitaka na distributivnoj mreži **331,84 GWh**
- CGES-u za pokrivanje gubitaka na prenosnoj mreži **67,33 GWh**, za tercijarnu i sekundarnu regulaciju **16,68 GWh**

Nabavka i isporuka električne energije

Otkup iz obnovljivih izvora od COTEE-a

Od COTEE-a je po osnovu pripadajućeg dijela proizvodnje povlašćenih proizvođača preuzeto **426,33 GWh** ili 15,6% manje od plana.

DPTS sa Elektroprivredom Republike Srpske

Po osnovu Ugovora o dugoročnoj poslovno-tehničkoj saradnji sa Elektroprivredom Republike Srpske, u svrhu napajanja pograničnih područja, u 2023. godini preuzeto je ukupno **5,5 GWh**. Isporuka elektroprivredi Republike Srpske po ovom osnovu iznosila je ukupno **5,2 GWh**.

Kupovina

Putem tzv. dugoročne trgovine na tržištu je kupljeno 274,44 GWh, a kratkoročnom i operativnom trgovinom kupljeno je 179,31 GWh. Ukupno je na tržište kupljeno **453,75 GWh**; Od proizvođača (malih elektrana koje nisu u 100% vlasništvu EPCG) preuzeto je **19,08 GWh**.

Prodaja

U 2023. godini ostvarena je prodaja na tržištu u iznosu od **1.347,16 GWh**. Od toga, dugoročnom trgovinom 683,65 GWh, a kratkoročno 663,51 GWh; CEDIS-u (za pokrivanje gubitaka na mreži distribucije) prodato je **331,84 GWh**; CGES-u, takođe za pokrivanje gubitaka prodato je **67,33 GWh**

Ostalo

Od CGES je po osnovu Ugovora o pružanju pomoćnih usluga preuzeto **48,23 GWh** za tercijernu i sekundarnu regulaciju.

CGES-u je po osnovu Ugovora o pružanju pomoćnih usluga isporučeno **16,68 GWh** za tercijernu i sekundarnu regulaciju.

Tabelarni pregled ostvarenja bilansa električne energije EPCG

Tabela br. 3: Pregled ostvarenje bilansa električne energije EPCG za 2023. godinu

OSTVARENJE BILANSA ELEKTRIČNE ENERGIJE (GWh)	Ostvarenje 2023	Plan 2023	Ostvarenje /plan 2023	Ostvareno 2022	2023/2022
1.PROIZVODNJA	3.499,08	3.061,65	114,3%	2.732	128%
1.1. Proizvodnja hidroelektrana i malih el.	1.976,10	1.674,65	118,0%	1.278	155%
- HE "Perućica"	1.038,96	920,00	112,9%	716	145%
- HE "Piva"	932,55	750,00	124,3%	559	167%
- Male el. EPCG	4,58	4,65	98,5%	3	148%
1.2 Proizvodnja TE"Pljevlja"	1.522,98	1.387,00	109,8%	1.454	105%
2. NABAVKA	982,43	606,45	162,0%	1.330	74%
2.1. Kupovina na tržištu električne energije*	453,75	17,38	2611,3%	722	63%
2.2. ERS po Ugovoru o DPTS	5,53	7,00	79,0%	6	85%
2.3. CGES – tercijerna i sekundarna regulacija	48,23	40,00	120,6%	36	135%
2.4. COTEE Pripadajući dio od povlašćenih izvora	426,33	504,87	84,4%	492	87%
2.5. Otkup od novih izvora u probnom radu	19,08	0,00		15	129%
2.6. Kupci-proizvođači	13,79	37,20	37,1%	1	2462%
2.7. Odstupanje**	15,71			59	27%
3. RASPOLOŽIVO	4.481,50	3.668,10	122,2%	4.062	110%
4. ISPORUKA	4.481,50	3.668,10	122,2%	4.062	110%
4.1. Prodaja na tržištu električne energije*	1.347,16	972,32	138,6%	888	152%
4.2. ERS po Ugovoru o DPTS	5,16	7,00	73,7%	6	83%
4.3. CGES - tercijerna i sekundarna regulacija	16,68	40,00	41,7%	17	96%
4.4. CEDIS – za gubitke	331,84			390	85%
4.5. CGES – za gubitke	67,33			138	49%
4.6. Ostalo	15,51			2	994%
4.7. Prodaja kupcima FC Snabdjevanje	2.697,83	2.648,78	101,9%	2.620	103%
4.7.1. Kupci na 110kV	49,98	38,63	129,4%	61	81%
- Željezara	2,46	5,95	41,4%	3	74%
- Željeznička infrastruktura	12,18	14,22	85,7%	12	98%
- TE Pljevlja za sopstvene potrebe	24,55	7,85	312,7%	37	67%
- Ostali klijenti 110kV	10,79	10,61	101,6%	9	121%
4.7.2. ZUDS Uniporm	38,07	77,14	49,4%	77	49%
4.7.3. Kupci na 35, 10 i 0,4kV	2.609,77	2.533,01	103,0%	2.482	105%

*Crna Gora i Srbija

**podatak dostupan u trenutku sastavljanja izvještaja

Ključni faktori koji su obilježili, a samim tim i uticali na realizovanu količinu i prosječne cijene kupovine i prodaje električne energije u 2023. godini su:

- Veoma dobre hidrološke prilike u periodima prvi kvartal i novembar - decembar (18% više od pripadajuće normale realizovanih padavina i 23% veća proizvodnja iz dotoka u HE Perućici od plana). U ovom periodu je realizovano 66% ukupne prodaje i 19% ukupne kupovine električne energije. Važno je napomenuti da su tokom januara i februara cijene na evropskim tržištima zadržale nivo oko 150 €/MWh, sa tendencijom pada, do nivoa oko 80 €/MWh u decembru, pa su viškovi tokom prvog kvartala prodati po relativno visokim cijenama.
- Dobre hidrološke prilike u periodu april-oktobar (na nivou pripadajuće normale realizovanih padavina i 74% realizovana proizvodnja iz dotoka HE Perućica u odnosu na plan). U ovom periodu je realizovano 19% ukupne prodaje i 81% ukupne kupovine električne energije,

- Planirani godišnji remont TE (druga polovina aprila i maj) i remont HE Perućica (avgust), i velika potrošnja tokom ljeta usloveli su velike količine nedostajuće energije u tom periodu. Dugoročnom nabavkom dijela nedostajućih količina u dva navrata, za pomenuti period, pokušalo se zaštititi od skoka cijena tokom perioda velike potražnje.

4. NAPLATA POTRAŽIVANJA ZA ISPORUČENU ELEKTRIČNU ENERGIJU

Ukupna bruto fakturisana realizacija od strane snabdjevača (sa PDV-om) za direktne i distributivne kupce u 2023. godini, faktura januar-decembar 2023. godine, iznosila je **283.020.291,88€**, od čega je za direktne kupce 5.721.355,58€, a za distributivne 277.298.936,30€. Ostatak prihoda od prodaje fakturisan je od strane Direkcije za upravljanje energijom a tiče se prodaje električne energije na tržištu, CEDIS-u za pokrivanje distributivnih gubitaka, CGES-u za pokrivanje prenosnih gubitaka kao i za potrebe mrežnih usluga

Od ukupno fakturisane realizacije od strane snabdjevača u 2023. godini i neizmirenih potraživanja iz prethodnih godina, naplaćeno je ukupno **283.151.343,70€** sa ostvarenim stepenom naplate od 100,05% u odnosu na ukupno fakturisanu realizaciju u 2023. godini. Od direktnih kupaca je naplaćeno 6.301.809,78€ i ostvaren stepen naplate od 110,15%, a od distributivnih kupaca je naplaćeno 276.849.533,92€ sa ostvarenim stepenom naplate od 99,84%.

5. KADROVSKA POLITIKA

U toku 2023. godine u EPCG je prosječno bilo zaposleno **1202** radnika. U ovaj broj radnika uključeni su zaposleni na neodređeno, određeno, pripravnici kao i lica angažovana preko Agencije.

Ukupan broj zaposlenih u EPCG na dan 31.12.2023.godine iznosio je **1161**, od čega je 1079 u stalnom radnom odnosu, 81 na određeno vrijeme i 1 pripravnik. Pored ove tri kategorije zaposlenih angažovano je 43 lica preko Agencije.

U nastavku su dati tabelarni pregledi strukture angažovanih radnika po cjelinama i kvalifikacionoj strukturi:

Tabela br. 4: Struktura angažovanih radnika EPCG na dan 31.12.2023.

Organizacioni dio EPCG	Broj angažovanih radnika
FC Proizvodnja	439
FC Snabdjevanje	244
Direkcija	478
UKUPNO	1161

Tabela br. 5: Kvalifikaciona struktura angažovanih radnika EPCG na dan 31.12.2023.

Sprema	Broj angažovanih radnika
I2	13
II	23
III	94
IV1	395
IV2	70
V	20
VI	16
VII	529
pripravnici	1
UKUPNO	1161

U periodu od 01.01.2023. - 31.12.2023. godine preminula su 4 zaposlena, pravo na penziju je ostvarilo 22 zaposlenih. 23 zaposlenih je sporazumno uz isplatu otpremnine napustilo kompaniju i 1 zaposleni je sporazumno preuzet na rad kod drugog poslodavca.

6. ZAŠTITA I ZDRAVLJE NA RADU I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Sve aktivnosti u oblasti zaštite i zdravlja na radu i zaštite životne sredine se realizuju prema zahtjevima proisteklih iz Zakona o zaštiti i zdravlju na radu, Zakona o životnoj sredini, podzakonskih akata iz ovih oblasti i drugih relevantnih propisa u Crnoj Gori, kao i internih kompanijskih akata koji regulišu ove oblasti.

Zaštita i zdravlje na radu

Aktivnosti u oblasti zaštite i zdravlja na radu realizuju se u skladu sa zahtjevima Zakona o zaštiti i zdravlju na radu, podzakonskih akata iz ove oblasti i drugih relevantnih propisa u Crnoj Gori, kao i internih kompanijskih akata koja regulišu ovu oblast.

U toku 2023. godine na polju izrade/revizije normativnih i sistemskih akata Društva urađeno je sljedeće:

Na osnovu Rješenja o ovlaštenju EPCG AD Nikšić br. 01-134/23-1287/4 od 07.04.2023. godine izdatim od Ministarstva rada i socijalnog staranja, od strane Izvršnog direktora Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić (EPCG) donesena je **Odluka o formiranju Komisije za izradu Akta o procjeni rizika Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić**, br. 10-00-48748 od 24.10.2023. godine, sa zadatkom izrade novog Akta o procjeni rizika za radna mjesta u EPCG, koja ga je u obavezi izraditi i dostaviti donosiocu Odluke najkasnije do 31.01.2024. godine. Za izradu Akta su bila angažovana sva stručna lica koja se bave zaštitom i zdravljem na radu u EPCG AD Nikšić.

Komisija je pristupila izradi novog Akta o procjeni rizika, u skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu (Sl.list CG br. 34/14 i 44/18), Pravilnikom o načinu i postupku procjene rizika na radnom mjestu (Sl.list CG br. 43/07) i uputstvom IMS.PR12.UP01 Metodologija za izradu Akta o procjeni rizika za radna mjesta u EPCG AD, prema poznatoj i u praksi često korišćenoj metodologijom KINNEY. Aktivnosti na izradi Akta su sprovedene shodno Dinamičkom planu izrade Akta o procjeni rizika za radna mjesta u EPCG, br.11-00-52829 od 07.11.2023. godine.

Izvršnom direktoru je dostavljena informacija da je Komisija izradila Akt o procjeni rizika za radna mjesta u EPCG, br. 11-00-2657 od 22.1.2024. godine. Uz Izvještaj su dostavljena radna mjesta sa povećanim rizikom u EPCG AD Nikšić i Plan mjera za smanjenje, sprečavanje ili otklanjanje niva rizika.

U okviru aktivnosti na **izradi/reviziji normativnih i sistemskih akata Drištva**, iz oblasti ZZNR izvršena je revizija 4 (četiri) dokumenta sistema kvaliteta IMS-a (procedura): IMS.PR11, IMS.PR12, IMS.PR18, IMS.PR21; izrađena jedna nova procedura IMS.PR24, koje su usklađene sa novom organizacijom i sistematizacijom Društva, kao i jedno uputstvo: IMS.PR12.UP01.

Nakon donošenja novih pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u EPCG tokom 2023. godine, izvršena je revizija **Normativa sredstava i opreme lične zaštite na radu**.

Na osnovu **Plana revizija za 2023. godinu**, od strane Tima za internu reviziju izvršena je revizija „Osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad“. Nakon završene revizije dostavljen je Izvještaj o izvršenoj reviziji sa Sumarnim prikazom i Akcionim planom za sprovođenje, kojim je data preporuka da se preduzmu aktivnosti na izradi i donošenju Pravilnika iz oblasti zaštite i zdravlja na radu, koji će biti usaglašen sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list CG br. 34/14 i 44/18).

Shodno navedenom, na osnovu Rješenja o imenovanju radne grupe br. 10-00-41233 od 19.09.2023. godine od strane Izvršnog direktora imenovana je radna grupa sa zadatkom da izradu **Pravilnik o zaštiti i zdravlju na radu**, u skladu sa preporukama revizorskog Izvještaja. Radna grupa je izradila Pravilnik o zaštiti i zdravlju na radu i dostavila ga donosiocu Rješenja na razmatranje.

U toku 2023. godine, u skladu sa odredbama normativnih akata (eksternih i internih) u više navrata tokom godine vršeno je **osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad**. Osposobljavanje su vršila stručna lica za ZZNR i drugi kompetentni zaposleni iz Kompanije, po Programu osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad EPCG AD i Proceduri IMS.PR18 Osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad. Pored stalno zaposlenih, izvršeno je osposobljavanje zaposlenih preko Agencije za ustupanje zaposlenih i novih zaposlenih koji su zasnovali radni odnos u EPCG AD Nikšić.

Provjeru osposobljenosti zaposlenih za bezbjedan rad su vršila stručna lica za oblast ZZNR iz sastava zaposlenih EPCG AD, a na osnovu Ovlaštenja koje je EPCG AD dobila od strane

Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore (br. 01-134/23-1287/4 od 7. 4. 2023.godine), kao i Rješenja o imenovanju Komisije br. 10-00-40159 od 02.09.2021. godine i Rješenja o izmjeni Rješenja o imenovanju Komisije br.10-00-15975 donešenim od strane Izvršnog direktora dana 04.04.2022.godine. U sklopu ove aktivnosti za bezbjedan rad ukupno je osposobljeno 184 zaposlenih.

Zdravstveni pregledi zaposlenih u toku 2023. godine organizovani su u skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu, Aktom o procjeni rizika i procedure IMS.PR14 Oganizovanje i sprovođenje ljekarskih i sanitarnih pregleda zaposlenih. Periodični zdravstveni pregledi organizuju se jednom godišnje. Prema potrebi, obavljaju se i prethodni zdravstveni pregledi (prije prerasporeda zaposlenih na radna mjesta sa posebnim uslovima rada ili sa povećanim rizikom), kao i vanredni specijalistički pregledi (kod određenih indikacija vezanih za zdravlje zaposlenih, ili u slučaju pojave nove štetnosti koja može imati uticaja na zdravlje zaposlenih).

Sanitarni pregledi organizovani su za zaposlene koji se bave pripremom i usluživanjem napitaka. Ovi pregledi obavljaju se dva puta godišnje.

U okviru navedene aktivnosti, u toku 2023. godine, izvršeno je 365 zdravstvenih i 28 sanitarnih pregleda zaposlenih.

U toku 2023. godine, a u skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu, standardima, tehničkim propisima, uputstvima proizvođača, odredbama Pravilnika o periodičnim pregledima i ispitivanjima sredstava za rad i uslova radne sredine i internim aktima Društva, vršeno je **ispitivanje sredstava za rad** radi utvrđivanja da li su na njima primijenjene neophodne mjere za siguran i bezbjedan rad.

Prema rokovima dospijevanja sva stručna lica za ZZNR su blagovremeno procesuirala zahtjeve za nabavke. U potpunosti su izvršena ispitivanja sredstava za rad u HE Perućica, HE Piva i TE Pljevlja.

U OC i FC Snabdijevanje za periodični pregled ispitivanje elektro instalacija, sistema uzemljenja i gromobranskih instalacija u objektima OC (Direkcija) i FC Snabdijevanje sa rokom dospjeća u 2022. godini pokrenut je Zahtjev za nabavku br. 11-00-10918 od 10.03.2022. godine. Poziv za nabavku je objavljen u aprilu 2022. godine, ali nabavka nije realizovana. Zahtjev za nabavku za ista ispitivanja je ponovljen i u 2023. godini i dat u dalju proceduru. Međutim, isti nije procesuiran, time ni realizovan.

Ispitivanje uslova radne sredine je u toku 2023. godine, u skladu sa prethodno pomenutim Pravilnikom, izvršeno u OC i FC Snabdijevanje (ljetnji režim). U TE Pljevlja je za vršioca usluga prihvaćena zajednička ponuda Instituta Sigurnost doo i Instituta za crnu metalurgiju AD sa podugovaračem Centrom za ekotoksikološka ispitivanja doo, sa kojima je potpisan Ugovor o vršenju usluga dana 22.01.2024. godine.

Po pitanju **nabavke ličnih zaštitnih sredstava** izvršena je u potpunosti nabavka za potrebe HE Perućica, HE Piva i OC i FC Snabdijevanje. Za TE Pljevlja Zahtjev nije realizovan u potpunosti (nije isporučena ostala zaštitna oprema).

Nabavka **elektroizolacione zaštitne opreme** izvršena je za potrebe HE Perućica i HE Piva. Za TE Pljevlja Zahtjev za nabavku nije realizovan.

U toku 2023. godine u EPCG AD dogodilo se 6 (šest) **povreda na radu**, 5 je klasifikovano kao lakše ili za njih, od strane ljekara, nije data ocjena težine povrede. Shodno procedurama IMS.PR13 Postupak u slučaju povrede na radu i IMS.PR11 Istraživanje incidenata formirane su Komisija i Tim za sprovođenje istrage incidenta, koje su imale zadatak da utvrde okolnosti i sve aspekte pod kojim se dogodila povreda na radu i da sačine izvještaje o istom. Izvještajima je konstatovano da su na mjestu rada zaposlenog bile preduzete sve mjere zaštite i zdravlja na radu i da je zaposleni osposobljen za bezbjedan rad. Odmah nakon stupanja na rad, zaposleni je upućen na zdravstveni pregled u JZU Dom zdravlja Pljevlja. Izvještajem o izvršenom zdravstvenom pregledu ljekar specijalista medicine rada je utvrdio da je zaposleni sposoban za posao koji obavlja (Uput za ljekarski pregled br. 11-00-2716/7 od 22.01.2024; Izvještaj o izvršenom pregledu od 06.02.2024).

U poređenju sa prethodne dvije godine navodimo da su se u toku 2022. godine u EPCG dogodilo 5 (pet), a u toku 2021. godine 2 (dvije) povrede na radu. U odnosu na broj zaposlenih i procese koji se odvijaju u EPCG, upoređivanjem podataka evidentno je da se ranijem periodu u EPCG događalo i po nekoliko puta više povreda na radu u toku godine u odnosu na posljednje tri godine.

Od ostalih aktivnosti koje su vođene po pitanjima iz oblasti zaštite i zdravlja na radu i koje su iziskivale intenzivno učešće stručnih lica iz oblasti ZZNR najvažnije su:

- vođenje Zakonom propisanih evidencije iz oblasti ZZNR,
- izrada velikog broja ugovora o organizovanju i sprovođenju mjera zaštite na radu i međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima kod izvođenja radova/pružanja usluga;
- stručna lica za ZZNR po organizacionim cjelinama vrše redovnu kontrolu sprovođenja mjera zaštite i zdravlja na radu od strane svih učesnika procesa (aktivnosti) koji su kontrolisani. Posebna pažnja posvećivana je remontnim aktivnostima u elektranama kada je obim poslova i koncentracija učesnika u procesu višestruko veća nego što je to prisutno u uobičajenim aktivnostima rukovanja i održavanja opreme i postrojenja;
- učesće u većem broju internih provjera IMS-a,
- aktivno učesće (kao provjeravana strana) u resertifikacionoj provjeri IMS-a od strane sertifikacione kuće JUQS-Beograd,
- kontrola upotrebe sredstava zavisnosti,
- aktivnosti na održavanju sistema za detekciju gasova SO₂ i NO₂ u TE Pljevlja,
- stručna lica za ZZNR su vršila kontrolu primjene mjera zaštite i zdravlja na radu na Ekološkoj rekonstrukciji TE Pljevlja i učestvovala u radu sa Koordinatorom u fazi izvođenja radova;
- izrada Predloga budžeta za oblast ZZNR za 2024. godinu i projekcija za period 2025-2028,
- organizovanje redovnih i vanrednih tretmana dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u objektima EPCG AD,
- učesće stručnih lica na raznim vrstama obuka i edukacije (konferencije, stručni skupovi, seminari, okrugli stolovi i sl.)

Kada je u pitanju **inspekcijski nadzor** za oblast ZZNR, tokom 2023. godine u EPCG AD nije bilo inspekcijskih nadzora.

Zaštita životne sredine

U nastavku je dat pregled najznačajnijih aktivnosti u 2023. godini iz oblasti zaštite životne sredine koje su sprovedene tokom 2023. godine.

Izrađena su sledeća dokumenta:

- Godišnji plan redovnog eksternog monitoringa i mjerenja EPCG;
- Izveštaj o monitoringu životne sredine sprovedenom tokom 2023. godine za Agenciju za ŽŽS;
- Izveštaj o sprovedenom monitoringu životne sredine, sačinjen kao informacija za Izvršnog direktora EPCG;
- Sproveden je monitoring definisan dokumentom Predlog mjera remedijacije i program praćenja stanja životne sredine nakon sprovođenja mjera remedijacije u rijekama Vezišnica i Čehotina, br.10-00-23084 od 04.06.2020. godine. Istraživanje razmjera i posledica akcidenta na rijekama Vezišnica i Čehotina (nastalog usled aktiviranja drenažnog ventila na liniji povratne vode sa Deponije „Maljevac“) potrebno za izradu ovog dokumenta je sproveo Centar za ekotoksikološka ispitivanja Crne Gore (CETI) u saradnji sa Prirodno-matematičkim fakultetom, odsjekom za biologiju;
- Izveštaj o sprovedenim mjerenjima po Planu remedijacije i obavještenje Agencije za ŽŽS da su završena mjerenja i da je oporavljen ekosistem rijeka Vezišnica i Čehotina;
- Sačinjen Godišnji plan monitoringa i mjerenja potrošnje resursa za Direkciju i FC Snabdijevanje u skladu sa procedurom IMS.PR16 Monitoring i mjerenje;
- Sačinjen Godišnji izvještaj potrošnje resursa za Direkciju i FC Snabdijevanje u skladu sa procedurom IMS.PR16 Monitoring i mjerenje;
- Učešće u izradi Verifikovanog izvještaja o emisijama ugljen dioksida iz TE“Pljevlja“
- Godišnji izvještaj o otpadu EPCG za 2023. godinu, upućen Agenciji za zaštitu životne sredine
- Godišnji izvještaj o otpadu Direkcije i Snabdijevanja;
- Učešće u internim provjerama u djelovima društva;
- Ažurirane procedure IMS.PR 08, IMS.PR09, IMS PR 15, IMS PR16 i IMS.PR 17, i usaglašene sa novom organizacijom i sistematizacijom društva.

Saradnja sa državnim institucijama

- U skladu sa Članom 44 Zakona o upravljanju otpadom sačinjen Godišnji izvještaji o otpadu idostavljen Agenciji za zaštitu životne sredine;
- Dostavljanje podataka o stvorenom otpadu u 2023.godini, Zavodu za statistiku;
- Dostavljanje Izvještaja o monitoringu za 2023. godinu Agenciji za zaštitu životne sredine, a u skladu sa članom 59 Zakona o životnoj sredini;
- Dostavljanje Verifikovanog izvještaja o emisijama ugljen dioksida tkom 2023. godine nadležnom organu;
- Korespondencija i saradnja sa nadležnim institucijama: Ministarstvom ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Agencijom za zaštitu životne sredine i Upravom za inspekcijske poslove, kao i sa ostalim institucijama od značaja za poslove ŽŽS: CETI-jem, Institutom za javno zdravlje.

Ostale aktivnosti

U nastavku je dat pregled ostalih aktivnosti koje su sprovedene iz oblasti zaštite životne sredine:

- Sprovođenje monitoringa životne sredine po Baznoj studiji i redovnog monitoringa EPCG AD;
- Nadzor nad upravljanjem otpadom na skladištu u Mehanizaciji;
- Vođenje djelovodnika otpada za otpad na skladištu Mehanizacije;
- Obilazak lokacije deponije "Maljevac". Cilj obilaska je bio utvrđivanje stanja na terenu i prepoznavanje obaveza EPCG AD, iz oblasti ŽŽS, koje su definisane projektnom dokumentacijom odnosno Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu;
- Izvještavanje MONSTAT-Opština Nikšić o korišćenju i zaštiti voda od zagađivanja iz industrije za 2022.godinu;
- Koordinacija aktivnosti na sačinjavanju Godišnjeg izvještaja po IPPC dozvoli za 2023.godinu upućen Agenciji za zaštitu životne sredine 2.3.2022. godine;
- Priprema i obezbeđivanje podataka Timu za internu reviziju. Revizijom je izvršena analiza adekvatnosti sistema internih kontrola uspostavljenih u procesu sprovođenja monitoringa i mjerenja
- Učešće u izradi budžeta za ŽŽS za period 2023-2027. godine, koji je izrađen je na osnovu nove organizacije i sistematizacije;
- Učešće u provjeri podataka o količini emitovanih materija u vazduh, na osnovu kojih je Agencija za ŽŽS definisala visinu naknade za 2021. godinu;
- Sprovedene korektivne mjere u skladu sa procedurama iz oblasti zaštite životne sredine.

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Upravljanje rizicima je proces identifikacije, evaluacije, praćenja i kontrole svih rizika koji mogu nepovoljno uticati na ostvarenje utvrđenih ciljeva Društva, kao i preduzimanje potrebnih mjera radi smanjenja rizika do ranga razumne uvjerenosti da će ciljevi biti ostvareni.

Društvo upravlja rizicima u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima. U 2022.godini Odbor direktora Društva usvojio je korporativnu Politiku upravljanja rizicima koja ima za cilj da poboljša sposobnost ostvarivanja ciljeva Društva kroz upravljanje prijetnjama i šansama, odnosno kroz stvaranje okruženja koje doprinosi većem kvalitetu i rezultatima aktivnosti na svim nivoima.

Politikom upravljanja rizicima kreiran je okvir za:

- efikasno i efektivno upravljanje rizicima,
- identifikovanje, praćenje, kontrolu i minimiziranje svih rizika koji mogu spriječiti ostvarenje ciljeva poslovanja,
- usmjeravanje unutrašnje kontrole i ograničenih resursa na ključne rizike poslovnih procesa,
- poboljšanje profitabilnosti preduzeća kroz redukciju troškova i uvećanje efikasnosti,
- planiranje budućnosti organizacije sa većom pouzdanošću i predvidljivošću,
- efikasnu zaštitu i pripemu za mogući gubitak na najekonomičniji način,
- definisanje akcionih planova koji će u slučaju nastanka gubitka omogućiti kontinuiran rad i stabilnost prihoda,

- definisanje oblika saradnje, komunikacije i razmjene podataka između svih učesnika procesa upravljanja rizicima i
- uspostavljanje adekvatnog i pravovremenog izvještavanja.

Za implemetaciju Politike upravljanja rizicima odgovoran je Izvršni direktor.

U skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Službeni list CG", br. 75/2018), Društvo je imenovalo Lice zaduženo za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima, koje je uspostavilo Registar rizika.

Ključni rizici identifikovani u Društvu su:

- tržišni rizici
- kreditni rizici
- rizici likvidnosti
- zaštita ljudi, imovine i drugih resursa

Tržišni rizici

Rizik od promjene cijena električne energije

Pod tržišnim rizicima podrazumijevaju se rizici od promjene cijena na prodajnom i nabavnom tržištu.

Društvo je izloženo riziku promjena cijena električne energije kako na domaćem tako i na inostranom tržištu tj. berzi. Intencija novog menadžmenta i uprave EPCG je da kompanija bude direktni učesnik na regionalnim i evropskim tržištima bez posrednika, što da sada nije bio slučaj. Ovaj poslovni potez imaće za posljedicu veći obim trgovanja električnom energijom, veće tokove novca, kao i veće obaveze za obezbjeđivanjem kolaterala na tržištima. EPCG Beograd se već registrovala na SEEPEX berzi Beograd tako da se jedan dio trgovine obavlja na ovaj način. Dio rizika promjene cijena električne energije se eliminiše kroz zaključivanje dugoročnih ugovora o trgovini električnom energijom za jedan dio manjkova ili viškova električne energije zavisno od energetskeg bilansa za posmatrani period.

Imajući u vidu portfolio EPCG, kombinaciju hidro i termo proizvodnje, rizik koji se nameće jeste ostvarenje hidro-proizvodnje, jer je uslovljeno meteorološkim prilikama. Proizvodnja na godišnjem nivou varira od minimalnih 921 GWh do maksimalnih 2.771 GWh. Društvo ne može uticati na nastanak ovog rizika i isti ne zavisi od raspoloživosti elektrana. Navedeni rizik Društvo može ublažiti kroz izvršenje nabavki unaprijed, ukoliko su meteorološke prognoze dobre, dok sa druge strane postoji opasnost od pada cijena električne energije na tržištima u tom periodu.

Kamatni rizici

Kamatni rizik rezultat je volatilnosti kamatnih stopa koje su vezane za kamatonosna finansijska sredstva i obaveze Društva.

Društvo konstanto vrši analizu izloženosti riziku od promjene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranja, prije svega za dugoročne obaveze i preduzima odgovarajuće mjere radi obezbjeđenja kredita od banaka pod najpovoljnijim uslovima. Dio aranžamana zaključnih sa varijabilnom stopom izloženi su riziku od promjene kamatnih stopa. Društvo plasira novčana sredstva sa fiksnom kamatnom stopom pri čemu je izloženo riziku od rasta kamatnih stopa na tržištu, te da će kamatne stope značajno premašiti stope po kojima je Društvo plasiralo sredstva.

Kreditni rizici

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica, uključujući neizmirena potraživanja i preuzete obaveze. Kreditni rizik je rizik da druga ugovorna strana neće biti u mogućnosti da djelimično ili u potpunosti izmiri ugovorom preuzete obaveze. Društvo diversifikuje kreditne rizike kroz njihovu disperziju na različite kategorije kupaca i poslovnih partnera. Kreditni rizici se konstantno prate i preduzimaju se odgovarajuće mjere za njihovo upravljanje.

U cilju smanjenja kreditnog rizika, pored avansnog plaćanja, sa poslovnim partnerima se ugovaraju kolaterali poput bankarskih garancija za plaćanje, pismo namjere, korporativne garancije od respektabilnih partnera itd.

Takođe, u cilju stimulisanja rasta naplate potraživanja za potrošače iz kategorije Domaćinstva, Društvo je tokom 2023.g odobrila niz mjera poput popusta za redovne platiše za članove Zlatnog tima, Nagradne igre itd.

Rizik likvidnosti

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine i hartija od vrijednosti kojima se trguje, kao i obezbjeđenje adekvatnih izvora finansiranja preko odgovarajućih iznosa kreditnih obaveza. Projekcija ukupnih tokova gotovine vrši se na nivou Društva koje kontinuirano prati likvidnost kako bi obezbjedilo dovoljno gotovine za potrebe poslovanja. Rizik likvidnosti podrazumijeva nemogućnost Društva da izmiri preuzete obaveze u ugovorenom roku.

Društvo upravlja rizicima likvidnosti primjenom sledećih mjera:

- Stvaranje rezerve likvidnosti putem otvaranja kreditnih linija kod više komercijalnih banaka,
- Diversifikacija finansijskih obaveza,
- Usklađivanje rokova potraživanja i dugovanja.

Društvo je u 2023.g. očuvalo likvidnost, bez usporavanja dinamike realizacije novih projekata.

Zaštita ljudi, imovine i drugih resursa

Rukovodstvo EPCG i svi zaposleni opredijeljeni su za neprekidno unaprijeđenje integrisanog sistema menadžmenta (IMS) kroz stalno poboljšanje kvaliteta naših proizvoda i usluga, zaštitu životne sredine i zaštitu zdravlja na radu u skladu sa zahtjevima standarda ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 i ISO 45001:2018 u oblasti proizvodnje električne energije, snabdijevanja električnom energijom; kupoprodaje električne energije; izgradnje i održavanja elektroenergetskih objekata i projektovanja i nadzora u okviru Statutom Društva definisanih djelatnosti.

EPCG je sertifikovana po zahtjevima internacionalnih standarda ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 i ISO 45001:2018 koji važe od 23.11.2019. do 22.11.2025. godine.

8. KORPORATIVNA FILANTROPIJA I SPONZORSTVA

EPCG u okviru svojih aktivnosti odnosa s javnošću realizuje sponzorstva i donacije (korporativna filantropija) u cilju doprinosa unaprijeđenju kvaliteta života građana, kako na nacionalnom tako i na lokalnom nivou. Za aktivnosti iz te oblasti EPCG je dobila i dvije prestižne nagrade: specijalno priznanje u okviru nagrade za filantropiju „Iskra“, čiji je cilj da se prepoznaju i javno istaknu privredna društva i pojedinci koji svojom materijalnom i finansijskom podrškom daju primjer drugima i postavljaju standarde kojima valja težiti kada je u pitanju ulaganje u opšte dobro, kao i nagradu za društvenu odgovornost Privredne komore Crne Gore. NVO „Ozon“ je EPCG dodijelila i nagradu „Zelena zvijezda“.

Korporativna filantropija

Tokom 2023. godine, EPCG je realizovala značajne donacije, u oblast zdravstva, obrazovanja, civilnog društva, vjerskih zajednica, od kojih bi izdvojili:

- JZU Specijalna bolnica za ortopediju, neurohirurgiju i neurologiju "Vaso Ćuković" Risan, 8.000 eura
- JZU Opšta bolnica Nikšić, 60.000 eura
- Klinički centar Crne Gore, 25.000
- Univerzitet Crne Gore - ETF, 50.000 eura
- JZU Opšte bolnica Pljevlja, 70.000 eura
- Fondacija „Budi human“, 40.000 eura
- Crveni krst Crne Gore, 10.000 eura
- Fondacija „Dobriilo Gačević“, 10.000 eura

- Srpska pravoslavna crkvena opština Nikšić, Eparhija budimljansko-nikšića, Srpska pravoslavna crkva, Restauracija Sabornog hrama Svetog Vasilija Ostroškog u Nikšiću, 100.000 eura
- Islamska zajednica u Crnoj Gori, 30.000 eura

EPCG je značajna sredstva donirala i mnogobrojnih osnovnim i srednjim školama u Crnoj Gori, Domu starih Podgorica, kulturno umjetničkim društvima (AKORD i ZAHUMLJE iz Nikšića, VOLOĐA iz Pljevalja), Muzejima i galerijama Nikšić, ekonomsko fakultetu i dr.

Sponzorstva

Tokom 2023. godine, EPCG je realizovala mnogobrojna strateška sportska sponzorstva kako na nacionalnom tako i na lokalnom nivou:

Plivački i vaterpolo savez Crne Gore, Odbojkaški savez Crne Gore, Bokserski savez Crne Gore, FK "Sutjeska" Nikšić, KK "Sutjeska" Nikšić, FK "Rudar" Pljevlja, FK "Breznica" Pljevlja, FK "Igalo", ORK "Rudar" Pljevlja, FK "Zeta", Bokserski klub „Budućnost“, atletičarka Marija Vuković, Paraolimpijski komitet, Košarkaški kamp Kolašin i dr.

Sponzorska saradnja uspostavljena je i sa mnogobrojnim organizacijama kulture: JU Nikšićko pozorište, LAKE FEST, Nikšićko pozorište, Međunarodni sajam knjiga i dr.

Kroz efikasan PR i marketinški alat, sponzorstvima u oblasti sporta i kulture, kao i društveno odgovornim aktivnostima, doprinosimo značajno jačanju imidža naše kompanije.

9. KAPITALNA ULAGANJA

U 2023. godini ukupna kapitalna ulaganja u EPCG su iznosila 75.310.239,42€. Većina ulaganja se odnosila na Direkciju Društva u iznosu od 32.645.373,79€, projekte Direkcije za obnovljive izvore u iznosu od 16.135.427,68€, FC Proizvodnja u iznosu od 15.270.302,97€ i Direkcije za razvoj i inženjering u iznosu od 11.194.034,22€

U nastavku je dat tabelarni pregled kapitalnih ulaganja EPCG po cjelinama Društva.

Tabela br. 6: Pregled kapitalnih ulaganja u EPCG (€)

PREGLED KAPITALNIH ULAGANJA U EPCG (€)			
DIO DRUŠTVA	2023	2022	Δ (2023 - 2022)
DIREKCIJA ZA RAZVOJ I INŽENJERING	11,194,034.22	7,178,599.67	4,015,434.55
HE Perućica	1,558,643.04	1,273,303.40	285,339.64
HE Piva	1,242,311.17	1,565,471.44	-323,160.27
TE Pljevlja	12,463,963.76	8,987,120.95	3,476,842.81
Direkcija FC Proizvodnje	5,385.00	-74,563.48	79,948.48
FC PROIZVODNJA	15,270,302.97	11,751,332.31	3,518,970.66
FC SNABDIJEVANJE	65,100.48	340,880.60	-275,780.12
DIREKCIJA DRUŠTVA	32,645,373.79	20,692,577.81	11,952,795.98
DIREKCIJA ZA OBNOVLJIVE IZVORE	16,135,427.68	7,345,488.45	8,789,939.23
UKUPNO	75,310,239.14	47,308,878.84	28,001,360.30

Najznačajnije investicije koje realizovane ili dijelom realizovane u 2023. godini su:

- EPCG „Željezara”
- Ulaganja za potrebe projekta „Solari”
- Ekološka rekonstrukcija TE „Pljevlja”
- Rekonstrukcija malih hidroelektrana „Rijeka Mušovića, Lijeva Rijeka, Šavnik, Rijeka Crnojevića, Podgor”
- Remont blok transformatora 2T1 HE „Piva”
- Modernizacija II Faza HE „Perućica”
- VE Gvozd

10. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA

Bilans uspjeha

Ukupni prihodi Društva ostvareni u 2023. godini iznose **502,104,602€**, koje čine poslovni prihodi u iznosu od **494,608,708€** i finansijski prihodi u iznosu od **7,495,894€**. Ukupni rashodi iznose **449,693,820€**, koje čine troškovi poslovanja u iznosu od **382,999,532€**, troškovi zarada u iznosu od **34,285,387€**, ostali poslovni rashodi u iznosu od **4,150,711€**, finansijski rashodi u iznosu od **2,463,632€** i neto troškovi poreza (tekući i odloženi porez) iznose **13,461,180€**.

Ostvareni dobitak nakon oporezivanja Društva u 2023. godini iznosi **52,410,782€** i veći je za **48,124,270€** ili **1122.69%** od ostvarenog u 2022. godini kada je iznosio **4,286,512€**, dok je u odnosu na planirano (**128,296,950€**) manji za **75,886,168€** ili **59.15%**.

Ukupni poslovni prihodi ostvareni u 2023. godini iznose **494,608,708€**, dok ukupni poslovni rashodi u 2023. godini iznose **421,435,630€**. Ukupni poslovni rezultat u 2023. godini iznosi **73,173,078€** i veći je za **86,400,265€** ili **653.20%** u odnosu na 2022. godinu kada je bio negativan i iznosio - **13,227,187€**, dok je u odnosu na planirano (**159,255,816€**) manji je za **86,082,738€** ili **54.05%**.

Prihodi od prodaje - neto prihodi u 2023. godini iznose **453,000,710€** i manji su za **63,560,398€** ili **12.30%** u odnosu na isti period prošle godine, kada su iznosili **516,561,108€**, dok su u odnosu na planirano (**545,443,267€**) manji za **92,442,557€** ili **16.95%**.

Troškovi poslovanja, koje čine nabavna vrijednost prodate robe, troškovi materijala, amortizacija i ostali troškovi poslovanja, u 2023. godini iznose **382,999,532€** i manji su za **124,165,528€** ili **24.48%** u odnosu na isti period prošle godine, kada su iznosili za **507,165,060€**, dok su u odnosu na planirano (**355,930,158€**) veći za **27,069,374€** ili **7.60%**. Troškovi zarada u 2023. godini iznose **34,285,387€** i veći su za **7,756,738€** ili **29.24%** u odnosu na prošlu godinu kada su iznosili **26,528,649€** dok su u odnosu na planirano (**34,499,829€**) manji za **214,442€** ili **0.62%**.

Ukupni finansijski prihodi ostvareni u 2023. godini iznose **7,495,894€**, dok ukupni finansijski rashodi u 2023. godini iznose **14,797,010€**. Najvećim djelom finansijski prihodi odnose se na prihode po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite u iznosu od **4,649,694€**, dok ostatak predstavljaju prihodi od ukidanja rezervisanja, kao i prihodi od ostali finansijskih plasmana.

Finansijski rezultat je u 2023. godini je negativan i iznosi **-7,301,116€** i manji za **25,545,805€** ili **140.02%** u odnosu na prošlu godinu, kada je iznosio **18,244,689€**, dok je u odnosu na planirano (**674,692€**) manji za **7,975,808€** ili **818.06%**.

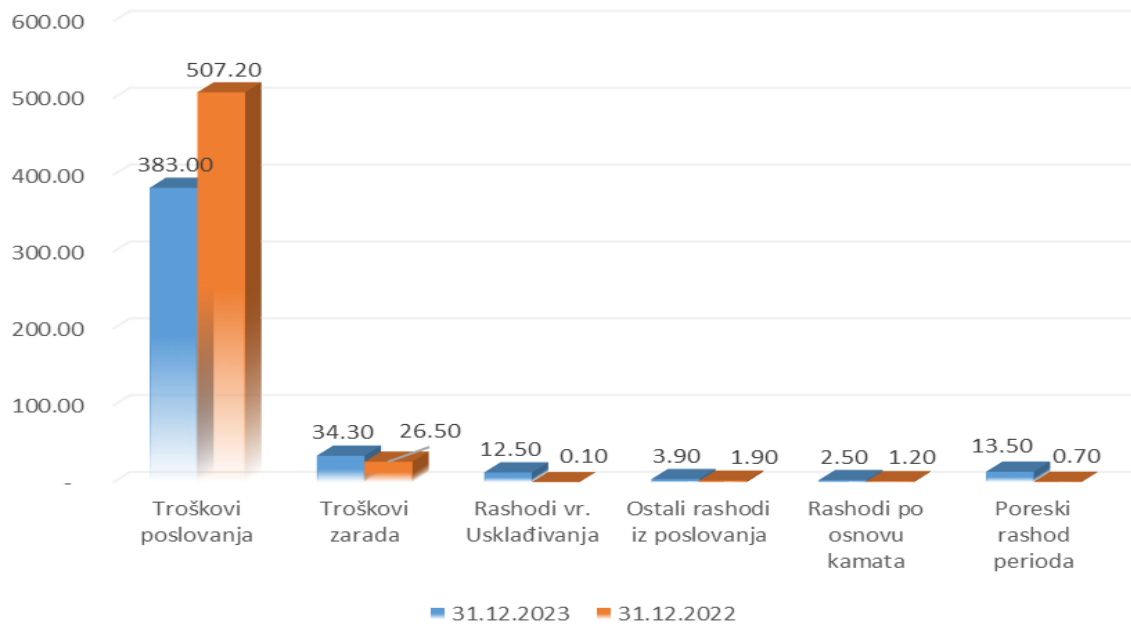
U prethodnoj godini menadžment Društva uspio je sačuvati likvidnost, kreditni bonitet, povećati stepen naplate i broj redovnih platiša, kao i isti nivo cijena električne energije koje naplaćuje od građana i privrede. Bitno je naglasiti da su svi navedeni rezultati ostvareni bez pomoći Države, a uz profesionalan odnos prema Društvu kako odbora direktora i menadžmenta, tako i svih zaposlenih.

Tabela br. 7: Iskaz o ukupnom rezultatu za 2023. godinu

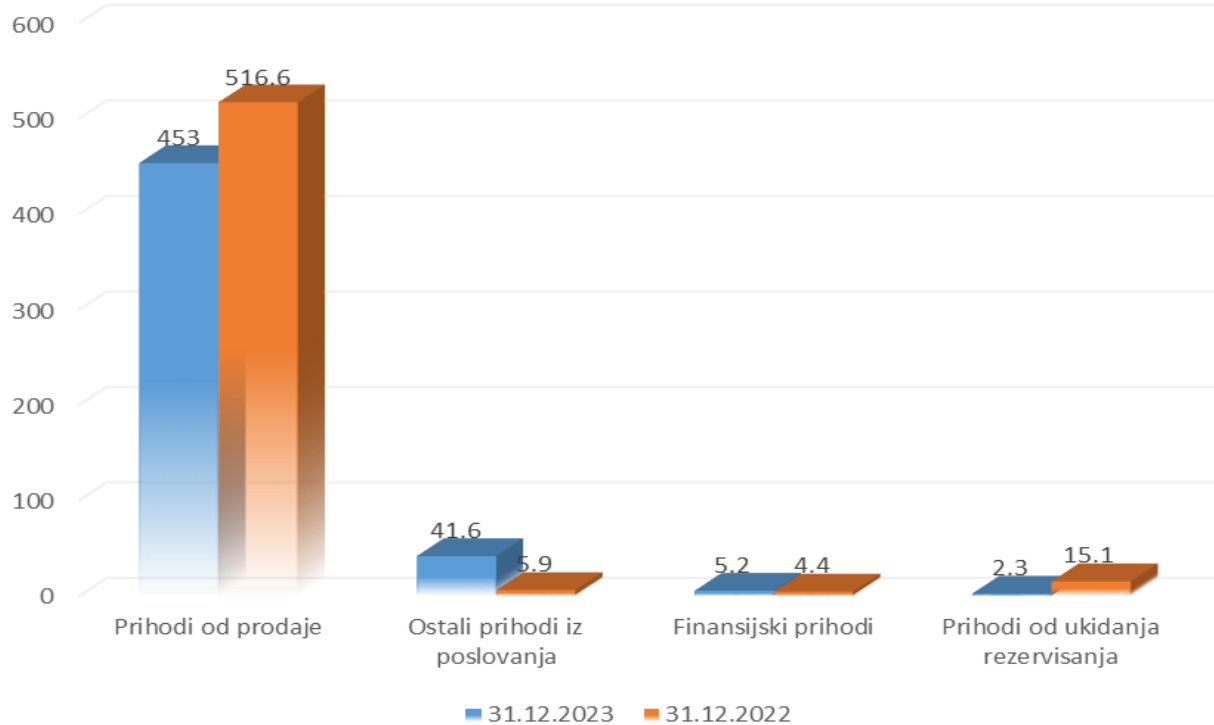
ISKAZ O REZULTATU /BILANS USPJEHA/ EPCG ZA 2022.GODINU	31.12.2023	31.12.2022
1. Prihodi od prodaje - neto prihod	453,000,710	516,561,108
2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	0	0
3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	0	0
4. Ostali prihodi iz poslovanja	41,607,998	5,860,619
a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	1,520,109	2,385,991
b) Ostali prihodi iz poslovanja	7,616,454	3,462,982
c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	32,471,435	11,646
5. Troškovi poslovanja	-382,999,532	-507,165,060
a) Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	-196,320,189	-334,954,084
b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	-160,583,247	-146,228,215
c) Amortizacija	-26,096,096	-25,982,761
6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-34,285,387	-26,528,649
a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	-24,462,279	-19,048,005
b) Troškovi poreza i doprinosa	-9,823,108	-7,480,644
1/ Troškovi poreza	-3,179,456	-2,192,627
2/ Troškovi doprinosa za penzije	-5,854,076	-5,044,382
3/ Troškovi doprinosa	-789,576	-243,635
7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske)	-209,467	-104,421
a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	0	-11,484
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)	-209,467	-92,937
8. Ostali rashodi iz poslovanja	-3,941,244	-1,850,784
<u>I. POSLOVNI REZULTAT</u>	<u>73,173,078</u>	<u>-13,227,187</u>
9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu	0	0
10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite)	520,946	549,865
11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite	4,649,694	3,804,051
12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	-10,008,124	15,051,713
a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	2,325,254	15,052,218
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	-12,333,378	-505
13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite	-2,463,632	-1,160,940
<u>II. FINANSIJSKI REZULTAT</u>	<u>-7,301,116</u>	<u>18,244,689</u>
III. REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA	<u>65,871,962</u>	<u>5,017,502</u>
IV. NETO REZULTAT POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	0	0

V. REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA	<u>65,871,962</u>	<u>5,017,502</u>
14. Poreski rashod perioda	-13,461,180	-730,990
1. Tekući porez na dobit	-17,180,031	-2,660,604
2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	3,718,851	1,929,614
15. DOBITAK ILI GUBITAK NAKON OPOREZIVANJA	52,410,782	4,286,512
VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/	-171,133	-302,296
1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	0	0
2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	0	0
3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	0	0
4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	-171,133	-302,296
5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	0	0
6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	0	0
7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	0	0
8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	0	0
VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/	0	0
VIII. NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (249-258)	-171,133	-302,296
IX. NETO SVEOBUHVAJNI REZULTAT	52,239,649	3,984,216

ODNOS TROŠKOVA (U MIL. EURA)

ODNOS PRIHODA (U MIL. EURA)

**ODNOS PRIHODA I RASHODA U 2023. GODINI
(U MIL.EURA)**

Bilans stanja

Tabela br. 8: Iskaz o finansijskoj poziciji EPCG na dan 31.12.2023. - pregled aktive

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI EPCG NA DAN 31.12.2023. - PREGLED AKTIVE	31.12.2023	31.12.2022.
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	3,287	3,287
B. STALNA IMOVINA	1,075,280,217	1,004,346,916
I NEMATERIJALNA ULAGANJA	868,032	461,725
1. Ulaganja u razvoj	6,820	8,525
2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	178,100	235,400
3. Goodwill	-	-
4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	683,112	217,800
II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA	695,724,536	649,110,139
1. Zemljište i objekti	396,909,135	408,705,791
2. Postrojenja i oprema	144,062,587	160,242,057
3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema	53,134,877	477,293
3.1. Investicione nekretnine	52,713,584	-
3.2. Biološka sredstva	-	-
3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	421,293	477,293
4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	101,617,937	79,684,998
III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA	378,687,649	353,775,052
1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	356,733,350	331,400,096
2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	1,126,018	1,811,951
3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	4,816,112	4,816,112
4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	6,391,021	6,491,266
5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	-	-
6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrednosti)	-	-
7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	9,621,148	9,255,627
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	407,613	204,965
D. OBRTNA SREDSTVA	196,472,853	337,673,437
I. ZALIHE	14,037,761	22,756,660
1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	12,984,358	21,966,697
2. Nedovršena proizvodnja	-	-
3. Gotovi proizvodi i roba	-	-
4. Dati avansi	1,053,403	789,963
II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA	118,566,932	217,132,596
1. Potraživanja od kupaca	77,306,289	126,240,888
2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	21,098,915	38,191,000
3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	975,452	3,777,173
4. Ostala potraživanja	19,186,276	48,923,535
4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	-	-
4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	9,940,470	38,091,172
4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	9,245,806	10,832,363
III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	14,168,512	58,727,674
1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju	-	-
2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	923,092	55,219,395
3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	13,245,420	3,508,279
IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	48,850,309	38,207,168
V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	849,339	849,339
E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	494,213	158,373
F. UKUPNA AKTIVA	1,272,658,183	1,341,386,978

Tabela br. 9: Iskaz o finansijskoj poziciji EPCG na dan 31.12.2023. - pregled pasive

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI EPCG NA DAN 31.12.2023. - PREGLED PASIVE	31.12.2023.	31.12.2022.
A. KAPITAL	1,038,071,753	1,071,402,016
I. OSNOVNI KAPITAL	714,708,535	769,927,930
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	-	-
III. EMISIONA PREMIJA	50,859,589	50,859,589
IV. REZERVE	177,295,188	181,986,139
1. Zakonske rezerve	-	-
2. Statutarne rezerve	-	-
3. Druge rezerve	6,410,492	6,367,627
4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	170,884,696	175,618,512
5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	-	-
VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK	95,208,441	68,628,358
1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	42,797,659	64,341,846
2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	52,410,782	4,286,512
3. Gubitak ranijih godina	-	-
4. Gubitak tekuće godine	-	-
VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	-	-
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE	60,658,435	63,073,590
I. DUGOROČNA REZERVISANJA	12,297,627	13,472,288
1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	5,594,047	5,129,605
2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	-	-
3. Ostala dugoročna rezervisanja	6,703,580	8,342,683
II. DUGOROČNE OBAVEZE	48,360,808	49,601,302
1. Dugoročni krediti	48,360,808	49,601,302
2. Ostale dugoročne obaveze	-	-
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	51,453,668	33,010,723
D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	-	-
E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE	113,365,539	158,285,696
I KRATKOROČNA REZERVISANJA	773,486	533,361
II KRATKOROČNE OBAVEZE	112,592,053	157,752,335
1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	-	-
2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	10,915,378	41,311,536
3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	2,486,324	2,504,129
4. Obaveze prema dobavljačima	24,919,270	51,343,790
5. Obaveze po menicama	-	-
6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	53,194,114	35,688,416
7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	-	-
8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze	21,076,967	26,904,464
8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	219,362	232,763
8.2. Ostale kratkoročne obaveze	3,344,012	2,457,825
8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	333,562	21,848,696
8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	17,180,031	2,365,180
8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	-	-
F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	9,108,788	15,614,953
G. UKUPNA PASIVA	1,272,658,183	1,341,386,978

Racio pokazatelji

Racio analiza predstavlja osnovni instrument za procjenu finansijske pozicije i potencijala Društva. U nastavku su tabelarno predstavljeni pojedini pokazatelji za EPCG u 2023. godini i uporedni podaci za 2022. godinu i isti su prilagođeni u skladu sa sa novim formama finansijskih iskaza i Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica („Službeni list Crne Gore”, br. 011/20 od 06.03.2020)

Tabela br. 10: Koeficijent trenutne likvidnosti

RACIO POKAZATELJI EPCG			
br.	OPIS	31.12.2023.	31.12.2022.
1	Gotovinski ekvivalenti gotovina (€)	48,850,309	38,207,168
2	Kratkoročne obaveze (€)	112,592,053	157,752,335
Koeficijent trenutne likvidnosti (1/2)		0.43	0.24

Tabela br. 11: Koeficijent tekuće likvidnosti

RACIO POKAZATELJI EPCG			
br.	OPIS	31.12.2023.	31.12.2022.
1	Obrtna sredstva (€)	196,472,853	337,673,437
2	Koratkoročne obaveze (€)	112,592,053	157,752,335
Koeficijent tekuće likvidnosti (1/2)		1.74	2.14

Tabela br. 12: Koeficijent ubrzane likvidnosti

RACIO POKAZATELJI EPCG			
br.	OPIS	31.12.2023.	31.12.2022.
1	Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina (€)	181,585,753	314,067,438
2	Koratkoročne obaveze (€)	112,592,053	157,752,335
Koeficijent ubrzane likvidnosti (1/2)		1.61	1.99

Tabela br. 13: Koeficijent zaduženosti

RACIO POKAZATELJI EPCG			
br.	OPIS	31.12.2023.	31.12.2022.
1	Ukupne obaveze (€)	212,406,529	240,364,360
2	Ukupna imovina (€)	1,272,658,183	1,341,386,978
Koeficijent zaduženosti (1/2)		0.17	0.18

Tabela br. 14: Koeficijent finansijskog leveridža

RACIO POKAZATELJI EPCG			
br.	OPIS	31.12.2023.	31.12.2022.
1	Ukupne obaveze (€)	212,406,529	240,364,360
2	Ukupan kapital (€)	1,038,071,753	1,071,402,016
Koeficijent finansijskog leveridža (1/2)		0.20	0.22

Tabela br. 15: Ekonomičnost ukupnog poslovanja

RACIO POKAZATELJI EPCG			
br.	OPIS	31.12.2023.	31.12.2022.
1	Ukupne prihodi (€)	502,104,602	541,827,861
2	Ukupan rashodi (€)	436,232,640	536,810,359
Ekonomičnost ukupnog poslovanja (1/2)		1.15	1.01

Tabela br. 16: Ekonomičnost redovnog poslovanja

RACIO POKAZATELJI EPCG			
br.	OPIS	31.12.2023.	31.12.2022.
1	Poslovni prihodi (€)	494,608,708	522,421,727
2	Poslovni rashodi (€)	421,435,630	535,648,914
Ekonomičnost redovnog poslovanja (1/2)		1.17	0.98

Tabela br. 17: Organski sastav sredstava

RACIO POKAZATELJI EPCG			
br.	OPIS	31.12.2023.	31.12.2022.
1	Osnovna sredstva (€)	695,724,536	649,110,139
2	Obrtna sredstva (€)	196,472,853	337,673,437
Organski sastav sredstava (1/2)		3.54	1.92

Tabela br. 18: Koeficijent finansijske stabilnosti

RACIO POKAZATELJI EPCG			
br.	OPIS	31.12.2023.	31.12.2022.
1	Dugoročno vezana sredstva (€)	1,074,412,185	1,002,885,191
2	Kapital (€)	1,038,071,753	1,071,402,016
3	Dugoročne obaveze (€)	48,360,808	49,601,302
Koeficijent finansijske stabilnosti 1/(2+3)		0.99	0.89

11. DALJI RAZVOJ

Investicioni plan EPCG za 2024. godinu iznosi **oko 162 miliona eura** i njega prvenstveno čine projekti FC Proizvodnje, Direkcije za razvoj i investicije i Direkcije za obnovljive izvore energije.

Primarni ciljevi na koje će se Društvo bazirati u narednom periodu su Ekološka rekonstrukcija TE „Pljevlja” i nastavak rekonstrukcije i modernizacije postojećih elektrana (HE „Piva” i HE „Perućica” i Ugradnja agregata A8) čime će se produžiti njihov radni vijek, povećati instalirana snaga elektrane HE Perućica na 365,5 MW i sagledati mogućnosti investiranja u nove izvore energije, a sve u cilju obezbjeđivanja energetske stabilnosti Crne Gore.

U 2024. godini je planiran nastavak realizacije projekata VE Gvozd koji će upotpuniti portfolio proizvodnje električne energije EPCG grupe i doprinijeti povećanju proizvodnje iz obnovljivih izvora.

Takođe, planirana su značajna sredstva za realizaciju projekta HE Komarnica. Ukupno procijenjena vrijednost investicije Projekta izgradnje HE Komarnica je 343.869.732 € sa uključenim troškovima za detaljna geološka istraživanja za potrebe Glavnog projekta. Predviđeni rok izgradnje HE Komarnica, koji uključuje izradu Glavnog projekta, je 7 godina i planirano je da aktivnosti na ovom projektu otpočnu nakon usvajanja detaljnog prostornog plana i završetka pregovora o finansiranju projekta.

Prevođenje dijela voda rijeke Zete u akumulacije Krupac i Slano je planirano za realizaciju u narednom investicionom ciklusu, što će u konačnom omogućiti bolje energetske korišćenje raspoloživog vodnog potencijala, poboljšanje stepena iskorišćenosti prirodnog toka i energetske efekata novoprojektovanih objekata.

U cilju Izgradnje HE Kruševo planirana su sredstva za izradu investiciono tehničke dokumentacije kako bi se dodatno iskoristio hidropotencijal rijeke Pive uz energetske efekat HE Piva i HE Kruševo na energetske sistem Crne Gore.

EPCG je u 2021. godini pokrenula projekat „Solari 3.000+ i Solari 500+”, kao i projekat „Solari 5.000+” čija je realizacija planirana u toku 2024. godine. Cilj projekta je da se, kroz energetske tranziciju, emisija CO₂ svede na najmanju moguću mjeru i očuva životna sredina. Projekat „Solari 5.000+” je nastavak prvobitnog projekta i podrazumjeva ugradnju novih 5.000 sistema za valorizaciju sunčeve energije.

Takođe, planiran je i projekat nastavka korišćenja i nastavak fazne rekultivacije deponije „Maljevac” za potrebe TE „Pljevlja” koja bi doprinijela nastavku korišćenja iste u skladu sa zakonskim regulativama i standardima industrije.

U narednom periodu je planirana i izgradnje mHE „Otilovići”. Za 2024. godinu predviđeno je raspisivanje Javnog poziva za projektovanje i izgradnju mHE, kao i potpisivanje Ugovora sa najboljim ponuđačem, dok je planirani period za fabrikaciju i montažu opreme i u konačnom puštanje u rad 2024.-2026. godina.

Uz navedene, u narednom periodu planirane su i aktivnosti na sledećim značajnim projektima: HE Kruševo, Bilećko jezero - HE „Boka”, HE na Čehotini, SE „Branu Vrtac”.